

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. május 14.

Vasárnap

XXXVII. évfolyam 109. szám

Anyák Napja

Ezen a napon tisztességet kell adnunk az élő és meghalt édesanyáknak. Az élőket megbecsülni, a holtakat emlegetni áldva emlegetni. Az új világ emberének hatalmas gondolata volt az, hogy megünnepelje az édesanyák vasárnapját. Egyetemes gondolat volt ez, amely meghódította az egész világot és május második vasárnapján mindenhol felragyog az anyai szeretet sugárzója. Ebben a sugárzó fényességben életünk zavaros és nyugtalan mélyére láthatunk, mert az édesanyai szeretet tisztasága, önzetlensége, önfeláldozása mindent átható röntgen sugárként hatol át nyomorúságos életünkön. Ez a sugár nemcsak átvilágító, hanem gyógyító sugár is. Hatására eltűnnek a lélek kínzó ráncai, a gyűlölet megszűnik, a keserűség örömmé változik.

Az Anyák Napja azért nagy ünnep, mert nagy az anyai szív. Kimeríthetetlen a gazdagsága, jósága, szeretete. Példák özönét lehetne felhozni, hogy az édesanyák eszelekedetei akárhányszor a csodák világába tartoznak és közönséges emberi mértékkel nem is becsülhetők meg. Klasszikus példája marad az anyai szeretet kibeszélhetetlen nagyságának Petőfi egyszerű kis verse, amikor hosszú tervezgetés után szótlanul borul az édesanyja nyakába a hazatérő fiú.

Az élet rohanó tempója nagyon sokszor vakvágányra vezeti az embereket, az emberi közösségeket. Különösen áll ez abban a korban, amikor a világban most élünk, amikor nemzetünk romlása árán jutottunk el annak felismeréséhez, hogy az eszmények megtagadása halált és pusztulást jelent. Ez a kor, valljuk be, nagyon sokszor megtagadta az édesanyai eszményt és éppen ezért került le a szenvedések társadalmi egyenlenségek feneketlen mélységeibe.

Az Anyák Napjának évről-évre növekvő terjedése azt a reményt kelti bennünk, hogy újra az örök eszmények bódítják meg az embereket. S erre van a legnagyobb szükség. Ma már a gazdasági szakemberek, közgazdászok és társadalomtudósok is rájöttek arra, hogy vég-eredményben lelki válság van és a gyógyulás a lelki válság eloszlatása után indulhat csak meg. Az Anyák Napja a lelki válságban szenvedő emberiségnek kettős értéket jelent: jelenti az édes anyai szeretet mindent befejező hatalmát és jelenti az örök eszmények diadalát egy bűnös korszakkal szemben.

Az édes anya kényelmét, pihenését, nappalát és éjjelét, önmagát áldozza fel a jövőjéért. És mégis boldog... A modern kor asszonya

nyígnak tartja a gyermekét és nevelőnkre bizza, hogy ideje legyen az élet éléséhez. És mégis boldogtalan... Ebben a képben benne van

az élet megváltozhatatlan örök igazsága.

Ez a világ akkor lesz boldog, ha méltó lesz az édes anyai szeretetre.

A Heimwehr csapatai és az osztrák keresztényszociálisták végső leszámolásra készülnek a szociáldemokratákkal

Stabremberg herceg a bécsi Rathaus megszállására indul — Huszonötezer Heimwehr-harcos felvonulása a schönbrunni kertből

Berlin, május 13.
A nemzeti szocialista-párt hivatalos lapja, a „Völkischer Beobachter” szenzációs bécsi jelentést közöl, amely arról számol be, hogy a Heimwehr vasárnapra a német miniszterek látogatásának alkalmából puccsot készített elő Bécsben. A török iga lerázásának kétszázötvenedik évfordulóját arra akarja felhasználni, hogy megszállja a városházát, amely ma még a szociáldemokraták város uralma alatt nyög. Allitólág huszonötezer Heimwehr-osztagos

vonul fel Stabremberg herceg vezetése alatt. A gyülekezés a schönbrunni parkban lesz. Nagy feltűnést keltett, hogy a Dollfus kormány a Heimwehr tagjai és a keresztényszociálisták részére egyenyezer jegyet bocsátott ki a vasárnapi ünnepség alkalmából.

Megérkeztek a német miniszterek Bécsbe

Bécs, május 13.
Kerl porosz igazságügyminiszter, Franck birodalmi miniszter és Freiser államtitkár szombaton

Bécsbe érkeztek. A vendégek kijelentették, hogy látogatásukkal nem akarják az Anschluss-mozgalmat elősegíteni. Liberális lapok élénken foglalkoznak Franck miniszter látogatásával, minthogy közte s a szövetségi kormány között legutóbb külpolitikai kontroverziák merültek fel. Ennek ellenére a szövetségi kormány minden intézkedést megtett, hogy Franck miniszter fogadtatása és bécsi tartózkodása a legszívélyesebb keretek között menjen végbe.

A debreceni egyetembe ovasztiák be a soproni evangélikus teológiai fakultást

Budapest, május 13.
Beavatott helyről nyert információ szerint rövidesen nagy változások lesznek a magyar tudományegyetemek szervezetében. Fakultásokat nem szüntetnek meg, de bizonyos átcsoportosításokat fognak véghezvinni. A tervek szerint a soproni evangélikus fakultást, amely eddig a pécsi Erzsé-

bet-tudományegyetemhez tartozott, nem szüntetik meg, hanem a debreceni Tisza István-Tudományegyetemhez csatolják s ennek folytán a református teológiai fakultás mellett lutheránus teológiával is kibővíti az egyetem. Ennek ellenében a legújabb hírek szerint néhány természettudományi tanszékkel átölelik a pécsi egyetemnek.

Dr. Hóman Bálint kultuszminiszter a költségvetési vita során fog nyilatkozni a katedrák áthelyezéséről, különösképpen a közgazdasági egyetemmel kapcsolatos terveiről. Az a terv, hogy megszünteti a közgazdasági egyetem önálló jellegét s mint külön fakultást beolvasztja a m. kir. József-egyetembe.

Magyarország a történelmi feladatokat csak összefogással tudja megvalósítani

«Egyesíteni akarom a nemzetet!» — mondotta Gömbös miniszterelnök a Nemzeti Egység Pártjának ünnepélyén

Budapest, május 13.
A Nemzeti Egység Pártjának szombaton délelben adták át a magyaróvári kerület hat községének díszpolgári oklevelét. Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkárnak. A népes küldöttségben Neuberger Mihály független közigazdapárti képviselő is részt vett.

Darányi Kálmán köszönő szavai

után vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök mondott nagyhatású beszédet: — Kettős feladatot véltem teljesíteni. — kezdte szavait a miniszterelnök. — amikor itt megjelentem. Egy munkalátszammal és barátommal szemben kívántam elsősorban barátságomat dokumentálni. Másodsor azért örülök, hogy jelen vagyok, mert a mosoni választókerületet, ahol mint

ellenzéki képviselő magam is agitálтам, jól ismerem.
A sors különös játéka folytán az ellenzéki képviselőből Magyarország miniszterelnöke lett.
Ugyanaz az ember vagyok most is, aki akkor voltam, más azonban elveket hirdetni és más elveket megvalósítani.
Felelős állásban realpolitikát kell

**Már milliók tudják,
Kik eddig nem tudták,
Hogy az Igmándi víz,
Legjobb keserűvíz.**

folytatni, mert felelős állásban mindenkié vagyok és mindenkié az érdekeit kötelességem gondozni.

— Mi, nyugatmagyarországiak valahogyan közelebb vagyunk a hideg alpesi levegőhöz. Ez megédzett bennünket, de nem jelenti azt, hogy ha lelkünk és szívünk nem is hevül oly gyorsan, mint másoké, akik melegebb éghajlathoz vannak szokva, lelkivilágunk és szívünk dobanása éppen olyan meleg, mint az övéké.

Józan fejjel csinálom a magyar politikát és ezért hirdetem, hogy vallási különbség nélkül ezen a földön valamennyien egymásra vagyunk utalva.

Ezért hirdetem a sorsközösséget, a

testvéri összetartást, a nemzeti egységet, mert tudom jól, hogy történelmi feladatokat ez a nemzet csak akkor tud megoldani, ha ezekben az eszmékben összeforr.

A miniszterelnök beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Üdvözlöm a mosonmegyeieket. Köszöntöm Nyugat-Magyarország népét. Lesz még alkalmam kifejtetni azokat az elveket, amelyeknek alapján

egyesíteni akarom a nemzetet és amely elvek még ellenzéki képviselők által sem támadhatók meg.

A miniszterelnököt hosszasán és lelkesen ünnepelték beszédének elmondása után.

**Több kiló ekrazitot találtak
a királygyilkosságra készülő
belgrádi merénylőknél**

Belgrád, május 13.

A lapok hosszú részleteket közölnek a szerb király ellen tervezett merényletek előkészületei tárgyában, a belgrádi rendőrség részéről tett intézkedések eredményéről.

A merényletet a bulgár terrorista szervezetek két megbízottjának, Gligovnak és Ivanovnak kellett volna végrehajtani, a rendőrség azonban a merényletek kitűzött időpontjának előestéjén letartóztatta őket.

Letartóztatásuk napjái az a be-

nyomást keltették a lakás tulajdonosában és laktársaikban, hogy egész nap dolgoznak. A merénylet végrehajtását halogatták, mert Stankov nevű harmadik társuk megérkezését várták, aki nem jött utánuk, hanem titkosírással írott levelekben oktatta ki őket a pokolgépek kezeléséről. A pokolgépeket a rendőrség szennyruhacsomagokban találta meg és megállapította, hogy mindegyik egy kilogram ekrazitot tartalmaz.

A vitézség, mint nemzetfenntartó erény és a Vitézi Rend

Elmondotta a Vitézi Szék ünnepélyén vitéz Toókos Gyula ny. huszárezredes, vitézi törzskapitány.

Ezzel szemben az oláh hadsereg 600,000 főnyi létszámmal, (köztük sok olyan legénységgel, kik már 5, sőt 6 éve ténylegesen szolgáltak) és hiánytalan tűzérési stb. felszereléssel, tehát 30-szoros túlerővel vonult fel ellenünk. Összes eredményük néhány magyar zászlóalj visszazoritása, illetve megkerülése volt. A 42 napos dicső előnyomulás Borszék, Maroshévíz irányában 80, Nagyszebennél 40, Petrozsény—Hátszeg irányában 50 km.-t, tehát átlag napi 1—2 kilométert eredményezett. Ezzel szemben a visszavonulás néhol napi 40 km.-t futott meg.

Az oláh egyéni vitézségre jellemzően legyen szabad saját közvetlen élményemből a következőket elmondanom: A 16. honvéd hegyi dandár, melynek vk. főnöke voltam, 1916. aug. 29-én a Maroshévíz körüli magaslatokon a 20-szoros oláh túlerőnek 3 rohamát verte vissza.

Másnap semmi ellenséges mozgást nem észleltünk. Tisztában voltunk, hogy megkerülés készül és pedig balról, ahol a legközelebbi csapatunk egy őserdőve borított, 20 km.-es űr tátongott. A dandár kis létszáma, a legöregebb korosztályból harcossá előléptetett

hadtáp-legénységre és a Kelemenhavas 2200 m.-es magasságára is tekintettel, a felderítést csak a közvetlen közeli területen végezhetjük.

Csak 4 nap múlva jelentkezett az ellenséges zlj. a legtávolibb bal tábori őrsüknél, — óvatosan.

Pár óra múlva 3000 oláh ordítva rontott, zárt tömegekben a dandárparancsnokság háta mögött elhelyezett nehéz tüzérségünkre. A tartalékunk kis létszámát és a közbeeső több hegygerincet is tekintve, szó sem lehetett róla, hogy azzal verjük vissza a hátlamadást.

A dandárparancsnokság álláspontján levő 4 hegyi ágyúnak vezényeltem hátra tüzelést. Néhány jól irányzott srappell robbanása földre vágta a tömeget. Csak a trombiták és a tiszték roham vezényszava hangzott felénk, — eredmény nélkül. 5—6 perccel e támadás megkezdése után a balszárnyunkon és közepén is 1—1 oláh zlj. rontott ki az erdőből. E pontokat 40, illetve 150 emberünk védte. A 2000 főnyi ellenség elseperte a szélső 40 emberünket s így a 2 km.-es résen egyenesen a dandárparancsnokság és egyedül működőképes 4 ágyúnkra rontott.

Látva, hogy 25 főnyi tartalékunk nem lesz képes feltartani az áradatot, ősturáni csellel éltem. Hatalmas szöcsövényen, a Kelemenhavas felé fordulva oláhu kiáltottam az ellenségnek: „vissza a hegyre ti marhák, mert hátotokban jönnek a magyarok!” A sziklák visszaverték a megafon hangját, az oláh zlj.-ak megtorpantak és visszafordultak.

Ma féláru szelvényes előadás az
U R Á N S Á B A N

Ma utoljára a szezon egnagyobb drámáját
Jobb mint a „Szélfelmes ördök”!

„Szökevény vagyok”

Egy szökött fegyenc megrázó élete 10 felvonásban.

Főszerepben: PAUL MUNI, Amerika legnagyobb színésze.

Németül beszélő film.

Kísérőkép: FATTY, a PORCELLÁNKIRÁLY. Burleszk 3 felvonásban.

Vígyszínházban Dolores Del Río legszebb filmje: „A PARADICSOMMADAR”.

Előadások kezdete: 3—5—7—9 órákor.

DEBRECENI UJSÁG

SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít
egy személy részére
URANIA

május 14-iki bármely előadására.

DEBRECENI UJSÁG

SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít
egy személy részére
URANIA

május 14-iki bármely előadására.

Apolló mozgó nyári helyárai:

Páholy—70
Zöllye—60
Zártzék—50

I. hely—40
II. hely—30
III. hely—20

**Ma érkeznek Debrecenbe a holland
ujságírók**

A hollandi nagy lapok főszerkesztői és kísérei debreceni látogatása mind szélesebb érdeklődést vált ki a debreceni közönségből. Egymásután jelentkeznek a különböző testületek, akik részt kívánnak venni az előző hollandi vendégek fogadtatásában.

A hollandi lapszerkesztőket és politikusokat dr. Kelemen Ernő kíséri el a Revíziós Liga képviselőtételében.

A program szerint az érkező vendégeket az állomás I. oszt. várótermében a város nevében dr. Vargha Elemér h. polgármester, az Ujságíró-egyesület nevében vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a debreceni hölgyek nevében Papp Kató üdvözlők. — utóbbi holland nyelven. A Dérimuzsumi előadás meghallgatása után félkettőkor Debrecen város ebédet ad a vendégek tiszteletére. Itt az egyetem és a ref. egyház képviselőtételében dr. Kállay Kálmán egyetemi tanár mond holland nyelven üdvözlő beszédet, dr. Vargha Elemér a város közönség nevében beszél. Délután a

város nevezetességeit tekintik meg. Este 9 órákor társasvacsora az Arany Bikában, melyen a debreceni társadalom részéről számosan, urhölgyek is jelentettek be részvételüket. A vacsoránál a debreceni reformátusok nevében dr. Juhász Nagy Sándor mond köszöntőt.

Hétfőn délelőtt 10 órákor a Hortobágyra mennek a vendégek, ahol Csobán Endre és dr. Bauer Endre kalauzolják ket.

A MANSZ felhívása

A MANSZ debreceni fiókja, a többi női társaságok nevében is kéri a szülőket, hogy a Hollandiában járt gyermekekkel együtt vasárnap déli 12 órákor okvetlenül jelenjenek meg a holland ujságírók ünnepélyes fogadtatására a Nagyállomás I. o. várótermében. Kériük, hogy a növendékek egy pár szál virágot is hozzanak magukkal. Az erre vonatkozó tegnapi hivatalos híradást alánliuk az érdeklődők figyelmébe.

A fedezékeikben lapuló oláh tiszték a visszavonulást látva, kiugráltak és karddal, pisztollyal kergették újabb rohamra a legénységet. En 2 ágyunkat hirtelen ezek felé fordítottam. 2 srappelnünk robbant a tömeg felé. Erre nagy kavarodás támadt. Hogy ezt kihasználjam, újra odakiáltottam szöcsövényem: „fuzsic indirept, che vine unguri in spanti!”

A hatás teljes volt. A szemben és oldalt támadók épügy, mint az előző, hátban támadó tömeg hanyatt-homlok menekült az erdőbe, — magával ragadva és felborítva a tisztjeiket. Az eredmény az volt, hogy újabb 4 napol nyertünk utban levő hadseregünk felvonulására:

1919. májusában a fegyelmetlen veres csapatok Szolnoknál visszaverték és üldözték az oláhokat. Erre a Nagyváradon, tehát 120 km.-rel hátrább elhelyezett oláh hadtestparancsnokság sürgősen egy olyan vonatba költözött, melynek befűtött mozdonya Kolozsvár felé nézett. E költözködés közben hívta fel telefonon a hadtestparancsnokságot a további 180 km.-el hátrább, Kolozsváros székeli hadseregparancsnokság. A felhívásra csak egy magyar postásiskasszony jelentkezett. Mikor tőle megkérdezték, miért nem jelentkezik a hadtest, megmondta, hogy valami baj történt Szolokon, miért is a hadtestparancsnokság vonatba rakodott.

E „közvetlen” veszély hatása alatt a kolozsvári Fellegvárban, tehát a harcvonaltól

A városi házipénztár múlt évi bevétele közel másfélmillió pengővel maradt az előirányzatnál

Ary Lajos főszámvévo jelentése a város zárszámadásáról
Rendkívül súlyos veszteségek a közüzemeknél

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Most hagyta el a nyomdát a város háztartásáról készített 1932. évi zárszámadás.

Ary Lajos főszámvévőnek a város polgármesteréhez intézett jelentése három részre oszlik. Az

Óriási bevételi elmaradások az adózásnál

A városi házipénztár közel 56.000.000.— pengős forgalmáról számol be, amely forgalomnak zavartalan lebonyolításához 1 millió 250.000 pengőt kellett különböző alapokból igénybe venni.

Megtaláljuk a jelentésben, hogy a tényleges eredmény közel 1 millió 460.000 pengővel maradt alatta az előirányzatnak és egy másik tételből pedig kiténik, hogy az előirányzatnál felül 660 ezer pengő bevétel folyt be, úgy hogy végeredményben a költségvetéssel összehasonlítva bevételi visszamaradások 800.000 pengőre csökkentek. Megvan a zárszámadásban az is, hogy ez a bevételi visszamaradás milyen tételekből alakult. Ime egy pár jelentősebb tétel:

Kereseti adónál 124.000 P. Forgalmi adónál 58.000 P. Piaci helypénzeknél 42.000 P. Lakás és üzletbérleteknél 61.000 P. Értékpapírok hozadékánál 135.000 P. Vállalatok használati részesedésénél 200.000 P. Epreskertű üzemek hozadékánál 60.000 P.

Nagy megtakarításokat ért el a város

Megállapíthatjuk, hogy a kiadá-

első rész a házipénztár kezelési eredményét foglalja magában, a második az önálló vagyonekezelésű vállalatok zárszámadását tárgyalja, a harmadik rész az alapok és alapítványok zárszámadási eredményét mutatja ki.

soknál közel 811.000 pengő megtakarítást tudott elérni a város, de viszont kénytelen volt az egyes tételeken mintegy 360.000 pengővel túlmenni, úgy hogy végeredményben a megtakarítás mintegy 450.000 pengőt tett ki.

A megtakarítások zömét az illetmény-csökkentések és a dologi kiadásoknál az év végén eszközölt 10 százalékos zárolás eredményezte.

Több mint öt és félmillió pengő a tulkiadás

A zárszámadás további részében sommázza nemcsak az 1932. évi eredményt, hanem a korábbi évek zárszámadási eredményét is meg lehet találni. Ebből azt állapíthatjuk meg, hogy megközelítőleg 5.600.000 pengőre tehető az az összeg, ami a háztartásnál tulkiadásként jelentkezik. A zárszámadás azonban ezt az összeget is részekre bontja és megmondja, hogy ebből az 5.600.000 pengőből 2.300.000 pengő kormányhatóságilag jóváhagyott közgyűlési határozatokon nyugvó beruházásokra

fordított és 3.300.000 pengő az az összeg, amit egyrésztől amiatt kellett felhasználni, mert az előirányzott bevételek idejére nem folytak be, másrésztől ennek az összegnek terhére történtek bizonyos előlegezések mint pl. a sesterkerti rendezés stb.

Nyomat találjuk annak is a zárszámadásban, hogy hogyan akarja a város az imént említett 5.600.000 pengős tulkiadást likvidálni. 2.300.000 pengőt, ami a beruházásokra használtatott fel, a dollárkölesön alapból nyer kiegyenlítést és a fennmaradó 3 millió 300.000 pengő pedig successzive fog visszatéríteni ahhoz

Hétmillió pengőre emelkedett a kintlevőség

Itt kapcsolódik be a zárszámadásba a cselekvő és szenvedő hátralékok tárgyalása. Megállapítható a számadásokból, hogy a városnak közel 7.000.000 P-t kitevő cselekvő hátraléka, vagyis olyan követelése van, amelyek idejében nem folytak be a város házipénztárába. A következő sorokban fel vannak sorakoztatva azok a számok, amelyek ezek a követelések nyilvántartatnak. Ilyenek:

Községi pótdadó 934.000 P. Fogyasztási adó 230.000 P. Kereseti adó 272.000 P. Lakás és üzletbérlet 183.000 P. Használati részesedés 588.000 P. Legelőbérlet 197.000 P. Háztulajdonosoktól járdalékosításhoz hozzájár. 293.000 P. Kertészek rendezése 462.000 P. Különálló kezelésben lévő vállalatok tartozásai 341.000 P. stb.

Nemzetközi vásáron

nagy sikerrel kiállított modern közismert olcsó

csillárjainkat

ismertető árjegyzék

ingyen adjuk.

4' ángu modern csillár 11'—
3 réttü opálgyögyóval P

1' ángu ampolna P 7'30

Kedvező részletfizetési feltételek.

METEOR Csillárgyár
R. T.

Ferenc József-ut 9. Bika mellett

képezt, hogy a cselekvő hátralékok hogyan folynak be.

A következő sorokban megtalálható azoknak a számláknak a felsorolása is, ahol a város tartozékai vannak.

Csökkent a Világítási Vállalat nyeresége

A következő fejezetet az önálló vagyonekezelésű vállalatok mérleg és eredményszámláinak ismertetése foglalja el. A Világítási Vállalat kivételével valamennyi vállalat veszteséggel zárult. A Világítási Vállalat nyeresége is a múlt évihez képest a felére csökkent és a mérlegszámla mindössze 156.000 pengő nyereséget mutat.

A jelentés megemlékezik arról, hogy a város az üzem tőkét közel 1.000.000 pengővel felemelte

400 kilométerre fekvő hadseregparancsnok-ság is csomagoláshoz fogott.

h) A világháború legnagyobb hősei kétségtelenül a magyarok és németek voltak. Mivel e két nemzetnek lélekszáma, vagyoni és ipari helyzete túlnagy mértékben elüt egymástól, a két nemzet által elért eredmény összehasonlítása nem mutathat helyes képet. Ezért kénytelen vagyok itt is a kisebb harc-egységek és egyének hőstetteinek szembe-helyezésével ecsetelni a magyar és német vitézség közötti különbséget.

A kolozsvári 38. honv. hadosztályparancsnokságnál, melynek 1 porosz gárda és 1 bajorgy.-ezred több hónapon át alá volt rendelve, az a nézet alakult ki, hogy a német csapatok védővonala mögött nyugodtabban alhatik a parancsnokság, mint a magyaroké mögött, mert ezeknél az oldalbiztosítás oly alapos, hogy meglepetés alig érhet. Támadásra azonban sokkal jobb a magyar csapat.

E megállapítás alálámasztására 2 rövid példát hozok fel.

a) 1915. január 1-én az uzsoki hágtól északra teljesen megakadt a gr. Bolmer féle német hadtest támadása. Különösen a Kléva nevű hegyen „U” alakban kiépített orosz állás látszott 3 hónapon át bevehetetlennek. A 24. honv. gyalogezred vette át vitéz Nagy Pál akkori alezredes parancsnoksága alatt a hegy elfoglalásának feladatát. 2-3 napi fel-derítő csatározás után 1 zlj.-al színlelt támadást intézett. Ezalatt 1 százada a 2 méteres

márciusi hóban alagutat vágott és azon néhány sebesült áran pillanatok alatt elfoglalta az orosz állást.

b) Ugyanek a kolozsvári honvéd hadosztálynál egy Debreczenben élt bajtársunk — néhai vitéz Vértés Bélával történt meg az alábbi eset:

1915. májusában, a gorlicei áttörés után az orosz déli szárny az uzsoki hágtól Drohobiczra vonult vissza. Itt egy vészzerűen megerősített V alakú hegyvonulaton annyira megvetette lábát, hogy a 38. és 40. honvédhadosztály, valamint a nekünk alárendelt német dandár 4-5 napon át nem bírta kimozdítani. A felsőbbség sürgette az áttörést. Erre egy megerősített falu szegélye látszott alkalmas pontnak.

A 38. honv. hadoszt. megfelelő tüzérségi előkészítés után a faluval szemben álló német zlj.-nak rendelte el a falu azonnali elfoglalását. A zlj. parancsnok azon indokolással, hogy a tüzérségi tűz kevés volt, a helyzet nem érett a rohamra, — megtagadta az engedelmességet. A zászlóaljparancsnokot hátrarendelték, és átadtuk a német hadbírósnak. Egyidejűleg intézkedtünk, hogy a kétségtelenül nehéz feladatot a honv. hadoszt. tartaléka, a kolozsvári 21. honv. gyalogezred egy zászlóalja azonnal hajtja végre. E zlj. parancsnoka régi barátom és osztálytársam — néhai vitéz dr. Vértés Béla százados volt. Mielőtt neki a részlet-utasításokat kiadtam volna, megkérdeztem: „Béla, mit kívánsz, lövessem-e újra tüzérségi

tűzzel az orosz állásokat, vagy ne hívjuk veé magunkra a figyelmet?”

Ő azt válaszolta, hogy a tüzérség meg segítség nélkül.

Elválásunk után alig telt el 5 perc, mire visszatértem a dombra, ahonnan az állásokat betekínthettem és a támadás megindulását telefonon hátra jelenthettem volna, mire örült „rajta” kiáltások között egy honv. századot láttam az orosz állásokra rohanni. Vitéz Vértés Béla rohant velük. Részünkről még puská sem szólt, csak 3 orosz sortűz s utána halál-ordítások reszkettették meg a levegőt.

További 5 perc múlva óriási visszaözlő orosz tömegeket, sőt — földözékben, lovas-tól elrejtett 4 orosz ágyut láttunk hátrafelé vágatni oly iramban, hogy két napi rohamszerű üldözéssel is csak a Dnyeszternél tudtuk a menekülő déli hadsereget utólrni.

Vitéz Vértés szívlövést kapott, de még a falu közepéig behatolt. A golyó csak noteszt furta át, de fennakadt a családja fényképén. Ő csak elájult az ütéstől, aztán tovább rohant. E két példa szembeállításakor távol áll tőlem, hogy a nagy német nemzet fiainak kétségtelen egyéni vitézségét kipellengézzem. Céloom csupán az volt, hogy a két fél vitézségének jellegét vázoljam és bebizonyítsam, hogy nemcsak a nagy megfontolások, előkészületek, de a furfangos ésszel párosult, gyors cselekvés is idézhet elő nagy eredményeket. (Folytatjuk.)

és rámutat arra, hogy az eredmény leromlásának főbenjáró oka a fogyasztás nagyarányu visszaesése. Említést tesz továbbá ar-

ról, hogy úgy a dologi, mint a személyi kiadások további csökkenése elkerülhetetlenné válik.

Hatalmas ráfizetések a nyomdára és a Klinker-gyárra

Az egyházkerülettel közös tulajdonú képező nyomdávalal is a mérlegszámlában 132,000 pengős veszteségről számol be. A jelentés is nagyarányu visszaesést mutat és kiemeli, hogy a mérleg realitása érdekében az árak értékelésénél a legszigorubb mértéket alkalmazta és a mérleg kedvezőtlen alakulása erre a körülményre is visszavezethető. Az előterjesztett javaslat szerint a veszteség a vállalat tőketartalékából iratnék le.

Nem meglepő a Téglá és Cserépgyár 1932. évi 178,000 P-t kitevő vesztesége. Ez az összeg a korábbi évek veszteségeivel már 327,000 P-re növekedett. A jelentés beszámol arról, hogy az üzemen alig volt forgalom. A gyárnak nagy készletei vannak és ezek a készletek a fennforgó helyzethez képest leértékeltettek. A jelentés szerint az üzembentartás kérdését napirendre kell hozni. A veszteség eliminálására a javaslat az, hogy az értéksökkenési leírások folytán előállott 178,000 pengős veszteség új számlára vitessék előre és az üzem gazdálkodásából előállott 148,000 pengős veszteségből 95,000 P a tőketartalék terhére irassék le, míg a fennmaradó 53,000 pengő erejéig a közgyűlés engedélyezze rendkívüli hitelt.

A Köztisztasági és Fuvarozási Vállalatnál sem rózsás a helyzet, mert itt egy 27,000 pengős veszteséggel számol a jelentés. Itt a veszteséget a város háztartásának kell viselni, mert hiszen ma már jórésben a város foglalkoztatja a vállalatot.

A szesznyagkereskedés számadásainál is nagyarányu visszaesést látunk. A bruttó forgalom az 1931. évihez képest 26 százalékos, az 1930. évihez képest 51 százalékos és az 1929. évihez képest 60 százalékos visszaesést mutat.

Nem csoda, hogy ilyen nagyarányu csökkenés mellett a vállalat 17,000 P-ös veszteséggel zárult. A jelentés szerint az üzem személyi és dologi kiadásainak csökkenése elől nem lehet kitérni.

A burkolási járulékok ügye

A harmadik fejezet az alapok és alapítványok zárószámadásának az összesítését adja. Kiemelkedő rész ebben a köveztvám-alap és a vízmű számadása.

A köveztvám alap adataiból látjuk azokat a nagyszegű hátralekökat, amelyekkel a háztulajdonosok megterheltek. A számadások azt mutatják, hogy a város az 1925. évtől kezdődőleg az 1932. év végéig 8,000,000 P értékű burkolatot készített. A háztulajdonosok hozzájárulásánál közel 2 millió P tartatik nyilván.

A befizetések teljesen megakadtak, mert mostanig is elintézetlen a közgyűlésnek az a határozata, amely szerint a város ezeket a járulékokat közdő formájában akarja behajtani. Így most az a helyzet, hogy az érdekeltek nem fizetnek, viszont jóváhagyás hiányában a közdő kivételést nem lehet eszközölni. Ez a kérdés mielőbbi megoldását sürgeti, mert ez már tovább így nem maradhat.

A vízmű számadásánál is hiányzik a pénzügyi egvensúly. A lezárt számadások 390,000 P veszteséget mutatnak.

A zárószámadás befejező része a vagyonmérlegnek a közlése. A vagyonmérleg 130,000 pengős tiszta vagyont mutat. A jelentés beszámol arról, hogy az egyes vagyonsrészek újabb értékelése a közeli betekben nyer befejezést, így az új értékelés alapján egybeállított vagyonmérleget az 1933. évi zárószámadással fogjuk megkapni.

Botrányos jeleneteket rendezett a járásbíróson egy előállított elitelt familiája

Rendkívül érdekes rágalalmazási ügyben tartott tegnap főtárgyalást a debreceni törvényszéken a dr. Demjanovich Miklós elnökle alatt működő büntető tanács. Varga János debreceni villanyszerelő és családja, Varga Gizella, Lerchner Elemérné, a „furdancos” Varga Gyula és három fiatalok voltak a vádlottak.

Varga Jánost dr. Bónyi Bertalan debreceni járásbíró nemrégiben sikerkasztás vétsége miatt tizenhárom napi fogházbüntetésre ítélte. Varga több ízben kért és kapott halasztást a büntetés letöltésére. Az utolsó halasztás után azonban a terminus lejártakor nem jelentkezett a járásbíróson, amiért Bónyi bíró elrendelte az elővezetését. A múlt év július 8-án az egyik rendőr el is ment a reggeli órákban Varga János lakására, ahol Varga Gyula és Varga Gizella dühbe rogtak apjuk elővezetése miatt.

Szidalmazták és rágalmazták Bónyi Bertalan járásbíró, akiről azt állították, hogy igazságtalanul ítélte el Varga Jánost. A rendőr végül is Vargát átkísérte a rendőrségi központi ügyeletre, onnan pedig a járásbírószágra. Varga ekkor odaszólt a családtagokhoz:

— *Ti pedig gyertek velem, tüntesetek mellettem!*...

Az egész familia felvonult a járásbírósház harmadik emeletére Bónyi bíró szobája elé s közben az inas egy üveg sört is vitt fel a gazdájának. Vargának nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy megerősítse dobogó szívét. Azután valamennyien bevonultak a bíró szobájába, ahol követelték, hogy zárják be őket is. Varga Gyula még az asztalt is verdeste dühében, majd a rendőr kikérgette őket a szobából. Varga János pedig lekerült az ügyészség fogházába,

Külföldi porcellán
dizsműáruk-étkészletek érkeztek nagy választékban.
Figyelje kirakatainkat!
Takarékossági könyvre készpénzárón vásárolhat!
Debreceni Üvegkereskedelmi Rt.
Telefon ; 16-30. Rózsa u. 2. Telefon ; 11-75

ahol leülte a tizenhárom napot.

A járásbírószági szobában rendezett botrányos viselkedés miatt megindult ellenük a bünvádi eljárás s a tárgyaláson a vádlottak ártatlanságukat hangoztatták. A bizonyítási

eljárás lefolytatása után Varga Gizellát hivatalból üldözendő rágalalmazás vétsége miatt negyven pengőre, Varga Gyulát pedig ugyanezért a bűncselekményért tizenöt napi fogházbüntetésre ítéltek.

Ma este lesz a kollégium dísztermében az Anyák Napjának főünnepsége

Baltazár Dezső, Koncz Aurélné, K. Voith Ilonka, Baja Mihály, Galánffy Lajos, Dancsházy Sándor és a Vitézi Énekkar szerepelnek az ünnepélyen

Ma este 7 órai kezdettel a Kollégium dísztermében lesz az Anyák Napjának főünnepsége, amely kiemelkedő társadalmi eseménynek ígérkezik. Az ünnepség műsora minden tekintetben méltó koronája lesz az egésznapos ünnepségeknek.

Az ünnepély műsorán megnyitó beszéddel dr. Baltazár Dezső püspök, előadással Koncz Aurélné, a Dóczy intézet igazgatónője, művészi számokkal K. Voith Ilonka operanékesnő, Baja Mihály, a Petőfi Társaság tagja, Galánffy Lajos zongoraművész, valamint a Vitézi Énekkar Szűcs Gergely vezetése mellett szerepelnek.

Az ünnepély műsor megváltással hallgatható meg. Műsorok 60 és 30 filléres áru az előadás előtt a helyszínen kaphatók.

Vallásos ünnepélyek a református templomokban

Az Anyák Napja alkalmával a következő templomokban lesznek vallásos ünnepélyek: Nagytemplomban délután 5 órakor prédikál Görömbey Péter nagykállói esperes. Kistemplomban délután 5 órakor prédikál dr. G. Szabó Gábor tiszaszőlősi lelkész. A Kossuth utcai templomban délután 5 órakor prédikál dr. Hegyaljai Kiss Géza helyőbősi lelkész.

Az Árpádtéri templomban délután 3 órakor prédikál Pass László evangélikus lelkész. Az ispotályi templomban délután 5 órakor prédikál Benke Tibor.

Anyák napja a leventéknél

Az Anyák Napja alkalmával a levente csoportok előtt a KIE tagjai istentisztelet keretében emlékeznek meg a nap jelentőségéről. A Baromvásártéren reggel 8 órakor Tamás Ferenc teológus, fél 10 órakor Molnár János teológus, a Nagyerdőn 10 órakor Zsuhár István joghallgató, délután 4 órakor Mezey Béla vallásoktató lelkész, a Ketiőshalomnál 9 órakor Békési Benő teológus, a Repülőtéren délelőtt 10 órakor Veresegyházy László teológus, a Sertésvásártéren 10 órakor Murányi Árpád teológus.

Anyák-napi ünnepély a Nyilastelepen

A nyilastelepi ref. Leányegyesület és a KIE nyilastelepi csoportja ma délután 6 órai kezdettel a nyilastelepi ref. iskola nagysztermében műsoros ünnepély keretében áldoz az édesanyák emlékének. Az ünnepi beszédet Nagy István a Diakonissza intézet igazgatója mondja. A műsort zenekari szóló és duett ének, hegedűszóló és szavalatok teszik változatossá.

Ismét vádlottak padjára került a rogházbüntetését töltő Bagdi Antal, a mániákus pereskedő

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Bagdi Antal, a bűnperesek tömegéből már jól ismert debreceni hölgyfodrász ismét foglalkoztatta szombaton a debreceni törvényszék dr. Jeney tanácsát. Ezúttal azonban már a fogházból vezette elő egy fogházbíró, mert a pereskedő Bagdi egy korábbi bűncselekménye miatt kiszabott egyhónapi fogházbüntetését tölti. Most hivatalból üldözendő rágalalmazás vétsége volt ellene a vád. Ugyanis egy régebbi bűnügyével kapcsolatban a múlt évben beadványt intézett a debreceni királyi ügyészséghez s ebben azt írta az ügyében elhárított Rózsa Miklós és Molnerits Dezső detektivekről, hogy meghamisították a tanuvallomások egy részét s általában a nyomozást elfoglaltan végezték. Bagdi egyébként hivatalos hatalommal való visszaélés és hamis várs kohlása miatt tett feljelentést Rózsa és Molnerits ellen.

A tegnapi főtárgyaláson a személyi adatok felvétele alkalmával dr. Jeney Sándor tanácselnök megkérdezte a Bagdi Antaltól, hogy szere-

pel-e Ausztriában Pokorny Vilmos Alajos néven s nem volt-e ott többször megbüntetve. Bagdi kijelentette, hogy ez nem felel meg a valóságnak.

— Hát akkor hogy kerülhettek ezek az adatok a bűnügyi nyilvántartó lapjába? — kérdezte az elnök. — Ezt én nem tudom, — válaszolta vállvonogatva Bagdi. — Azután a vádirat felolvasása után kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek s kérte a valódiság bizonyításának elrendelését. Rózsa Miklós és Molnerits Dezső detektivek viszont ellenbizonyítást ajánlottak fel. A törvényszék mind a kettőnek helyet adott, bár a királyi ügyész, dr. Altdorfer István ellenezte a valódiság elrendelését. — Kijelentette az ügyész, hogy amit Bagdi csinál, az nem egyéb frivol játéknál. Különös, hogy olyan ügyben kéri a valódiság bizonyítását, amelyben a most bizonyítani kívánt állításaiért már korábban bocsánatot kért a detektivektől. A törvényszék a tárgyalást elnapolta.

Hajdúvármegye közgyűlése lelkesedéssel adózik a Gömbös kormányzatnak, amely tudatosan halad a boldogulás útján

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt nagy érdeklődés mellett tartotta meg rendes közgyűlését, amelyen igen nagy számban jelentek meg a törvényhatóság vidéki tagjai. Fél tíz óra után néhány perccel nyitotta meg a közgyűlést *báró Vay László* főispán, aki megnyitó beszédében bejelentette, hogy több bizottsági tag halála vagy a mandátum megsemmisítése miatt megüriült tagsági helyekre póttagokat kell behívni. *A megsemmisítettek között van Györki Imre mandátuma is.* Miután a póttagok behívása megtörtént, dr. Nabráczky Béla vármegyei főjegyző terjesztte elő az alispáni jelentést,

Csorba Antal nagy beszéde az általános javulásról

Az alispáni jelentéshez elsőnek általános figyelemmel kísérve dr. Csorba Antal hajduböszörményi ügyvéd szólott. Beszédében a következőket mondotta:

— Ha visszatekintünk, azt látjuk, hogy bár még most is mélyponton vagyunk, de a javulás jelei mutatkoznak. Visszatért a bizalom a magyar ember ma már reménykedve néz a jövő elé. Amikor már-már a vak sorsnak akarta odadobni magát, megjelent a magyar politikai életben *vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök* s az ő megjelenésével egyszerre megváltozott minden. Gerincesek letünk ismét és mindenki reménykedik. Egyformán észrevehető ez a jelenség a palotában és konyhában egyaránt. Ennek legjobb bizonyítéka, hogy az elmúlt télen, amikor a nagy nyomortól mindenki rettegett, nem következett be semmi olyan baj, ami felforgatást célzó mozgalomban robbant volna ki. Nem arathatott a marxi felforgatás gondolata sem.

A marxizmus elsorvadása

— Gömbös Gyula, a mi politikai vezérünk bizalmi hullámot indított meg hennünk, amelyet kötelességünk tovább növelni. A marxizmus hála Istennek elsorvadt. Ez már egész Európában mutatkozik s legutóbb a hetven milliós német nemzet seprí marzából a nem kívánatos marxista elemeket. Ugyanekkor nálunk a vezér ferszerü munkaprogramja következtet be. Már eddig is rendezték a

Tifuszbajrány fenyeget Hajduböszörményben

Dr. Simon Ernő orvos szólalt fel ezután. Mindenekelőtt azt hangoztatta, hogy Hajduböszörményben tifuszbajrány veszélye fenyeget s ezzel kapcsolatban kérte az alispánt és a tiszti főorvost, hogy *történeti intézkedés a felfüggesztés folytán egyelőre megüriült tiszti orvosi állás betöltésére nézve.* Kérte, hogy van-e komoly alapja és oka dr. Lévy József tiszti főorvos felfüggesztésének. A felfüggesztésnek ugyanis az volt az indító oka, hogy dr. Lévy az rendelést ellenére maga vette fel a magánbetegkezelésért kapott összegeket, holott ezt a városi házipénztárhoz kellett volna beszolgáltatnia, ahonnan bizonyos levonások eszközölése után kap a tisztiorvos egy megállapított összeget. Rámutatott dr. Simon Ernő arra is, hogy összeférhetlenséget lát fenn-

amely utólag hosszabb vitát váltott ki.

Emlékezés Apponyi Albertről

A jelentésben Rásó István alispán részletesen beszámolt a vármegye helyzetéről. Ismertette a közegészségügyi és gazdasági viszonyokat, majd ennek befejeztével rendkívül meleg hangon emlékezett meg az elhunyt gróf Apponyi Albertről s javasolta, hogy a nagy magyar államférfiu hervadhatatlan érdemeit a vármegye törvényhatósági bizottsága jegyzőkönyvébe iktassa. Javasolta az alispán, hogy a vármegye közgyűlése tiltakozzék a debreceni Tisza István tudományegyetem megsemmisítése ellen.

gazdaadósságokat, minden rendelkezésre álló eszköz és mód segítségével piacot teremtenek a magyar mezőgazdaságnak, megalkották a rokkant törvényt s ezeken kívül is számtalan olyan teljesítményt láthatunk, amelynek tudatában állhatunk, hogy *vitéz Gömbös Gyula nagy képességgel, önbizalommal és tudatosan halad a magyar boldogulás útján.* Nekünk most választanunk kell, hogy szabad és büszke urai legyünk-e magyar nemzetünknek, vagy csikos fegyverruhás börtönlakói a szociál-kommunizmusnak.

Hajdúvármegye a Tisza-egyetem épségéért

— Gömbös Gyula miniszterelnöksége óta a békerevizio gondolata is nagy lépéssel halad előre. Himnünk kell, hogy közelesem szét pattannak a trianoni határok s akkor nekünk egyenesen kell a Vezér mellett állanunk.

Óriási tapsvihár kísérte dr. Csorba Antal szavait, majd a szónok a debreceni egyetem ügyében beszélt. Kifejtette, hogy a *Tisza István tudományegyetem esonkítatlan megartása érdeke nemcsak Debrecennek és Hajdúvármegyének, hanem az egész Tiszántulnak is.* Kérte a főispánt, hogy járjon közben illetékes helyeken abban az irányban, hogy a debreceni egyetem esonkítatlan fenntartását továbbra is garantálják. Végül kijelentette, hogy az alispáni jelentést elfogadja.

ditott fegyelmi ügyet is Szálkay polgármester vezette. Indítványozta, hogy az egész fegyelmi ügyet az alispán hatáskörébe utalják.

Egy szociáldemokrata hang

Ezután Gombosinak jutott eszébe, hogy néhány szóval reflektáljon dr. Csorba Antal szavaira s miután erélyesen próbált visszautasítani néhány megállapítást a szociál-kommunizmussal kapcsolatban és bizonyos összefogási eszméről beszélt, dr. Csorba közbeszólt:

— *Magával ugysem fogunk mi össze!*... Mire Gombosi sértődötten replikázott:

— Mi sem magával... Maid a közgyűlés tagjainak legteljesebb unanimától kísérve próbált valami olyasfélért hangoztatni, hogy nincs javulás a helyzetben és ezért az alispáni jelentést nem is fogadta el.

Lévy ügyében a belügyminisztérium dönt

Dr. Szálkay Antal hajduböszörményi polgármester válaszolt ezután dr. Simon Ernő felszólására. Kijelentette, hogy a tisztiorvosi állás betöltéséről már történt gondoskodás s szerinte a felfüggesztésnél is jog- és szabályszerűen jártak el.

Dr. Görgey Márton vármegyei tiszti főorvos volt a következő fel-

Dr. Soós Bélát hívják meg a megüresedett ref. lelkeszi állásra

A debreceni református presbitérium 120 tagja közül 109 irta alá az indítványt dr. Soós Bélának az üresedésben levő lelkeszi állásra meghívása iránt, ezenfelül a meghívás mellett foglalt állást az elnökség két tagja, a püspök és a főgondnok is.

A meghívás sorsa azonban ezzel még nincsen eldöntve, mert az egyházi törvény értelmében a presbitérium az indítvány felett titkos szavazással fog határozni és a meghívás csak akkor válik határozattá, ha mellette szavaz legalább 62 presbiter, vagyis az

szóló. Hangsúlyozta, hogy Hajduböszörményben tényleg tifuszbajrány veszélye fenyeget, de most kell a himló és diftéria-oltásokat is elvégezni. *Ezekre a munkákra nem elég két orvos, de még hat is kevés volna.*

Rásó István alispán ezután felszólalásában azt jelentette ki, hogy dr. Lévy József főorvos felfüggesztését ő hatálytalanította, ezt azonban a képviselőtestület megfellebbezte és ismét a felfüggesztés mellett foglalt állást. Ő most már az ügyet a belügyminisztérium fegyelmi tanácsa elé fogja terjeszteni. Az alispáni választát az ügygel kapcsolatban a közgyűlés tudomásul vette.

Folyó ügyek és zárszámadások

Ezután a közgyűlés áttért az egyes tárgypontokra. Örömmel vették tudomásul a pénzügyminiszter leiratát Koródy István főtanácsosnak a miniszteri tanácsosi cím adományozása mellett debreceni pénzügyigazgatóvá történt kinevezéséről. Az egyes törvényhatóságoknak pártolás végett átküldött határozatait tárgyalta ezután, így *Debrecen város közgyűlésének határozatát a munkanélküliség csökkenése tárgyában.* Elfogadta a közgyűlés egyhangulag az alispán eltérjesztését a transzfer alapból a kormány által felajánlott ötvenezer pengős kölcsönnek utépitési célokra való felvétele iránt. Ennek az összegnek a felhasználásával igen sok száz munkanélkülnek tud majd a vármegye munkaalkalmat biztosítani. Kisebb zárszámadásokat terjesztettek ezután elő, amelyeket a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadott, majd a közgyűlést *báró Vay László* főispán fél egy órákor berekesztette.

összes tagok általános többsége. Csak akkor hívja meg a presbitérium dr. Soós Bélát, ha ez irányban legalább 62 presbiter tényleg titkosan le is fog szavazni. Tekintettel az aláírások nagy számára, nem kétséges, hogy a 62 szavazat meglesz.

Az egyháztalálkozó körében általános megnyugvással fogadják a dr. Soós Béla meghívásának híreit, mert meghívása mellett a gyülekezet közhangulata már kialakult és a presbitérium alig tesz egyebet, minthogy a közvéleménynek érvényt szerez.

Rejtélyes módon eltűnt egy debreceni mérnök

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A debreceni rendőrség rádiótávíratban arra kérte az összes rendőrkapitányságokat és nyomozó hatóságokat, hogy indítsanak nyomozást Kellner Alfréd 43 éves debreceni illetőségű mérnök felkutatására. Kellner Alfréd már régebben eltávozott Debrecenből és Belgiumban telepedett le az utóbbi időben azonban egyáltalán nem irt Debrecenben lakó

édesapjának, aki a város dombostanyai birtokát bérel.

Kellner Alfréd apja erre a brüsszeli magyar követség után tudakozódott fia után, azonban Brüsszélből azt az értesítést kapta, hogy fia rejtélyes körülmények között eltűnt onnan. Állítólag egy tengeri hajóra szállt, amelynek nemzetiségét nem tudták megállapítani, sőt azt sem tudják pontosan, hogy a hajó Afrika, vagy Brazília felé ment-e. Azt is lehetségesnek tartják, hogy a mérnököt kirabolták, megölték és holttestét a tengerbe dobták. Emellett a feltevés mellett nem tartják lehetetlennek, hogy az évekkel ezelőtt elmabajjal kezelt mérnök utját Magyarország felé vette és esetleg már Magyarországon van.

Kellner Alfréd különben kőborlási mániában szenvedett és mikor Debrecenben lakott, akkor is többször előfordult, hogy eltűnt hazulról.

Arany Bika gőz- és kádfürdő

fülleres nyári idényvárai:

Gőzfürdő 50 f.

Kádfürdő 70 f.

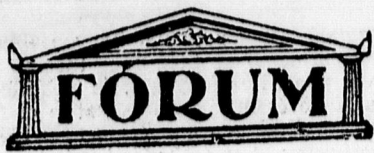
Gyermekjegy 30 f.

A vilamos kalauzoknál oda és visszautazásra is jogosító gőz- vagy kádfürdőjegy 70 f.

Kiszolgálás 10 f.

Tyúkszemvágás 20 f.

Masszázás 20 f.

Féregmentes, nemes gyümölcsöt termeljünk!

Ezt mondja minden debreceni kerttulajdonos és ezt tanácsolja a minden tavasszal kiragasztott növényvédelmi képes falragasz is. De hogyan pusztítsuk a sok férget, mikor a gazda a drága permetező gépet nem tudja megvenni és a mindig újabb, agyonhirdetett és magasztalt szerek közül nem tud választani?

Városunkat minden oldalról gyümölcsös és szőlőskertek veszik körül. Lassanként mégis terjed annak a belátása, hogy a gyümölcsfák is állandóan ápolni kell, ha hibátlan, eltartható termést akarunk. Hiszen a hernyószedéstől kezdve a sokszor ismétlődő és többféle anyaggal végzendő permetezésig, a sokféle bajnak kellő dőben való felismerésig, mindez éles szemet, gyakorlott kezét és időt kíván.

Sok olyan embernek van kertje, aki a fákkal való foglalkozásra vagy nem ér rá, vagy a kellő szakismeret hiányával van, kicsi kertjéhez szakértő külön kertészt nem tarthat és a szükséges felszerelést nem tudja megszerezni.

Az ilyen kerttulajdonosok érdekében valamilyen támogatásra van szükség. A kertészek sokkal lazább szervezettek, semhogy közös, vagy akár csak egy-egy kertésre terjedő vállalkozásba foghatnának. Én olyan tanfolyamra gondolok, ahol leginkább fiatal legények (nem egészen tanulatlan földmunkások) kellő szakképzést kapnának a gyümölcsfákkal való bánásban. Ezek azután rendelkezésre állnának a kerttulajdonosoknak olyanformán, hogy közhírré tennék, hogy mely időben mely útvonalon vagy mely kertészen fognak dolgozni, s aki igényt tart munkáiokra, jelentse be. Ők aztán sorra vennék a bejelentett kerteket. A fizetés akár az eltöltött idő arányában, vagy még inkább a gondozott fák száma szerint volna megállapítandó. Permetező gépet és anyagot vagy több gazda szerezne be közösen, vagy egy-egy kertészek, vagy magok a szakmunkások. Legcélszerűbb volna az egész évi munkát lekötöni s az előre kiszámítható volna az évi költség.

Ha mindenki tudja, hogy hozzáértő emberrel van dolga, szívesen megfizeti azt a napszámnál valamivel nagyobb bért. Most a várhatóan egyén kiadja magát szakközvetített kertmunkásnak, dupla napszámot vesz és a végén kiderül, hogy a száraz gallyat sem ismeri meg.

Hogy a gondolt tanfolyamot ki rendezze? Én elsősorban a Mezőgazdasági Kamarára gondolok. Nagy területen gyakorol felügyeletet és módja van a dolog helyes intézésére. Már évekket ezelőtt felhívtam erre néhai Rácz Lajos igazgató figyelmét. De esetleg megcsinálhatná a városi kertészet is. Ha más, alkalmasabb megoldása akad az ügynek, az is jó. Fődolog az, hogy aki gondozni akarja a kertjét, de maga nem

A lélek vallomása

— Confessio puerilis —

Alázatos fiui szeretettel Ady Endre Édesanyjának és az én édes 36 Anyámnak (és kicsi Kedvesemnek!)

A lélek szólni akar... a lélek ablaka könnyes — a mosoly huzódik, mint bánatos felleg, lelkem. EDESANYÁM szeretlek! Hallod? A lélek lázasan vallja, lázasan, könnyesen bánatod siratja — jó Anyám, bűnös lett kisfiad... Emlékszel még szürke fürtjeire? Az arany csigák beh mesésen omoltak, a tiszta szemek — Anyám — csak rég voltak... Most bus, sötét és zordon a fiad, lelkére szállott régi bánatod, ostoba, furcsa, csuf bűnököt sirat. Oh, milyen jó volna gyermeknek lennem: kék, piros golyók csörgnének zsebemben, s ha elhasadna egy, az lenne a bánat... ANYÁM, jó Anyám, ugy esengem Utánad! A játék nem kell, a játék, oly busító, nincs már benne Álom, Mese, szivvidító, kétség a játék, gögös, reménytelen, hülsen barátság, mardosó SZERELEM. Oh, hol van a játékos régi friss erője, kék-piros golyócskák színes kergetője, aranyló fürtjeim csigázó redője? Jaj nekem, elmúlt régi szép életem, Nem fogod fülembé sugni sejtelmesen: kicsi gyermek, gyere, mindent meghöcsátok, szereted — ugye — az Édesnyádat? Nem nyujtod többé már édes ajkadat, nem simítod végig lány-borzas hajamat, hiszen ha Melletted mérem a léptemet, én óvlak Téged, nem Te védsz engem!... Oh, mennyi emlék, mennyi Bízalom, oh, mennyi derűs kacagó vigalom, mind, mind ott zajlanak a Mult setét ködében... (— hervadó virágok sirkeresztjében —) Oh, jaj, e lélek viharzik, mint a tenger, hullámok hátán suhan gondcsolnakja, végtelen tengeren sosem érhet partra. Lehet majd elsüllyed, s iszonyu kinoktól korbácsolt keblemmek futórik vad jajja, és senkisé hallja, avagy szép szírének rántják le a habba, s míg az örült jaj tompára morajlik, s apró buborékban pattan végső hangja, bus rezgő neszt a Végtelenbe adja: A—NY— Á—M!

AJÁNLÁS WALT WHITMAN MODORÁBAN

Oh, ismeretlen Barátom, Te, ki a Cse des-Océán szigetén kagylóval mered a csobogó vizet, és Te lélekrokonom, ki most Indiában Gandhi leghűbb bizalmasa vagy, avagy Te büszke belga amsterdami közsörüs, ki Kedvesem ékszerébe a gyémántot ciszzolod, oh, Te jámbor térítő, ki most Kína é Japán lángoló tüzeben Krisztust hirdeted, és Te halhatatlan magyar Paraszt, ki kuruc őseid véréből sarjadt buzádat lesed, avagy Te gondolkodó fejű ifju Magya ki eszményedül böles Könyves Kálmánt vallod, oh, nemes Férfi, ki az Igazságért élsz, halsz, harcolsz az egyetemi katedrákon, és Te esillogó szemű szép Kedvesem, ki most egyedül, egyedül az enyém vagy, avagy Ti mindnyájan, akik jók vagytok és szeretettel hallgatjátok a költő szavát, oh, Isten és Ember, avagy teremelt Mindenek, szeressétek, áldjátok az én édes jó Anyámat!

1933. Anyák Napja.

ZSOHAR ISTVAN

birja megcsinálni, azt segítsük ebben a törekvésében, aki meg nem akarja, abban példával ábrésszük fel ezt az akaratot, és ne maradjon egyetlen gyümölcsfa seir gondozatlan.

Fontos volna, hogy minden kertészen akadjon néhány ember, aki gazdatiszai között terjesztené ezt az eszmét, hogy mihielyt valamiféle alakot ölt, minél többen bekapcsolódjanak a mozgalomba.

Dr. Horvay Róbert.

Anyám

Ma nyílik meg a városi népfürdő

Egésznapos fürdés husz fillér.

Dr. Vásáry István polgármester a városi népfürdő üzembehelyezéséről az alábbi hirdetményt bocsátotta ki: — Értesítem a város közönségét, hogy a törvényhatósági bizottság áldozatkészségéből épített városi népfürdőt május 14-én, vasárnap reggel a közhasználatnak átadom.

— A népfürdő a Csabó utca végén, a tüzér laktanya szomszédságában épület, két medencével, melyek a hőforrás vizével vannak megtöltve. Belépőjegy személyenként 20 fillér mely a fürdő egésznapos használatát jogosít.

Polgármester.

A filléres gyors fogadása Debrecenben

Ma délelőtt 10 óra 19 perckor érkeztek Budanestről a filléres gyors, amelynek illő fogadtatására most is megtették a kellő előkészületeket.

Az állomáson az Idegenforgalmi Bizottság felkérésére dr. Székely Ferenc állomásfőnök vette át a főrendezést, aki ösmert szeretetreméltóságával és erélyével teszi meg a kellő intézkedéseket.

Az állomáson nagybetűs felírású fehér tábla jelzi a fogadtatás helyét. Itt a debreceni hölgyek nevében Földesné Hajdu Boriska mond néhány üdvözlő szót, a város nevében pedig Csobán Endre, a derék vasutas zenekar — szabadnapja és napidíjai feláldozásával — magyar darabot játszik, a Mácsay dalkör pedig a „Nem, nem sohát”-t énekli. A fogadtatásnál jelen lesznek a debreceni nőegyletek kiküldöttjei is. Az „idegenvezetők” jelzésű tábla alatt cserkész fiúk, leányok, a Mácsay dalkör tagjai várják a jelentkezőket, akiknek Debrecenben nincsenek ösmertői s azokat délelőtt kalauzollják.

A filléres gyors este 19 óra 46 perckor (háromnegyed 8 órakor) indul vissza Budapestre.

Május 15-én jelenik meg a „Tiszántúli cserkész”

A LX. Cserkész kerület régóta érezte hiányát egy kimondottan cserkész újságnak, amely különös képpen most a jamboree előtt vált okvetlen szükségessé. A kerület öreg cserkész csapata hozzá is látott az újság megszervezéséhez, amely nélkül már el is hagyja a sajtót. A „Tiszántúli Cserkész” első számának kiemelkedő cikkei: vitéz dr. Bessenyei Lajos: „Tiszántúli Cserkész”, — dr. Baltazár Dezső és dr. Lindembercz János: Cserkészlet, — Somogyi József: Beköszöntő, — vitéz Faragó Ede: Fiúk, — Tóth Sárdor: A tábori rendőrség feladatai, — Frimmer Pál: Csodatevő táborozás, — Kordás Ferenc verse, ezenkívül hírek, keresztrefejtény stb. teszik változatosabbá a cserkész újságot, melynek ára csak 12 fillér lesz és hétfőn már minden nagyobb trafikban kapható lesz. A „Tiszántúli Cserkész” felelős szerkesztője Somlyai József, szerkesztő bizottsága a 978-as sz. „Djószei Sámuel öreg cserkészcsapat. Szerkesztője Farkas László Ferenc.

x Cserépkályhák nagy választékban Harthmudh és más rendszerre átrakásokat, tisztításokat vállal Krisch Károly Piac utca 80. Telefon 12—18.

HIRDETMENY

Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1933. év II. félére esedékes együttesen kezelt közdó tartozását 1933. évi május hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál vagy a 31.713. számú postatakarékpénztár befizetési lap útján teljesíthető.

A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Debrecen, 1933 április 29. Városi adóhivatal.

Vitéz Igmándy-Hegyessy Géza testőrezredes előadása

a vitézek május 12-iki előadóestjén

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Előző híradásunkban már beszámoltunk arról, hogy a Vitézi Rend múltjával, jelenével, jövőjével és a vitézi hagyományokkal foglalkozó nagyszabású előadássorozatnak, melyet vitéz Nagy Pál altábornagy védnöksége alatt vitéz Kovács Eleonór dr. vitézi hadnagy irányítása mellett Debrecen szab. kir. város vitézei rendeznek, — a második előadó estje május 12-én este hat órai kezdettel a Déri muzeum előadótervében lesz.

Mint ismeretes, a vitézek első előadó estjén, az éj április 24-én volt a „Vitézség mint nemzetfentartó erény és a Vitézi Rend” címen vitéz sepsibaconi Toókos Gyula huszárezredes, a Bihar, Hajdu, Szabolcs és Szatmár megyékből alakult 6. számú vitézi törzsszék törzskapitánya tartott mésterileg felépített, lebilincselően érdekes nagyértékű előadást, melynek egyik folytatólagos részletét lapunk mai számában közöljük. Ennek az igen nagy érdeklődést

kiváltott előadásnak méltó folytatása lesz a május 12-iki előadás, amelynek az előadói tisztjét a debreceni vitézek felkérésére a Kormányzó testőrezredese, vitéz Igmándy-Hegyessy Géza, az Országos Vitézi Szék ügyvezető törzskapitánya vállalta. Az előadás tárgyát a Vitézi rend hivatásának és a vitézi életnek fejtegetése fogja képezni. A Vitézi rendet életre hívó Kormányzó Urunk közvetlen környezetéhez tartozó illusztris előadónak, aki mint ügyvezető törzskapitány is állandóan a Vitézi rend ütőerén tartja vitézi beosztásánál fogva a kezét, az éle az előadása elé nagy érdeklődéssel tekint Debrecen város hazafias közönsége.

A vitézi esten, amelyre belépődij nincs, az előadáson kívül a már oly sok sikert aratott Vitézi Énekkar is szerepelni fog. Ez az est is bizonyára olyan értéket és tiszta élményeket fog a hallgatóságának nyújtani, mint az előadássorozat első estje.

Hajdúvármegye sürgeti a mezőgazdasági kényszeregyezségek bevezetését

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága igen érdekes átiratot tárgyalt a szombati közgyűlésen. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye ugyanis felterjesztést intézett a kormányhoz, hogy a kényszeregyezségi eljárást vezessék be a mezőgazdaságra vonatkozólag. A felterjesztés szerint a kényszeregyezségi eljárást *tel kell használni a mezőgazdasági hitelek rendezésénél is.* Rámutat a felirat arra is, hogy a javak elértéktelenedése tetőfokára hágott és akik jóhiszeműleg terhek felvitelében mentek bele, abban a liuszemben, hogy kötelezettségeiknek eleget tudnak tenni, nagy mértékben csaldódtak. Mezőgazdasági kényszeregyezségi eljárásnak

semmi akadályja nincs, mert módot lehet találni arra, hogy a könnyelmű adósságesinálótól választassanak el azokat, akik reális befektetésekre, vagy a családi birtok megtartása céljából vettek fel kölcsönöket. Módot lehet találni a tőke védelemre a záloglevél kölcsönök rendezésére, de viszont a magas áron a gazdákra erőszakolt gépek, traktorok vételénél a gazdákat jogtalanul megterhelő adósságokat is rendezni kell.

Hajdúvármegye közgyűlése egyhangúlag kimondotta, hogy ezt a feliratot magáévá teszi és hasonló szellemű feliratot intéz a kormányhoz.

Megindult az élet a cserkészkerület Csónakázó-taván

A tiszántuli cserkészek háza — Viziélet a Csónakázó-tavon — Az egyetemi öregcserkészcsapat csónakavató ünnepe

Alig tavaszodott ki, máris nagy tömeg tódul a IX. cserkészkerület rendezésében lévő Csónakázó tó felé, hogy a szép májusi délutánokon hódolhasson a vízi sportok legkedveltebb ágának, az evezésnek. A cserkészkerület mindent megtesz annak az érdekében, hogy a Csónakázó-tó minden tekintetben kielégítse a vízi sportok iránt érdeklődők legmagasabb igényeit is. A szorgalmas cserkészek munkájának az eredményét hirdeti a gyönyörű magyar stílusban épült Cserkészház, amely a debreceni Cserkészkerület s az egész Tiszántul jogos büszkesége. Eddig még csak a szombathelyi Cserkészkerület dícselkedhet saját házzal, a pestiek pedig a Jan borec lezajlása után kezdenek hasonló vállalkozásba.

Különös és érthető ragaszkodással keresik fel cserkészfiúk is a Csónakázó tavat. Egyik csapat a másik után fog hozzá a csónak építéshez. A vízi leánycserkészcsapat is megkezdte a közel jövőben ilyen irányu működését. A cserkészházban állandó délutáni ügyeletes tiszt van, aki szükség esetén első segélynyújtásban részesít az esetleg rászorulókat. Az egyetemi öregcserkészcsapat most épült csónakja is vígan szeli a vizet, a felavatására május 24-én, áldozóesütörtök előtti szerdán kerül sor ünnepélyes keretek között. Ugyanekkor fog lezajlani a csapat új tagjainak fogadalmöntési ünnepe, az ünnepélyt regőstábotűz követi. Az érdeklődők figyeljék már most felhívjuk erre az impozánsnak ígérkező ünnepségre.

A Hajdúszoboszlói Hévvizfürdő megnyílt.

73 és 780-os hőforrások. — Percenként 3000 liter erősen konyhasós, jódos, brómos hévviz. — Eredményes fürdő- és ivókurák. — Kedvelt kirándulóhely.

Jubilál a bölcsészethallgatók „Arpád” Bajtársi Egyesülete

Zászlóavatással kötik össze a jubileumot — Este diszhangversenyt rendeznek az „Angol királynő”-ben — Az ünnepély védnökei a vidéki középiskolák igazgatói lesznek

Megirtuk már, hogy a bölcsészeti kar Arpád Bajtársi Egyesület május 21-én zászlóavató ünnepélyt rendez. Ugyanekkor avatja fel az egyesület művészi kivitelű zászlóját, amelyet Varga Ilona iparművész tervezett és Biró Gézáé iparművész himezett. A zászló jelenleg a nemzetközi vásáron kiállításban van. Hazaérkezése után kiállítják valamelyik debreceni kirakatban is.

Az egyesület méltóképpen akarja megünnepelni betöltött tíz évének jubileumát és az ország minden részéből összehívja volt vezetőit és a dominusi gárda Pápatól Miskolcig bejelentette a fontos emlékezetes ünnepségen való részvételét.

Ez a jubileum az egész magyar közoktatásügynek ünnepe lesz, amely nyílen sikerült megnyerni védnökökkül a vidéki gimnáziumok igazgatóinak legnagyobb részét és ahol az egyesület mai, vagy régebbi vezetői és tagjai tanultak, ott most az igazgatók védnökségével ünneplik a bajtársi gondolatot. Mondanunk sem kell, hogy első helyen a debreceni Kollégium gimnáziuma áll. Innen indult utnak a bajtársi eszme és a Bajtársi Egyesület.

tek székhelye hosszú ideig az ország Kollégium volt. A kollégium gimnáziumának újabb tanárai mind az egyesület dominusai és most avatják patronusát az intézet országoshírű igazgatóját, dr. vitéz Bessenyei Lajost, az Országos Református Tanáregyesület illusztris elnökét is.

Képvisele lesz azonban a Tiszántul sőt a távolabbi vidék is. Mintegy husz gimnázium igazgatója foglal helyet az illusztris védnöki karban. Sikerült védnököknek megnyerni a Tiszántul két kiváló tanfelügyelőjét: Ady Lajos tanterületi főigazgatót és Borsos Károly egyházközségi középiskolai, felügyelőt és így ez az ünnepély az egyetem és a magyar középiskolák közti harmónia tekintetében is fontos lépést jelent, hiszen az egyetemet és középiskolát leginkább talán az egyetemi ifjuság ezek közt is elsősorban a jövődó tanárgeneráció van hivatva összekapcsolni.

A bajtársi egyesületek egyik főcélja a jövődó magyar faj szempontjából és örömmel állapíthatjuk meg, hogy ezen a téren a debreceni bölcsészek Arpád Bajtársi Egyesülete nem végzett hiábavaló munkát.

Tiltott műtétek sorozatát hajtotta végre egy volt debreceni szülésznő

Megdöbbsentő botrányról rántotta le a leplet a debreceni rendőrség — Eddig öt nő ellen indult meg eljárás

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni rendőrség nagyszabású nyomozást folytatott le egy messze szétágazó angyalesinálási bűnügyben. A nyomozás eredményeképpen most aztán őrizetbe vették Oláh Róza Honvéd-utca 9. szám alatt lakó volt szülésznőt, aki a tiltott műtétek egész sorozatát hajtotta végre. Mint kiderült, Oláh Róza, aki már négy alkalommal volt büntetve hasonló bűncselekmények miatt, sőt szülésznői oklevelétől is megfosztották, évek során át folytatta bűnös üzelmét. Nemcsak azokat fogadta a lakásán, akik ilyen ügyekben hozzá fordultak, hanem felhajtókkal dolgoztatott.

Több megbízottja volt, akik megfelelő fizetség ellenében hozzáküldték a baiba jutott asszonyokat, leányokat. Többek között egyik rokona, egy debreceni szabómester dolgozott vele együtt és a lakását is átengedte, hogy ott Oláh Róza tiltott műtéteket hajtson végre.

A páciensek a társadalom minden rétegéből kerültek ki, főként azonban a bukott családok között volt híre Oláh Rózának. A nyomozás során az asszony lakásán házkutatást

tartottak és ott az egérlyukban elrejtve megtaláltak egy hosszú listát, amelyet műszerül használt. A volt szülésznő ezek után mindent beismerett. Elmondotta, hogy egészen speciális módszerrel kezelte a pácienseit. Bevallotta, hogy a lakásán három magzatot el is égetett, nehogy a bűncselekménynek nyomára jöjjenek.

Oláh Róza egyelőre csak öt tiltott műtétről akar tudni és az öt nőt meg is nevezte a rendőrségen. Ezek ellen az eljárást azonnal meg indítják, azonban a rendőrségnek az a meggyőződése, hogy még egész sereg asszonyon, leányon hajtott végre tiltott műtéteket Oláh Róza. A volt szülésznő természetesen azonnal őrizetbe vették, sőt már átkísérték a királyi ügyészségre is.

1243/933. V. H.

HIRDETMEY

Ezton is értesíti a városi vámhivatal a szénavásártérről f. hó 15-től a Bethlen-utca 39. szám alatt lévő hor dőjelző hivatalhoz fog áthelyeztetni. Debrecen, 1933 május 8.

Városi Vámhivatal

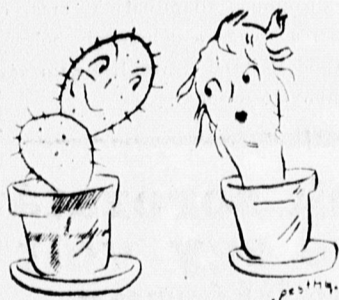

Minden teketória nélkül bevallom, hogy napok óta varázslatok bűvöletében élek. Elábrándozva ujongok érte, mint egy mesebeli, kékszemű tündérisasszonyért tettem valaha. Kifejezhetetlen remegő izgalom támadt bennem az első gyönyörű virág illata után. Bizakodó hunyorgatással álltam a ragyogó fényben, körülöttem virágbaboruló bokrok szívderítő versengésben próbálták májusi ruháikat. A megújodásnak misztikus erői láthatatlan kezekkel öltöztetni, cicomázni kezdték a fákat, balsamos lehellettel rózsavirágos, üdezőlő foltokat szórtak a nemrég még kietlen sétatányokra.

Minden évben felfedezem lelkemben a tavasznak ezt a csodatévő, erőtadó bűbájos hatását. Ujjászületek illatos kábulatában, szerzetnem maradék nélkül magamba szívni illatát, színét, melegen csókolgató verőfényét... Idéa is ezt tettem.

Mélyet szippantottam a cigarettám-ból. Ez volt a Tavasz első „színfó-mája” — mert különben Miriamot szoktam...

Már reggel kezdődött... Függyönyöm csipkéivel ölelkezett a napfény. Egy mesebeli karnevál ezer lágy színét szórtá szét a szobámba.

A reggeli verőfénytől el-elyakuló pillantásom révedezően a kaktuszaimra tévedt. — Határozottan emlékeztem, hogy este még távolabb állottak egymástól. Most szerelmesen nézgettek egymást — pedig a gavallér nem is volt frissen kiborotválva. Ablakom alatt egy középosztályhoz tartozó hölgy alkudozik egy munkáskülsejű emberrel.

— Hát jó, — mondja, — kap egy pengőt, ha kiporolja a szőnyeget, a szobalányom is fog segíteni magának.

— Láthatnám talán előbb — bizalmatlankodik a d:likvens,

— Mit van azon néznievaló? Apró szőnyeg mind...

— Nem is a szőnyeget — hunyorgat — hanem azt a szobalányt.

Tegnap bejött a szakácsnő és engedélyt kért, hogy lemehessen az udvarra, — mert mint mondta — gyönyörűen füttyöl odalenn a fülemile.

— Jó, jó, Julis — szölt a háziaszszony — lemehet. Csak figyelmeztetem, hogy azt a két szelet rántott húst, amit a gyerekeknek tettem félre, ne adja a — fülemülének.

A Piac-utcán halvány nefelejtsékből, sárga tulipánokból álló csoportok pompáznak. Ez a Tavasz lokálpatriotikus megnyilatkozása, mellyel szimbolizálni igyekszik Boesckay-drukker voltát.

Lejebb már kirták a szép zöld padokat, melyeken álmélködve sütkérezik a város közönsége.

A mellettem lévön egy ifju pár ül. Heves taglejtésekkel magyaráz valamit, szíve bálványának az ifju. Hozzám csak apró hangfoszlányok jutnak.

— Vegye tudomásul — mondja —, hogy én ezt nem tőröm. Mindig más gavallér kísérgeti... Maga az én menyasszonyom és az is marad örökre... (Ebben aztán meg is maradnak.)

Bizalmat távolról sem keltő cigányasszony totyorog át az uttesten, magután húz egy maszatos kis purdét, aki kezeserősen bögiésél. Először vigasztalni próbálja az anyja, aztán kenyeret szed elő az ötödik szoknyájából, de minden erőlködése hiábavaló, a lurkó tovább sirdogál. Látszik, hogy már türelmét veszti az anyja, de aztán gondol egyet: „Nízd Sándi, süt a nap, ne ríj!” Csodálatosképen elhallgatott a kis purdét. Pedig eddig minden vigasztalás meddő maradt. Csásmesogva a kenyeret, könnyteli szemekkel felpliszlantott a b:rányfelhőkre, aztán megbékélve eszoszogott az anyja mellett.

Egészen nyugodtan a Tavasz margó-lára irható az a kis jelenet, aminek szemtanuja voltam.

A „Takarékosság” Kereskedelmi R. T. cégeinek május 16-tól június 3-ig tartó nagy

PÜNKÜSDI vásárján szerezz be **szükségletét!**

Óriási választékkal, rendkívül olcsó árakkal, legelőzékenyebb kiszolgálással várják a „Takarékosság” kötelékébe tartozó kiszolgáló cégek.

Vásárlási könyvecskék igénylésével forduljon a „Takarékosság Keresk. R. T.” Igazgatóságához, Debrecen, Deák Ferenc-utca 6.

A koradélutáni utca forgalmában felülműlt egy nagyon bájos és elegáns hölgy. Természetesen rögtön nyomába szegődött a mindig kéznél lévő utcai gavallérok legszelebb válluja. Kezdetben tisztos távolban követte, sétálva megelőzte. A saroknál szembefordult vele. Érdeklődve szemlélte ugyanazt a kirtakat, persze csak félszemmel. Látszott a gavalléron, hogy alkalmat és módot keres „tisztbességes” ismerettségre.

Eppen akkor értem én is arra, amikor a következő módon lépett a hölgyhöz:

— Megengedi, — szölt széles kálaplevét-llel —, hogy felajánljam az esernyőmet?

— Esernyőjét?! — válaszolt indignálódva a megszólított hölgy. — Hiszen nem is esik az eső?!

— Ezzel szemben — csapott le az ifju — nines is esernyöm.

Erre az ósrégi trükkre — ugy látszik — nem volt elkészülve a kis bájos. Zavartan elmosolyodott — és együtt sétáltak tovább. Tavasz van... (—pesthy—)

EGHÍVÓ

A Tízeltő- és Épületfa Kereskedelmi Rt 1933 évi május hó 25-én, csütörtökön délután 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést a vállalat helyiségében amelyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1932. üzletévről
 2. Az 1932. évi mérleg- és eredményszámla megállapítása.
 3. A nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal:
 - a) részvényosztalék;
 - b) tőketartalék.
 4. Az alapszabályok 7., 19., 26., 27. és 29. §-nak módosítása.
 5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
 6. Esetleges indítványok.
- A zárszámadások irodahelyiségünkben a t. részvényesek rendelkezésére állanak. A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket a társaság pénztáránál május hó 22-én déli 12 óráig letétbe helyezni. (Alapszabályok 10. §.) Debrecen, 1933 május 13.

Az igazgatóság.

Mérleg, 1932. december 31.
Vagyoni: Készpénz: 708.39 P. Berendezés: 5343.50 P. Anyagkészlet: 152.313.68 P. Átmeneti tételek: 2357.39 P. Összesen: 160.722.96 P.
Telher: Alaptőke: 20.000.— P. Tartalék: 646.11 P. Folyószámla: 139.056.69 P. Nyereség: 1020.10 P. Összesen: 160.722.96 P.
Eredmény-számla 1932. december 31.
Veszteség: Költségek: 98.588.77 P. Nyereség: 1020.16 P. Összesen: 99.608.93 P.

NYERT ÜGYE VAN.

ha lapunk apróhirdetési rovatál veszi igénybe.

Ma vasárnap délután
ötórai tea táncsal
 az Arany Bika ivegtermében
Pogány szalonzenekar
 Asztalrendelés 27-99 telefonon.

Tiszántul cserkészei lázas munkával készülődnek a gödöllői világtáborozásra, amely Magyarország számára az esztendő legnagyobb eseménye

Huszonhétezer külföldi cserkészt várnak a jamboreera — Skótok, lettek látványok a debreceni altáborban — A társadalmat is megszervezik a külföldi cserkészek fogadtatására — Ezerötszáz idegen cserkész látogatja meg Debrecent és a Hortobágyot

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A debreceni cserkészkörület irodájában egy fekete keretes fényképről Debreczeni Jenő jószágos szeme nézünk. Talán nem is ránk, hanem az ő cserkész fiaira, akik most lázas munkával, lobogó lázzal készülnek a legnagyobb próbára: a világ-jamboreera. Akármerre is nézünk, mindig azt érezzük, hogy ez a szempár minket figyel most. Nemcsak innen a képről, hanem onnan a magas mennyországából is és a lélek, amely itt maradt biztat, lelkesít, sürgel. Debreczeni Ferenc lelke most kiáltja a legnagyobb rajtát, most élesíti a legnagyobb látogat, Világ táborra készülő tiszántuli cserkész fiúk előtt ott jár a hadhatatlan parancsnok s azt mondja:

— Huj-huj-hujrú! Fiúk! Ez a harc a miénk!

A jamboree a magyarság becsületéül

Amint nézzük a lázas munkát, hallgatjuk a percenként csilingelő telefont, az irógépkattogást, lehetetlen meg nem látnunk, hogy ez a roppant erőfeszítés, a magyar cserkészet és a magyar társadalom soha nem látott méretű erőpróbájának sikeréért folyik most.

Itt a jamboree nem idegenforgalmi látványosság, nem egy szórakozási alkalom, hanem lelkiismereti probléma. Talán ennél is több. A magyar becsület kérdése.

A legmagasabb vezetőktől a legkisebb apródig azzal készül itt mindenki a világtáborozásra, hogy a magyar cserkészetnek, a magyar társadalomnak olyat kell produkálni most, ami több mint tökéletes Jamboree nem lesz Magyarországon száz éven belül s ezen a világtáboron annyi barátot kell gyűjtenünk, annyi erkölcsi tőkét kell szerezni az árva országnak, amennyi elegendő a következő magyar jamboree terminusáig.

Egy évszázadon belül nem lesz jamboree Magyarországon

Török Tibor a kerület ügyvezető elnöke beszél most ennek a jamboree-nak jelentőségéről, amivel még ma sincs egészen tisztában a nagyközönség.

Olyan esemény az, amely egy évszázadon belül aligha lesz Magyarországon.

Együtt látni az egész világ válogott fiatalágát, megélni azt a trianoni Magyarországon, hogy ellenséges nemzetek fia is eljönnek ide. Amit a magyar diplomácia nem tudott elérni, azt most mind megszerezheti az az ezerévi barátság, amelyet ötven nemzet fiaival köthetnek meg a magyar cserkészek.

S ki tudja, hogy az a kis angol fiú, aki a debreceni altáborban megismeri és megszereti magyar pajtását, tizenöt-husz év múlva nem lesz-e Nagy Britania miniszterelnöke?

A gödöllői királyi parkban talán a világ jövője születik az augusztusi magyar nap alatt.

Hétszáz debreceni és tiszántuli cserkész, mint 8200 idegen házigazdája

Debrecen és Tiszántul IX. altáborában vitéz dr. Bessenyei Lajos parancsnoksága alatt hétszáz magyar cserkész ül sátrát. Debrecen, Szabolcs, Bihar, Jász-Nagy-Kun ösi zászlói lobognak majd itt, ahol 3200 külföldi cserkésznek lesznek házigazdái a debreceni és tiszántuli fiúk.

Pontosan 1050 brit, 35 litván, 59 lett cserkésztől kell gondoskodni

és pedig úgy, hogy a gyermek-lelkekbe bevéődött képeket azokat megőrizzék, egész életükben megtartsák. A 700 főnyi tömegből a központi munkát 210 tagú törzsraj végzi. Ennek a törzsrajnak keretébe tartoznak a különböző fiktárságok, sajtó, posta, tolmácsok, kerékpárosok, szakácsok, küldöncök, szórakozás vezető, kirándulás vezető stb.

Tíz orvosa, hatalmas műszaki esztergályosok, külön tűzoltóság fog működni. Lelkesi csoport fogja ellátni a tábori választószolgálatot.

Lesz külön tájékoztató iroda, működésbe lépnek az idegen-vezetők, összekötő tiszték.

Kedvezményes utazás a jamboreera

Természetes, hogy ebben az óriási sátorvárosban, — amelyben több mint 27.000 külföldi lesz és amelynek lélekszáma jóval nagyobb lesz, mint Karcagé, nemesak az élelmezés, a rendfenntartása ad gondot, hanem az ide érkező látogatók, külföldiek szórakoztatása is.

A Máv. 50 százalékos utazási kedvezményt biztosít a világtábor látogató közönség részére.

Vasárnaponként minden bizomnyal az ország legtávolabbi vidékeiről érkező Füléres gyorsok öntik a látogatók tözeireit.

A tábor naponta délután két órától este 10 óráig lehet meglátogatni. S bizonyos, hogy a jamboree területe állandóan tele lesz látogatókkal, hiszen ilyen esodálatos, érdekes látványosság soha sem volt még Magyarországon.

Egzotikus csapatok, örmények, izlandiak, dél-amerikaiak, arabok,

szíamiai, afrikai négerök tarka összeviszása keveredik össze itt a sátor-Bábelben.

Mi több: jönnek hinduk, ausztráliaiak, haiti-i négerök is.

Bemutatják a Hunor és Magyar mondát

A tábor parancsnokság gondoskodik a közönség állandó szórakoztatásáról. Lesz külön mozi, állandó színház és naponta tartanak látványos bemutatókat, amelyek mindegyikén 3—400 fű szerepel.

A debreceni kerület például háromszáz főből álló biciklista-csapatot fog kerékpár karusszal bemutatni.

A debreceni altábor skótjai ötszázan mutatnak be nagy ünnepi táncot.

Látványosság számba menő, kiemelkedő esemény lesz a Hunor és Magyar monda bemutatása.

Nyolcszáz főből álló hatalmas cserkész-csoport korhű jelmezekben fogja megeleveníteni az örök-szép turáni legendát.

A fehér szarvas üldözése, Dül király leányainak elrablása ott fog lezajlani a nézők szeméi előtt. Magyarországnak ez lesz a reprezentatív bemutatója.

A propagandu jelentőség

Mikor azt kérdezzük most, hogy a magyar ügynek milyen propagandát fog csinálni a jamboree, — nagyon érdekes választ kapunk.

— A jamboree végeredményében nem a magyar cserkészet rendezi, hanem a világszövetség. A magyarokat csak megbízták a rendezéssel. Mi sem jellemzőbb erre, mint az a tény, hogy

gróf Teleki Pál, aki legfőbb irányítója, rendezője a világtáborozásnak, szintén meghívták a jamboreera.

Ilyen körülmények között természetesen kerülni kell minden hangos mellveregető irredenta propagandát. Ennek ellenére mégis óriási propaganda jelentősége van a jamboree-nak. Legtöbbet az ezer és ezer gyermeklelkek között fűződő barátság jelent és az, ha idegenek megismerik a mi fiainkat, a mi fiáinkat, megismeri a magyar jó tulajdonságokat, a lovasgasságot, vendégszeretetet, hősi és polgári erényeket, meglátják ennek a népnek kulturáját, képességeit, amelyek miatt egyáltalán nincs mit szégyenkeznünk.

1500 külföldi cserkész Debrecenben

S ezen a ponton érkezünk el a magyar közlelebről a debreceni társadalom sztrepéhez. Gróf Teleki Pál

főcserkésze kell itt hivatkoznunk, aki azt mondja:

— A jamboree nem a magyar cserkészet, hanem Magyarország jamboree-ja. A magyar társadalomnak tehát minden lehető meg kell tenni, hogy a külföldi cserkészeket a lehető legszívélyesebben fogad.

Debrecenbe ötszáz skót,

500 svájci és 500 északi, norvég, svéd, finn és lett cserkész érkezik.

Ezeket a csapatokat az ő kifejezett kívánságukra hozzák ide, mert szeretnék a Hortobágyot látni. Így a debreceni közönségnek alkalma lesz 1500 cserkészt fogadni és ezzel is bizonyosságot tenni a cserkészet iránti szeretetéről.

A társadalom feladata

Tekintettel arra, hogy a cserkészkörület vezetősége Gödöllőn lesz elfoglalva, a nagyközönségre hárul a feladat, hogy a külföldi cserkészeket illő szeretettel fogadja. Ebben az irányban már folynak is az előkészületek. Különböző bizottságokat alakítottak a társadalom körében. Lesz külön elszállásoló, fogadó, kalauzolói bizottság és megfelelő tolmács szervezet.

A társadalomnak kell aztán megmutatni, hogy

az egész magyarság milyen meleg szeretettel érez a cserkészek iránt.

Kötelesség ez már csak azért is, mert a mi fiainkat az angliai jamboree páratlan melegséggel fogadják.

Londonban a lord major üdvözölte a magyar cserkészeket és csak a magyar fiúk részeseit abban a kitüntetésben, hogy

megmutatták nekik a londoni város háza legféltettebb ereklyéit.

Mikor a debreceni fiúk a finnnek nemzeti nagytáborán jártak, Finnország rózsáját leszedték számukra. A viszonzlatásról most nekünk kell gondoskodni.

Ezerévi apróságot, jellemző érdekes adatot, fontos szempontot lehetne és kellene még elmondani, ami nem fér el egy újságcikk keretében. Befojezésül azonban csak annyit, hogy ha a magyar társadalom is annyi lelkiismeretességgel fogja kezelni a jamboree ügyét, mint amilyen gondos, alapos és nagyvonalu munkával dolgoztak vitéz Bessenyei Lajos cserkész-elnök kitűnő irányítása alatt a debreceni cserkészkörület, akkor a jamboree nemesak a cserkészet, hanem a magyarság is döntő diadal arat.

(mars.)

Lakása ? kiadó

egyszer kell csupán a napilapban meghírdetni, 10 szó 50 fillér, hirdetés feladási helye: Kössuth-utca 3.,

Festetics herceg, az utolsó magyar zászlósúr

Egy magyar főúr, aki fejedelmi udvartartással vette magát körül — A Georgicon teremőjének dédunokája

Idestova egy hete, hogy eltemették a keszthelyi herceget. Így hívták a Dunán túl, ahol ismerték, ahol hatalmas uradalmat terjedtek el és így hívták akkor is, amikor még csak Festetics Tasziló gróf volt a neve. A nép hamarabb adta neki a hercegi címet, mint az uralkodó, mint ahogy Festetics Tasziló valóban hercegi pompáival és udvartartással vette körül magát, mielőtt még Ferenc József 1911-ben a magyar hercegi címmel tüntette ki. Ő lett az első magyar herceg, akit Habsburg uralkodó itt ruházott fel ezzel a címmel, miután a többi magyarországi hercegi család ilyen címet mind a Habsburgok német-római szent-birodalmi császári korából ered. Az Esterházyak, a Batthyány-Stratmanok német-birodalmi hercegek, mint ahogy ilyen herceg volt Rákóczi is. Tehát a hercegi cím követte a hercegi pompát.

Aki a Windsorok és Bonaparték rokona volt

Ferenc József királyunk azért tüntette ki ezzel a méltósággal s egyúttal „főméltóságu” megszólítással Festetics Taszilót, mert házassága révén Európa számos uralkodó családjával került rokon viszonyba. 1880-ban, amikor Festetics Tasziló 30 éves volt, feleségül vette Douglas-Hamilton Mary hercegnőt, aki

Albért monáki fejedelmi felesége volt. Festetics Tasziló ezáltal rokonságba került az angol uralkodócsaláddal is, mert a Douglas-Hamiltonok több házasság révén sógorságban vannak az angol Windsor-házzal. És így került rokonságba a Bonaparté-családdal, mert feleségének édesanyja III. Napóleon nővére és Károly bádéri nagyherceg felesége volt. Angol, francia és német uralkodócsaládokkal volt közvetlen rokon tehát Festetics Tasziló s így természetesen, hogy Ferenc József a hercegnő férjét hercegi címmel tüntette ki.

Az első Festetics

Igy jutott el a Festetics-család Tasziló herceg személyében odáig, hogy horvát köznemes-család letéren tagjai közül a legidősebb mindenkori a hercegi címet viseli. A horvátországi Turmező nemessége évszázadokon át mindenkori fia volt a magyarsághoz, mindig magyar csapatokban harcolt s amikor 300 évvel ezelőtt az első Festetics, vitéz kőzatoná, II. Mátyástól nemességet kapott és Batthyány gróf udvarnokaként, le is telepedett Tolnamegyében.

A grófi címet Festetics Pál kapta Mária Teréziától vitézségeért, fia, György pedig megalapította a keszthelyi Georgicon, az első magyar

mezőgazdasági intézetet, barátja lett az iradalomnak s megeremlített a család tekintélyének és népszerűségének alapját.

A Festeticsek nem politizáltak

Ez a Festetics György álezeredése volt annak a Graeven huszárezrednek, amely 1790-ben először követelt magyar vezényszókat. Latzkovics százados, aki a mozgalomban részt vett, később Martinovitsal együtt a budai Vörösmarty lefejezték, de Festetics Györgyöt kiengedték a börtönből, így vonult vissza Keszthelyre. Ennek a Festetics Györgynek volt a dédunokája Tasziló. De miként atyja, nagyatyja nem politizáltak, — mélt nyílván ezt a tanítást kapták örökségül dédatyuktól — így Festetics Tasziló is egész életén át távol állott a közélettől, inkább csak megfigyelője volt az eseményeknek, de nem résztvevője. Fiatalkorában atyja ugyan a bécsi külügyminisztérium szolgálatába adta, volt követi titkár is Londonban. — így ism. érdekelt még feleségével — de egyébként a politikai életben szerepe nem volt, nem is vállalt. Két esetben volt nyilvános szereplésének mégis bizonyos jelentősége. Amikor 1904-ben Bánffy Dezső báró lemondott a főudvarmesteregről, mert harcban állott a magyar vezényszóért, akkor a főudvarmesteri címet Festetics Tasziló kapta meg. Mint főudvarmester, vállalt azután közvetítést, az úgynevezett homo regius (a király megbízottja) szerepében, amikor közvetíteni kellett a Fejérváry-kör-

mány és az ellenzék között, de ez a megbízatása is csak egy napos volt.

A keszthelyi vadászatok

Örökértékű alkotása az a kastély, amelyet Keszthelyen építtatett. Bevezédek nem maradtak utána, mert nyilvánosan sohasem szerepelt, egyáltalán egyszer sem szólalt fel a főrendiházban, sőt a megyevégüléseken. Levélét is ritkán írt, inkább udvarmesterével távíratotzatott, mert valóban fejedelmi pompát fejtett ki, udvartartással vette körül magát, csak bejelentéssel fogadott mindenkit, mereven, egy helyben állva, vagy trónusszerű karszékekben ülve hallgatta meg a látogatókat. Saját

GRAND HOTEL IMPERIAL nagy szálloda BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól

Rendkívül olcsó uti idenyárok:

Téli és őszi: szoba, napi 3-szori étlapszerűn étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—

Áttutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Az anya büne

Írta: Boiklieff Dimo
Mlle Ilka S. de G-nek

Hosszú halálút után, miközben minden szem felé fordult, Ivánoff doktor megszólalt: — vannak esetek az életben, amelyek fölött átsiklunk, anélkül, hogy sejténénk, micsoda mélységeket takarnak. Hiszen minden ember hordoz magában egy-egy megárazó tragédiát, amely csak akkor kerül napvilágra, amikor bizonyos eset kibombantja a lélekből. De ha ez a robbanás nem is történik meg, lenn, a mélyen, a lélekben, egy marcangoló, emésztő érzés győtri és pusztítja a lelket, amíg véglegesen romba nem dönti. Sajnos, a ma gyakran előforduló tragikus esetek közömbössé tettek bennünket mély gyökereket látni.

A napokban olvashatták, hogy Petrova Nesa öngyilkos lett. Nos, uraim, azt hiszem, rajtam kívül senki sem tudná megmondani, hogy mi volt tetteinek igazi oka:

Nemrég, egy szép őszi napon, levelet kaptam Petrova Nesától, akit kislány korától ismertem. — melyben arra kért, hogy menjen elbűbölő látogatásom meg, mivel élethevégtelen fontos titokba akar bavatni, mielőtt véglegesen elutaznék. Feszült érdeklődéssel és várakozással mentem hozzá. Igen régen jártam arra és nagyon meglepett az az elhanyagoltság, amely a házban és a kerten látszott. Nyomasztó hatással volt rám az időjárás viszontagságaitól évek

hosszu során letöredett fal, a rozoga kerítés, a dudával benőtt virágágyak és utak, gondozatlan fák, amelyekről lehulltak az elszáradt, sárga őszi levelek s behorították az egész udvart.

Szorongó érzéssel húztam meg a csengőt. Rekedt hangjára egy még mindig szép, de már öszülő asszony nyitott ajtót. Első pillantásra fél sem ismertem, annyira megváltozott. Az arcára rávésdéltek a nagy bánat nyomai.

Örömmel ragadta meg a kezemet és egy könnyesepp csillant meg a szemében.

— Ne hátrádjék doktor úr, hogy hívtam, — szölt hozzám —, de nincs kihez forduljak, magam orvos és meg tud érteni engem. De hiszen, legyen szíves, fáradjon be.

Míg bevonultunk a szobájába, azon gondolkodtam, hogy mit akarhat tőlem, hiszen testi betegségéről, amint észrevettem, nem lehet szó. Bevezetett a fogadószobájába, helyet mutatott egy fotó mellett és velem szemben foglalt helyet. Halkan megszólalt:

— Egyedül élek... — pár pillanatra nem tudott többet mondani. A szobában esendje olyan volt, mintha érezhető volna a levegő sulya. Mélyen sóhajtott és folytatta:

— Hívtam, mert gyömit akarok magának.

— Gyömit? Hiszen én nem vágyok pap.

S kezdett beszélni:

— Amint doktor úr is nagyban jól tudja, szüleim gazdag emberek voltak

s a legjobb nevelésben részesültek. 18 éves koromban el kezdett udvarolni egy férfi. Ez szüleimnek is tetszett. Végül is rávettek arra, hogy menjek férjhez. Udvarlóm minden eszközzel megkísérelte azt, hogy megszeressem.

Jötték a bálók, a zene, a mámorító táncok és az különleges atmoszféra, ami a bálban körülveszi az embert, az a sok hazugság, amit ilyenkor mondanak az emberek egymásnak: megszédítettek engem is. Olyan ártatlan voltam, hogy nem tudtam észrevenni, hogy minden beszéd mögött hazugság, felfújás, csalás, kétszínűség rejtezik... Hívott és én hittem neki s mentem utána. Bizony, amikor fiatalok vagyunk, azt hisszük, hogy az élet nem más, mint örökös ünneplés, muzsika, tele virággal, tele kacagással. Az évek észrevétlenül suhannak és azt hisszük, hogy a mámorító ifjúság örökké tart. Akkor nem tudunk helyesre itélni s mikor becsapódik mögöttünk ifjúságunk ajtaja, akkor látjuk meg, hogy milyen hávak és rövidlátók voltunk.

— El sem tudja képzelni az, aki nem élte át, hogy milyen bus sors az, amikor az ember kénytelen jó hangulatot és kedvet mutatni akkor, mikor a szív ellenkezől parancsol. Nyolc éven keresztül nem voltam a magamé; nem mertem önálló véleményt mondani, mert mindig csak az ő lelki hangulatához, az ő eszméihez kellett alkalmazkodnom. S így lassanként kezdtem őt meggyűlölni. Eleinte csak elhidegültem tőle, majd közömbös lettem és később pedig úgy éreztem magam, mint kálitkában zárt csáló-

gány, amikor látja a derült eget és nem tűri ki kálitkáját és sorvadni kezd s eszalagató lágy hangja és életvidámsága eltűnik. S így lassanként lelkemet egyetlen érzés töltötte be: a gyűlölet.

— Házasságom előtt nem ismerlém azt az érzést, hogy mit jelent gyűlölet... A férjem görömbö: durva, aljas ember volt. Neki csak a vágyom volt a fiatalaságom kellett. Tűrheletlen volt tovább a helyzetem. Amikor őt hagyttam s szüleimnek elmondtam, hogy mennyire csalódtam benne s nem tudok tovább vele élni, az volt a válasz. Hogy kitagadnak, ha nem megyek vissza hozzá, mert féltették a család jóhírnevét. Nem volt más megoldás, ki kellett békülni, mivel önálló életre nem voltam előkészítve... Próbáltam elhítemni magammal, hogy ez végetem. De nem tudtam megnyugodni. Más megoldást nem találtam, csak vártam, hogy a véletlen hozza el a szabadulást. Mindig, ha elment hazulról, buzdón imádkoztam: bárcsak visszajönne... S eljött ez az óhajtott pillanat, mielőtt fiam világra jött volna. Egy autókatasztrófa áldozata lett a férjem. Nem sajnáltam, sőt örültem, hogy végre szabad vagyok és magam nevelhetem a fiamat. Ő volt egyedüli vigasztalásom a sok gyötördés után. Legnagyobb gondom neveltem s azt hittem, hogy becsületés, jólelkű úri ember lesz... Az évek multak. A lappangó rossz hajlam nem mutatkozott nála. Csak néha-néha valami különleges szeszély paltant fel a eszlekvésében, de nem tulajdonítottam neki semmi jelentőséget. Már 17

különvontan utazott. Mint a Kossuth-féle politika ellenzője, sohasem hajtattott végig a keszthelyi főuccán, amelyet Kossuth uccának hívnak.

Híresek voltak a keszthelyi vadászatok, amelyekben részt vett Eduard angol trónörökös, a későbbi király, Albrecht szász király, Ferenc Ferdinánd trónörökös. Híres télvérvirénese, amelyet Fénékén alapított, olyan versenylóvakat küldött a derbikre, hogy több ízben nyerte meg Bécsben is, egy ízben pedig Londonban a legnagyobb lóversenyfiát.

Igy élt 83 éves koráig a keszthelyi herceg, mint igazán az utolsó olyan főúr Magyarországon, aki nem akart engedni azokból a hagyományokból, amelyek a spanyol udvari szertartás szertartásaitól a nagy vagyonnak és a hatalmas birtoknak. Tagja volt a világ legerősebb társaskörének, a londoni zóké-klubnak is és Eduard angol trónörökös barátságával tisztelte meg.

Atyjától a hercegei és csurgói birtokokat örökölte, nagybátyjától, Taszilo gróftól, aki lovastábornok volt, a keszthelyi hitbizonyányt. Ő volt az utolsó magyar zászlós ur, mért azok közül az udvari és közjogi méltóságok közül, akiket Ferenc József és Károly Apóstoli Királyaink neveztek ki, immár egyedül ő volt életben. Hercegi címét fia örökölte: György, Taszilo herceg pedig már regnálhat a keszthelyi kriptában, ahol felesége is nyugszik. Mert Taszilo herceg életét az a nagy, bensőszerűség töltötte el, amelyet felesége iránt érzett s amióta tizenegy esztendővel ezelőtt özvegyen maradt,

éves a fiam és egy hónappal ezelőtt a rendőrség gyilkosság miatt letartóztatott. Nem volt oka, hogy gyilkoljon, nem is véletlenül történt abúntény. Az apja komisz ember volt ugyan, de sem az ő, sem az én családomban sohasem fordult elő ehhez hasonló eset. Sem pedig a környezetében nem volt rossz példa.

— Sokat gondolkodtam azon, hogy mi lehet az oka, hogy gyilkos lett a fiam... S egyszer rájöttem, hogy én készítettem elő a gyilkosságra. Mikor még szívem alatt hordtam a véremmel tápláltam, később, mikor az anyatejével szivta magába, vele együtt természetesen belelőttem az én rejtejt gondolataimat is és ez volt a csíra, amelyből később kifejlődött a gyilkos hajlam s kedvező alkalmat vár, hogy kilörjön, mint az állati ösztön.

— Ez lehetetlen, nagyságos Asszonyom! — vágtam közbe.

— Lehetetlen? Tehát képtelenségnek látszik ez a dolog s a doktor ur előtt? Azt hiszem, nagyon jól tudja, hogy az ideges szülők gyermeke már világra jövetelekor ideges. A különböző hajlamok gyökérét csak a szülők tudhatják. Ezeket az érzéseket, melyekhez az ember rábjává válik, nem képes világosan megismerni, mert olyan spontán a természetük s olyan önerőből fakadnak, hogy nem tudja a forrását. Az eredetét gyakran más emberben van. Azért nem tudhatta az én fiam, is megfogadni érzését, mert eszközevé vált az én rosszakaratomnak.

minden gondolatát a keszthelyi sirtöltötte el. Most megtért oda az utolsó magyar feduális főúr, akinek jellemes, finom, vágásu egyénisége

éppolyan regényes volt, mint családjaé, amely vele együtt mindenkor önfeláldozóan szolgálta Magyarországot.

ZOKON NE ESSEK...

Csodálatos Éterrengések

Röpsóhajok a távoli világegyetemben

Mint ismeretes, a budapesti Árumintavásár közönsége a mikrofon elé bocsátott. Egy pengő ötvenért bárki üzenhet rokonainak. A szebbnél-szebb üzenetekből lapunk etimographusa összeszedett egy csokorra való. Kár volna értük, ha elvesznének a világegyetemen éterében.

1. Az elragadtatás hangja

(Krepuska üzeni Röcsögébagosra.) Kedves Malvinkám! Itt állok most a XX. század legnagyobb találmánya, a „makrafon” előtt. Elfogódottan hallgatom arra, hogy rajtad kívül az egész világegyetem hallgat. Csodálatosak ezek az éterrengések, különösen, ha innen nézi őket az ember. Holnap délelőtt érkezem, eszrekepaprikás várjon. Ólél szerető férjed: Krepuska sertéskereskedő, a Palgári Casino díszelőke.

2. Ugyanaz Sternben

(Stern Jákob üzeni Munkácsra.) Liebe Róza! Ich stehe jetzt vor dem

Mikrofon. Es ist e grészartigé Wonder vom zwätzingsten Jalirhondert. Ich bin ganz herfür, dass alszer dein Weltoniversität du auch anhörst. Sabesz előtt egy órával érkeztem. Bárhész, libatehertő, köserölt úrlék várjon. Gruss von Jakob Stern Munkácsra. Bödega, toll és libanagyözet. A Chévra Kadischa társelőke.

3. Totalansicht

(Mandelné üzeni ismerőseinek.) Halló! Halló! Szeretettel üdvözlök mindenkit. — Ábeleszékét Pakson, Schwartzékát Ujhelyen, Weiszékát Kisvárdán, Grünékét Csepelen, Jucit, Sárít és Arnoldot Tépen, özvegy Schreck, Mórénét Magyaróváron, Szántó Mórékát Csabán, a szegedi rokonokat, az újhértői nőegyletet s az egész műkedvelő gárdát. Gyerekek, halljátok ugy-e?... Pá! Pá! Üdvözlök mindenkinek!... (A utolsó szótag nem hangsúlyozása elvész a tavaszban...)

4. Blaziert ecetűgynök

(Kalmár Mór üzeni.) Értésitem összes európai ügyfeleimet, hogy cégünk történetében ez az első eset, amikor a rádió nevezetű találmányt üzleti propagandára beállítja. A vásáron minden ecetet eladtunk, Mikrofon előtt semmi különöset sem érzek. Egészen ügyes és praktikus találmány. Tisztelettel Kalmár.

5. Rajongó költő

(Por Oszkár lírai költő üzeni menyasszonyának.) Kedves Zseni! Enged meg, hogy olthatatlan szerelmem jeléül alábbi szöveget továbbítsa a mikrofonon:

Fröccsent a toll, ő, százsugaru tinta:
Mit ér mulatság, vásár, étterem.
Ha nem vagy itt s csak hallsz az étheren,
Ki többet érsz, mint ezer áruminta...

Van itt paszül, sok borsó és özön tök,
Eksze, szövet, mely mitsem érdekel.
Szívredre vágyom... élni érte kell,
Tatát, mamát és mindenkit köszöntök!

Ággodni nem kell: van még hárszem.
Hogy ott lehessenek, azon jár eszem,
Lélekem, szívem ma mindig ott porószkál,
A nyakadat most innen fonom át

Egy órlást mikrofonon át...
Imád a sirlg és ölet: Por Oszkár.

6. Egy életművész

(Weisz üzeni Újhértőre.) Kedves Szalikám! Nagyszerűen érzem magamat Pestén. A Rombach-utcában la-

kom, Kitünő szálloda, főuri kósz. Libakolbászt még hétfő reggelig küldhetsz. A vendéglőben ingujiban lehet étkezni. Fogkefét utánam küldeni erre a pár napra már nem érdemes. Morgenstern főkéntort tiszteltetem. Adlernek Munkácsra üzenem, hogy menyasszonya s a gyerek egészségesek.

7. Pubika pöttyög

(Üzenet Sadagórába özv. Süsskind-nének.) Tisztihand Józsmama. Med-isméjed a Pisztát? Simosz Pisztuka beszél. Ude, mien bátor vadok? Pédig moszt máj nem leszet hoszáitapitán, moszt már szptej leszet a cztudilóban. Szok totoládét kéj töled a té kisz huncut Pisztukád.

8. Egy kis nosztalgia

(Schwartzkopf üzeni Prágába) Az éterhullámok szárnyain üdvözölöm nelemet, gyermekeimet és az összes onokákat. Vettém két tocat hőzentrágert, Kohnéket, Epsteinéket s a többi prágaiakat mililészor csókolja Jakab.

9. Hymen

(Üzenet az egész emberiségnek.) Rádó Mór terménybizományos és neje, született Gelb Regina örömmel tudatják a rádió összes hallgatóival, hogy egyetlen gyermekük, Rádó Aladar vegyeskereskedő az Árumintavásáron eljegyezte Krausz Erzsit. (Minden külön közvetítés helyett.)

10. Utolsó közvetítés

Halló... halló... itt Abendstern Adalf Üzenem Szegszárdon lakó feleségemnek, hogy jól vigyázzon a gyerekekre. Hallod, Szalikám, arra az asztalra, amelyiken a lámpa van, ne tegyed le a frizurádat. Az özet aita-ját kétszer kell bekolesolni. Ebédlőlámpa égve ne maradjon. Itt nem vettem semmit. Vedd meg otthon az árut. Vétel után ne felejtse el földelni antennádat...

(Közvetítésnek vége. Rádióhallgatók egy szép nap emlékeivel boldog álomra térnek.)

LISZTUS.

**Allást
alkalmazást
keres ???**

Olvassa el lapunk
apróhirdetési
rovatát.

Viselt, kopott férfiruháját
dívatos gyapjú szövetre cseréli
HEGYI, SAS UTCA 4. SZÁM.
(Először házhoz megyek.)

Ruhacsere!

Lehet, hogy Petrova Nesa nézőn, azonban mindannyiunknak bőven van alkalmunk és lehetőségünk arra, hogy az életet megfigyeljük és nyitott szemmel járjunk, akkor nagyon sok ehhez hasonló titokzatosnak látszó emberi sorsra találunk.

Beszélgetés a cipőpucoló faládája mellett

Egy iparág, amelyről eddig még mindenki hallgatott

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Egyszerű, husz centiméter magas faláda és mellette egy primitív szék, lécekből összetákolva: ez a cipőpucoló ipar Debrecenben. Jobbról és balról is sok szó hangzott el már az iparfejlesztés és pártolás terén kisebb-nagyobb eredménnyel. Beszéltek a kécséktől kezdve a gyáriparig minden iparágáról. Szóba kerültek az asztalosok, ácsok, kőművesek, kerékgyártók, kefékötők, kovácsok, fűzőkészítők és kalaposok. Az egyetlen iparág, amelyről még aligha beszéltek: a cipőpucolás. Azok az emberek, akik valaha jobb napokat láttak és megfordultak a lársasági körökben is, a kommunizmus rémuralma alatt csak úgy tudtak megmenekülni a borzalomtól, hogy magukra öltötték a legegyszerűbb munkásruhát és beállottak olyan műhelyekbe dolgozni, ahol addig talán még mint vevők sem igen fordultak meg. Például cipőpucolók lettek. Erről az iparos-kasztról adunk most itt néhány figyelemreméltó adatot.

Az albérletes cipőpucolók

A világvárosokban senki sem szégyell megállni a cipőpucoló faládája mellett. Ne menjünk messzebb Budapestnél. Ha valaki bétészi a lábát a fővárosba, jobbról-balról hallhatja a cipőpucolók egyhangú kínálatát. És a járóelők tömegesen tódulnak hozzájuk, különösen a reggeli órákban, amikor még nem volt idő vagy alkalom a cipőket kellő időre kitisztíttatni. Él Budapesten egy volt főhadnagy, aki a kommun alatt csak úgy tudott megmenekülni a vérengzések elől, hogy kiváltotta a cipőpucoló ipart és elkezdett dolgozni. Nem egy hajdani tisztársának a cipőjét fényesítette ki a faládája mellett, pedig ha Szamuelli terror-fiai tudták volna, hogy milyen nacionalista szellem fűti belülről a derék cipőpucolót, alighanem a lámpavasra került volna. Ezt az embert most áldják a budapesti cipőpucolók. Ugyanis, amikor véget ért a proletárdiktatura, a volt katonatiszt természetesen felhagyott a cipőpucolással, de az ipart magát megtartotta és standard tizenkét szegény embernek adta ki albérletbe, úgy, hogy ezeknek fixfizetést biztosított s ezenfelül a napi kereset után tekintélyes percentet is ad a számukra.

A debreceni „szerecsenek“

Sajnos, Debrecen nem a főváros és itt nincs sem mecénás, sem pedig kellő piac. Amíg Budapesten rendszeres megélhetést biztosít a cipőpucolási ipar, addig a debreceniek alig keresnek meg annyit, amennyi a mindennapi kenyérré elégséges volna. Pesten felül van négyszázon a cipőpucolók száma, Debrecenben pedig összesen 6 van belőlük, mégsem tudnak megélni. A debreceniek nem szívesen állnak meg a faládák mellett, hogy az utca közönségének szemeláttára tisztíttassa ki a cipőjét. Ez már a derék szégyelős vidékiek lélektanához tartozik. Pár esztendő előtt járt itt egy néger cipőpucoló, aki a csonkatemplom mellett ütötte fel a tanyáját. Naponta özönelt el álltak körül a faládikáját, de egy sem akadt, aki rátette volna a lá-

bát a lábára. Végre is a néger három nap múlva megunta a dicsőséget és elvándorolt, esetleg vissza a hazájába.

Helypénz és adók: 100 pengő

Munkatársunk beszélgetett egy debreceni cipőpucolóval, aki keservesen panaszkodott a nehéz helyzet miatt. Mint mondta, Debrecenben nem lehet megélni a cipőpucolásból. Naponta alig akad egy-két ember, aki ráténné a lábát a kenyeret jelentő faládikára. Pedig egy pár cipő pucolása mindössze harminc fillérbe kerül és fél-óraig kell vele elhabrálni, hogy olyan fényes legyen, mint a fűző. Egy pár női cipő festése két pengő s ezzel teljesen újjá teszük a cipőt, amely olyan lesz, mintha ma hozták volna ki a gyárból. Van olyan nap igen gyakran, hogy nemcsak a festés, de még utcai pucolás sem akad. Ilyenkor fillér nélkül megy haza a cipőpucoló. A helypénzt és az adókat azonban mégis meg kell fizetni, ami egy esztendőben közel száz pengőt jelent. Bizony ilyen körülmények mellett nem valami irigyléseméltó a debreceni cipőtisztító ipar helyzete.

Humor a goncok között

Az egyik cipőpucoló, — miután alaposan kibiráncolta magát a rossz viszonyok miatt, — később elbeszél egy érdekes és nevetető esetet, amely pár évvel ezelőtt, a jobb világban történt a debreceni pályaudvar mellett. A jobboldali kijáratnál egy öreg bácsi volt a cipőpucoló, tőle balra pedig egy fiatalember tartotta a frontot. Mindenki a fiatalhoz ment cipőt tisztíttatni, mert hát az a fiatalágánál fogva gyorsabb és a pucolási eljárás terén „modern.“ Az öreg egy szép napon megunva az örökös téllenséget, azt az ajánlatot tette a fiatalnak, hogy ő már eleget kerestett a baloldalon, eszerjelenek helyet. A fiatalban volt becsületérzés és szánalom s másnap már ő ült a jobboldalon, régi helyére pedig az öreg kollégát engedte. A helyesere után nagy volt az öregnek a bosszúsága, mert a kundsftok továbbra is a fiatalhoz jártak cipőt pucoltatni azzal a különbséggel, hogy

már nem a bal, — hanem a jobboldalra. Az öreg végül is beadta az ipart és a fiaival tartotta el magát. Ez mindenestre biztosabb volt . . .

Egyébként nincs semmi panasz

Van-e hát valami panaszuk a debreceni cipőpucolóknak? — Nincs semmi a kerek világon, csak éppen, hogy egy kicsit több pénzre volna szükség. Mert azt igazán nem lehet megkövetelni, hogy valakinek a lábát, aki ott-hon már kitisztíttatta a cipőjét, hogy

másodszor is keresztül essen a pucolás nemes folyamatán, csak azért, hogy a cipőpucoló megélhessen. Meg aztán az is bizonyos, hogy még egy cipőpucoló sem halt meg éhen, mert még ma is van olyan világ, hogy megsegítik nyomorúságában az embert. Ezekkel a szavakkal fejezte be a beszélgetést a derék cipőpucoló. Tovább is beszélt volna, azonban váratlan esemény történt, amely torkára forrasztotta a szót: kundsft érkezett. És előkerült a box, a rongy és a kefe... (—)

Közérdekű Tudnivalók

A gazdasági cseledek és munkások kötelező biztosítása

Irta: dr. Kovács Béla ügyvéd, a Kath. Ország és az Éme. ügyésze

Az erről szóló első törvény az 1900. évi XVI. t.-c. már egy emberöltő óta hatályban van. Ennek dacára ez a törvény még most se ment át a köztudatba, gazdáink jó része még csak nem is tud létezéséről sem.

Ez a nemtörődömség sok esetben nagyon megbosszulja magát.

Mivel az utóbbi időben az itteni bíróságokat nagy számban foglalkoztatják gazdaságokban történt balesetből származó perek, nem lesz érdektelen dióhéjban röviden összefoglalni azokat a tudnivalókat, amelyeknek ismerete nélkülözhetetlen minden gazdálkodó emberre nézve.

Szabály, hogy

minden gazdasági cseledet, akár éves, akár hónapos, az idény-munkásokat (sommásmunkásokat), gazdasági gépmunkásokat (a vizsgázott gépész kivételével), továbbá a gazdaságban alkalmazott u. n. szegődményes iparosokat a munkaadó gazda köteles az Országos Gazdasági Munkáspénztárhoz bejelenteni.

Az állandó alkalmazottak bejelentését nem szükséges külön eszközölni, mert ez együtt történt az általános adóösszeírással. Erre tehát nagyobb gondot kell fordítani s ügyelni kell arra, hogy az alkalmazottak közül senki ki ne maradjon.

A nem állandó alkalmazottakat, vagyazokat, akik évközben szegődnek el, a munkábalépés alkalmával, de

legkésőbb ettől számított 15 nap alatt kell bejelenteni.

A bejelentést Debrecenben a városi adóhivatal mezővárosi kerületi osztályánál, községekben pedig az előjárásnál kell teljesíteni.

Az adóhivatal, illetve

a községi előjáróság a bejelentések alapján elkészíti a kivetést, amelyet 8 nappal közzé kell tenni.

Tanácsos ezt a kivetést megvizsgálni, mert ilyenkor lehet meggyőződni arról, hogy nem maradt-e ki az alkalmazottak közül, vagy nem vétetett-e fel oda olyan, aki nem esik biztosítási kötelezettség alá. A kivetés ellen is lehet szólalni a polgármesterhez, illetve községekben a főszolgabíróhoz, ezek határozatai ellen pedig felekezni lehet az alispánhoz, kiskgyűléshez, végül fokon a földművelésügyi miniszterhez.

Az évi biztosítási díj jelenleg minden cseled után 1 P 44 f., idénymunkások után 1 P 20 f., melyet a bejelentéssel egyidejűleg, de éves cseledek után legkésőbb április 1-ig kell a városi adóhivatalnál, vagy a községi előjárásnál befizetni.

Nem elég tehát a bejelentés, hanem lényeges, hogy a biztosítási járulék pontosan befizetessék, mert hiába történt meg a bejelentés,

ha az alkalmazottat baleset éri és a gazda nem fizette be a biztosítási díjat, a fennálló törvények szerint az ezen mulasztásból származó teljes kárért felelősséggel tartozik az alkalmazottnak, vagyis tartozik mindazt megtéríteni, amitől az alkalmazott a díj nemfizetése folytán elesett.

Ez az összeg 100 százalékos munkaképtelenség után ezidő szerint havi 24 P, mert ennyit ad a pénztár szabályszerű díjfizetés esetén.

Ha a biztosítási járulék legkésőbb május 15-ig be nem fizetve, akkor közzadók módjára hajtják be. Ha a befizetés éves alkalmazottnál április 1. után,

később felfogadott cseled vagy munkásért pedig nem a bejelentéssel egyidejűleg fizetettük be.

baleset esetén csak akkor ad a pénztár kártalanítást, ha a befizetés a baleset előtt legalább 60 nappal történt.

60 Olcsóbban türdik 60

Margit fürdőben

mint

odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fill. Szalon kádfürdő 70 fill.

Gyermekjegy 30 fillér.

A villamos kalauzoknál

oda- és visszautazásra jogosító jegy

80 fillérért kapható.

60 Kiszolgálás 10 f. Tyukszemvágás 20 f. Massage 20 f. 60

Nagyon is érdeke tehát minden gazdának, hogy ezeket a biztosítási díjakat pontosan kellő időben befizesse, mert ilyen kis összeg kifizetésének az elmulasztásával nagy kockázatot vesz magára. Ezért célszerű, ha minden gazda még a nyári erősebb gazdasági munkák előtt utána néz ennek és pótolja a hiányzó befizetéseket. Ez a biztosítási díj külön is befizethető. Ha valakinek egyéb köztartozásai is vannak, legalább ezt rendezze el, mert így szabadul a nagy felelősség alól.

A biztosítási díj nemfizetése esetén a gazda felelős minden olyan balesetért, ami a eseléddel történhetik,

a munkásoknál ellenben csak foglalkozással

járó, u. n.

üzemi balesetre terjed ki felelőssége.

A gazda ez alól a felelősség alól csak akkor szabadulhat, ha a baleset olyan okból történt, amely miatt a pénztár sem adna kártalanítást, vagyis, ha a munkaképtelenséget a sérült szándékosan okozta, vagy ha a baleset a sérült részlegesége következtében történt.

Csak ez a két eset mentesíti a munkaadót, mert az, hogy a balesetnél a sérült is gondatlan volt, nem jön figyelembe. Ha a gazda a biztosítási díj kellő időben való befizetését elmulasztotta, még akkor is felelős az alkalmazott balesetért, ha különben a gazdát semmi gondatlanság nem terheli a baleset körül.

Természetes, hogy ha a gazda is hibás: szándékos, vagy gondatlanság terheli őt, vagy helyettesét, ez esetben nemcsak az Országos Gazdasági Munkásbiztosító által nyújtandó kártalanítás erejéig szavalol, hanem felelős az alkalmazottakért teljes kárért.

Ha baleset történik valamely gazdasági alkalmazottal, akkor a gazda köteles a sérülttel azonnal, de okvetlenül 24 órán belül orvosi kezelésben részesíteni és a balesetet azonnal bejelenteni. A bejelentést Debrecenben az I. fokú közigazgatási hatóság mezőrendőri osztályán, községekben pedig az előjárásnál kell teljesíteni.

Ha a baleset bejelentését a gazda elmulasztja, akkor a eseléd, vagy munkás nem kap a pénztártól kártalanítást s ekkor a gazda köteles a eselédnek megadni azt, amit szabályszerű bejelentést esetén a pénztártól kapott volna.

Nem elég tehát a biztosítási díj szabályszerű befizetése, hanem az is szükséges, hogy a baleset azonnal bejelentessék, mert ellenkező esetben a gazda ép úgy felelős, mintha a biztosítási díj be sem lett volna fizetve.

A gazdasági alkalmazottnak a gazda elleni igénye az általános magánjogi elvűlés alá esik. Ennek ideje 32 év.

Igy tehát megtörténhetik, sőt a rossz gazdasági viszonyok hatása alatt mostanában gyakran meg is történik, hogy évtizedekkel előzőleg történt balesetből kifolyólag tímaszianak eselédnek a gazdák ellen kártérítési perrel s bizony ilyen esetben nagyon súlyos a gazdának a helyzete, mert ennyi idő múlva a bizonyítás nagyon nehéz, míg ha a biztosítás szabályszerűen megtörtént, a balesetet is bejelentette, akkor az O. G. M. pénztár az alkalmazott igényét elismeri, járan-

dóságát folyósítja, a gazda pedig nemcsak, hogy minden felelősség alól szabadul, hanem még azt is visszakapja a pénztártól, amit esetleg az alkalmazott gyógykezelésére költött.

Külön ki kell emelnem az ugynevezett gépbiztosítást.

minden gazdasági gépet, illetve az azoknál alkalmazott munkásokat általánosságban, név megjelölése nélkül szerződéssel lehet biztosítani, közvetlenül az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál (Budapest, V., Akadémia-u. 3. sz.)

A szükséges felvilágosítást a pénztár a postaköltség beküldése ellenében készséggel megadja.

Mivel a gazdasági gépek körül történik a legtöbb baleset, minden gazdának saját jól felfogott érdeke dik-tálja, hogy ezt el ne mulassza, mert ezen mulasztása még súlyosabb következményekkel járhat, mint az előbb tárgyalt esetek.

A biztosítást tehát elhanyagolni nem szabad. Megtakarítással nem jár, mert utólag okvetlen behajtják a díjakat s nemcsak a kártérítési felelősségre sodródik a gazda a mulasztásért, hanem bírságnak, esetleg büntető eljárásnak is kiteszi magát. Ezt a nagy kockázatot pedig nem érdemes vállalni akkor, amikor egy kis gondossággal és fillérek befizetésével megóvhatja magát ezektől a kellemetlenségektől.

Páratlan ravaszsággal loptak el egy harmincöt mázsás sirkövet a Hatvan-utcai temetőből

Zong Árpád és társai ismét dolgoznak — Nem létező unokák adtak felhatalmazást, hogy el lehet adni a nagypapa és nagymama sirkövét

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni rendőrségen nem ré- giben feljelentést tett Szekeres József vármegyei főbíró, hogy ismeretlen tettesek rokonai sírjáról a Hatvan-utcai temetőből elloptak egy 35 mázsás, igen szép sirkövet. A rendőrség gyanúja azonnal Zong Árpád debreceni fiatalemberre terelődött, mert a szőben forgó Zong egy alkalommal már csinált hasonló stíklit, amely natt ellene, valamint Szabó József napszámos ellen család, sikkasztás, okíráthamisítás miatt most is folyik az eljárás.

Zong Árpádék munkában

Csakhamar előkerítették Zong Árpádot, aki rövidesen beismer- te, hogy a 35 mázsás hatalmas sirkövet is ő lopta el.

— Karácsony előtt, — mondotta, — találkoztunk Szabó Józseffel, aki azt mondotta, hogy egy kis karácsonyi pénzre kellene szert tenni.

— Itt a temető, van sirkő elég, eladjunk egyet! — határoztuk el.

Éppen ott ahol álltunk, volt egy hatalmas obeliszt, amelyre ez volt felírva:

— Itt nyugszik Kerek János és neje Gyarmathy Sára.

— Ehol-e, mondotta Szabó, — ez éppen jó lesz!

„És az ur eladja családi sirkövét

Zong Árpád előadta ezután, hogy gondosan előkészítették a sirkőlo- pást. Megállapodtak benne, hogy Szabó József a család hozzátartozójának adja ki magát, Zong Árpád pedig közvetítőként fog szerepelni. Kettesben elmentek azután egyik igen jó nevű debreceni sirkő raktá- roshoz, ahol Papi József Lázár ueca 10. szám alatti lakos dolgozott, mint kőfaragó segéd. Zong Árpád ismerte Papi- t és így bátrabban tárgyalt vele:

— Itt van ez az úr, — mutatott Szabóra, — s el akarja adni családi

sirkövét, mert a halottait a közte- metőbe szállíttatja át, ott pedig nem lehet ilyen méretű sirkövet felállít- tatni.

Papi József bemutatva őket a fő- nökönek, aki Papivári megnézte a sirkövet, azonban kijelentette, hogy azt csak akkor veszi meg, ha az egész rokonságtól írásos nyilatkozat- tot hoznak és a temetőőr is rá írja erre, hogy a sirkő elszállítható.

A halottak aláírtak egy nyilatkozatot

Szabó József erre bejelentő lappal is igazolta magát, majd kihuzott a zsebéből egy nagy esomó zálogcé- dulát, s azt mondogta:

— Nem vagyok én, akárki. Tet- szik látni, hogy vannak értéktár- gyaim.

Másnap aztán egy gépirásos nyi- latkozáttal állítottak be a sirkő rak- tároshoz. A nyilatkozat úgy hang- zott, hogy az alulírottak hozzájárul- nak ahhoz, hogy a nagypapa, nagy- mama és a nagynéni, vagyis Kerek János és Gyarmathy Sára sirkövét, megbízottuk Szabó József úr eladja. A nyilatkozat alá négy állítólagos rokon nevével hamisították oda, de Zong Árpád bevallotta, hogy ezek a személyek már régen nyugosznak a esendes temetőben. Nevezetesen hír- telenében nem jutott eszükbe meg- felelő név, ezért az elhaltak fejéről szereztek neveket és azokat nyug- odtan ráírták a nyilatkozatra. Oda hamisították azután Zong József te- metőőr aláírását is.

Osztozkodás a haznon

A sirkő raktáros, aki természetese- sen nem vizsgálhatta a családi kö- rülményeket, a gondosan kiállított és ügyesen hamisított nyilatkozat láttára, megvette a sirkövet, elszál- líttatta és Zongéknak kifizetett 132 pengőt. Ebből Papi József csak 10 pengőt kapott, Zong Árpád 5-et, a többit Szabó József tartotta meg magának.

Most, mikor a turpisság kiderült a sirkövet még is találták a sirkőrak- tároshoz, akinek jóhiszen üségére mi sem jellemzőbb, hogy midőn meg- tudta, hogy a sirkő lopásból szár- mazik, azonnal visszaadta azt a ká- rosolt családnak, jól lehet ő teljesen jogosan, gyanútlanul és kellő előví- gyázatossággal mellett vette meg a követ.

Vigyázat! Sirkőtolvajok!

Szabó József időközben megszö- kött Debrecenből, azonban elrendel- ték a körözését és Zong Árpád el- len megindították az eljárást. A rend- őrségnek az a gyanúja, hogy Zong Árpád, társaival együtt még több sirkő lopást is követett el. Tanúk vannak ugyanis arra, hogy nem ré- giben, mikor egyik debreceni sirkő- raktárban egy mátészalkai iparos ember két sirkőre alkudott, Zong Árpád aki az üzlet körül lesekedett meg szólította ezt az iparost és azt ajánlotta, hogy csinálja vissza az üzletet, mert ő sokkal olesőbban tud neki sirkövet szerezni a — Hatvan- utcai temetőből.

Azok, — akiknek a Hatvan utcai temetőben vannak hozzátartozók, — nagyon jól teszik, ha megvizsgál- meg van-e még a sirkő. Mert ki tud- ja, hogy Zong Árpádnak nem volt-e szüksége pénzre más alkalommal is.

Magyarok

Van fokosunk, esontálló, kökemény, magyar esárdában magyar koponyát zuz csak vele az igazi legény.

Van haragosunk, hegy-seprő fergeteg, de csak ha magyar erdőt földellünk — s ha idegent: szellő lesz, gyermeket.

Volt híres kardunk, védni idegent, német sógornak vitam, sangvinem, s hagyunk pusztulni mindent idebent.

Titán-csináló szép-esodálatunk hérosszá ámul hitvány idegent — s magyar lángészt epével itatunk.

Ó mit kapott Ady, a glóriás dalnok? S mit kap, ha Pestre jó egy idegen-mozikomédiás?

Jó tollunk dalhoz s meséhez ért — s magyar szívet szur, mint istennyila magyar sorsot, multat, munkást, vezért.

Van vendéglátás, legendás, esodás s míg magyar gyomor alkokal korog, másoknak áll a magnum áldomás.

Évezred óta ez a virtusa, felötődötték s a magyar agyar magába mar, míg tart a hír-tusa.

Isten mi volna ha e sok erő Dunává folyna, mint a kis folyók? Ki volna gátnak állni vakmerő?

Ha a szuróst, mit oltalmára nyert, jó gazdaként sövényre hordaná: kifelé szurjon, míg virul a kert?

MECS LÁSZLÓ.

SÜRGŐSEN ELADÓ

ingóságait legjobban értéke- sitheti, ha lapunkban meg- hirdeti.

Hírek

1933 május 14. (Vasárnap.)

Prot.: Bonifác, Kath.: Canlate.

1933 május 15. (Hétfő.)

Prot.: Akill, Kath.: Zsófia.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth“, Piac-u. 26., „Remény-ség“, Csapó-u. 22., „Isteni gondviselés“, Petőfi tér, „Csokonay“, Mester-u. 43., „II. Rákóczy“, Kúlsóvásártér, „Mátyás király“, Nyilastelep, „Árpád-fejedelem“, Csapókert.

„Andórség“ telefonszáma 20—45.

Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti május 13-án:

Az európai időjárás még mindig változékony jellegű, borult, szeles és csapadékos. A lecsapódások mélypontja már Kelet-Európa keleti részére is áthúzódott. Hazánkban az elmúlt 24 óra alatt, különösen a Dunántulon voltak nagyobb esők. Helyenkint az esőmennyiség a husz millimétert is meghaladta. A Tiszántul csak alig mérhető csapadékhoz jutott. A hőmérséklet ma Debrecenben 17 fokig emelkedett.

Prognózis: Részben felhős, változóan hűvös idő várható, még kisebb csapadékkal. A napplai hőmérséklet lassan javul.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Halász András, délután 5 órakor Görömbev Péter; Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 ó. dr. Danesházy Sándor, délután 5 órakor G. Szabó Gábor; Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor dr. Módos László, délután 5 órakor Hegyaljai Kiss Géza; Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kolozsvári László, délután 3 órakor Pass László evangélikus lelkész, Ispótlá-templomban i. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. 3 órakor Benke Tibor, Homokkerten délelőtt 10 órakor dr. Baltázár Dezső püspök, délután 3 órakor Lipsey Gábor; Nyilastelepen délután 3 órakor Négvessy Bertalan th.; Csapókerten délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 3 órakor Halász András; Kerekes-telepen délután 3 órakor Dedinszky Jenő th.; Alvinezy-téren délután 3 órakor Papp Imre; Wolaffka-telepen délután 3 órakor Bécsy István th.; Kunpálhalmon és Nagyhegyesen vitéz Szabó Endre; Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre; Tégláskerten délután 3 órakor Váry László th.; Pacozon délelőtt 10 órakor Kántor József; Szepesen délelőtt 10 órakor Péter Zoltán; Pállagon délelőtt 10 órakor Mezei Béla; Belső-ohaton és Ohatelekházán délelőtt 11 órakor Siposs Imre; Sámsoni-uti iskolában délután 4 órakor Nagy Dezső th.; Nyulason délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc th.; Hármashegyen délelőtt 10 órakor Benke Tibor; Ondód-Vedresdülön délelőtt 10 órakor Tóth Sándor.

Kossuth-utcai templomban délelőtt fél 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Bagdy Dániel.

A római katolikus templomban és az iskolakápolnában

A szokott vasárnapi szentmiserend. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félgáz órákor esendes szentmisék. Féltkor ünnepélyes nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője. A nyolcórás szentmise keretében lesz az elemisták első szentáldozása, akiknek számára szentmisét mond és prédikál Szegi József hitoktató. — Délután 6 órakor májusi ájtatosság, szentbeszédet mond dr. Horváth Dénes tábori főlelkész.

A csapókerti iskolakápolnában délelőtt 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán, — Homokkertenben 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. — Augusztaszánatóriumban 9 órakor dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros, szentszéki aljegyző.

A görög szertartású róm. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, fél 12 órakor a Crédo-egyesület gyűlése az egyház tanács-termében. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor veesernye, utána májusi ájtatosság szentbeszéd-dél és szentségimádással. Délután 5 órakor műsoros családi összejövetel az iskola emeleti nagytermében. A májusi ájtatosságok hétköznapokon 6 órakor kezdődnek, csütörtökön szentbeszéd-dél. A Tégláskertenben délelőtt 10 órakor a szentmisét Fodor Antal segédlelkész végzi.

Az evangélikus templomban

május 14-én, vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor esti istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész.

— **Höffer Ferenc** ny. kir. műszaki tanácsos, mérnökkanarai tag, jogosított földmérő, mérnöki irodáját Debrecenben Rákóczi utca 69. sz. házba helyezte át.

— **Főzőtanfolyam Debrecenben.** A férjhezmenendő lányoknak nemcsak a alkalmuk lesz a finom uri konyha el-sajátítására, mert Daán Ilona, aki Batthyány-u. 18. alatt diétás étrendet ad korlátolt számú gyomorbetegeknek, elhatározta, hogy fiatal lányok és asszonyok részére főzőtanfolyamot nyit. Mindenki meglozhatja saját ebédjét (a családja részére is), melyet azután elvitethet haza. Elrontott fogásról szó sem lehet. Mindenki megtanulhatja a rendes, finom házi főzést, amely amellett, hogy rendkívüli módon változatos, nem kerül sokba. Nem kell feltétlenül betegnek lennie annak, aki diétás étrendet élvez, ellenben meg lehet akadályozni a kellemetlen betegséget, ha a konyhát észszerűen vezeti a ház ur-nője. Nem is olyan nagy dolog az. Csak a módtól és a beosztástól függ. Aki tehát rövid idő alatt meg akarja tanulni a főzés tudományát, keresse fel bizalommal Daán Ilona ur-nőt Batthyány-utca 18. szám alatt, ahol esakhamar be lesz vezetve a legkényze-szebb, de korántsem legnehezebb tudomán-yba.

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomor-nál, bélrekedésnél, renyhe emésztés-nél, anyagszerezavaroknál, csalánki-ütésnél és bőrvizsketésnél** a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz rendbe-hozza a gyomor és a belek működését, megszabadítja a testet a felgyülemlet rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorője megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolút megbízható hashajtó. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszertárakban, drogáriákban és fű-szerüzletekben kapható.

— **Hibaigazítás.** Illetékes helyről nyert felvilágosítások nyomán kö-zöljük, hogy lapunk május 2-án meg-jelent 97. számának egyik cikkében említett Stépán Balázs név jóhisze-mű tévedésen alapult, mert az illető egyén, akiről a közlemény szól, Ste-fán Balázs tiszapalkonyai földműves, aki a nagyváradi neves Stépán családjal semmiféle vonatkozásba,, nincs.

— **A katolikus hívek figyelmébe.** Felkérem a Tisztviselőtelep, Tócs-kert, Vargakert, Széchenyi-kert és a Tégláskerten lakó katolikus testvé-reket, hogy vasárnap délután fél 4 órakor tartandó összejövetelen a Szob-szóló-úti katolikus elemi iskolában minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. — Kápolna-egyesületi jegyző.

— **Választmányi ülés a Csokonai-Körben.** A Csokonai-Kör 15-én, hétfőn délután hat órakor a Déri-muzeum Csokonai-szobájában választmányi ülést tart. A választmányi ülésen fontos tárgyak szerepelnek. Így az Arany-, Csokonai- és Kölcsey-plakettek felállít-ásának és leleplezésének ügye, a Cso-konai-Kör kiadványainak értékesítése örökös tagok választása stb. Az elnök-ség ezuton is kéri a választmányi ta-gokat, hogy a fontos tárgyakra való tekintettel lehetőleg teljes számban je-lenjenek meg. A választmányi tagok részére szóló meghívók is mentek.

Jégszekrények nagy választékban

TÓTH GYULA vasüzletében.

— **Cserkész-ünnepély.** A 969. sz. gróf Csáky Imre bitoros cserkészcsapat ün-nepélyes fogadalmótélt rendez május 21-én, vasárnap délután fél hét órai kezdettel a kegyesrendi főgimnázium dísztermében. Erre a cserkészek hozzá-tartozói és a csapat és a cserkészet barátait szeretettel meghívja a csapat parancsnoksága.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Erdei György hatvannégy éves berettyó-szentmártoni gazdálkodó már hosszú idő óta súlyos betegségben szenved. Ez annyira elkeserítette, hogy elhatározta, öngyilkosságot követ el. Május 12-én, amikor a hozzátartozói nem voltak otthon, az elkeseredett ember a szoba mestergerendájára felakasztotta magát. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Orvosi hír.** Mayer Elek városi tisztiorvos, volt klinikai I. tanár-se-géd, nőorvos rendelőjét Széchenyi-utca I. sz. alá helyezte.

— **Cipészek figyelmébe.** A cipész-szakosztály elnöksége ezuton hozza tag-jai tudomására, hogy a városi egyen-ruházott alkalmazottak cipő- és esz-maszükségletének biztosítására május 17-én délelőtt 10 órakor versenytár-tyalás lesz.

Elhunyt kereskedő

Kulcsár Imre kereskedő, városi bi-zottsági tag életének 75. évében el-hunyt. Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertar-tása szerint. A temetést Fehértői te-metkezési vállalata rendezi.

Jakab József férfiniszabó, nyug. rend-örtörzsörmeister 46 éves korában el-hunyt. Temetése kedden, 16-án délután 4 órakor lesz a köztemető II. osztályu ravatalozójából. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Fekete Józsefné szül. Leőkös Ilona 79 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn reggel fél 9 órakor a Ga-rai-utca 26. számú háznál tartandó ima után Átányban lesz. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékü férjem és édesapánk temetésén meg-jelent rokonainknak, barátainknak és jóismerőseinknek megjelenésükért, vi-gasztaló szavaikért hálás köszönetün-ket nyilvánítjuk. Özv. Harsányi Gá-borné családjaival.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon roko-nainknak, barátainknak és ismerőseink-nek, kik szeretett feleségem és édes-anyánk temetésén megjelentek és fájdalmunkban részvétel voltak, ezuton is köszönetet mondunk. Ujvári Imre gyermekeivel.

Kiss Testvérek cipő-lerakata Szent Anna 10. alól Piac-u. 89. alá lett áthelyezve.

x **Orvosi hír.** Tamássy Géza dr. vá-rosi tisztiorvos, belgyógyász, gyermek-orvos rendelését újra megkezdte. Simo-nyi-ut 21. sz., telefonszám 24—66. Rendel tisztiorvosi ügyekben hétköz-nap és ünnepnap csak sürgős esetben délelőtt 7—8-ig. Magánbetegek részére hétfőn, szerdán, pénteken 15—16-ig (délután 3—4-ig).

— **Schaff tánciskolájában** a Koro-nában minden csütörtökön, vasárnap össztánc, lekedj 50 fillér. Egész nyáron nyitva.

RAVASZ FÉRJ

Az asszony: Miért mész mindig ki, ha énekelek?

A férj: Meg akarom magam mu-tatni a szomszédoknak, ahogyan azt higylék hogy verlek.

— **Irógép vétel, eladás, csere, leg-előnyösebben a Remington képvisel-etnél,** Piac utca 58.

x **A tulsok evésnél, vagy tulzott ivásnál „Igmándi“ gyógyvizből már félpohár használ.**

x **Dr. Gálbory Sámuel bőrgyógyász** rendelőjét Csapó-utca 19. szám alá (Knoll-ház) helyezte.

x **Fontos az egészségére:** Fürd-jön a

a Margittüredőben,

mert világos, jó a levegő, tiszta és kényelmes. Időben nincs korlátozva, mert külön női és férfi gőzszála-lyok vannak. Leszállított árak, ked-vezményes havi bérletek és fűzet-jegyek kaphatók a fürdőpénztárnál. Minden villamoskalauznál az utazás-sai kombinált fürdőjegyek válthatók.

x **Nincs jobb házfűtést az „Igmán-di“ víznél, azért legyen minden ház-tartásban kéznél!**

Előzd meg a nagyobb bajt,
BAYER PURGO enyhén hajd,
Egészségnek mit sem árt,
Utánzatától szenvedsz kárt.

A reáliskola „Petőfi” önképző-körének záróülése. Lelékemelő ünnep színhelye volt a napokban a reáliskola. Az önképzőkör tartotta záróülését, amelynek keretében bucsuztak el a VIII-os diákok. A kör ifjusági elnöke, Konecz László beszámolójában ismertette az év munkásságát és statisztikáját, amely jóval felülmulta az előző éveket. Beszédében kiemelte Maday Pál, Lippay Miklós és Nagy István működését. A komoly szavalóversenyt Kontz László VIII. o. t., a vig szavalóversenyt Furkó Béla VII. o. t. nyerte. Oláh Gábor, a kör vezető tanára hirdette ki ezután a pályázatok eredményét. Különösen kitünt Kiszely Sándor VIII. o. t., aki a fizikai és francia pályadíjat nyerte, Lippóczy Miklós VIII. o. t. tartott ezután mély gondolatokkal teli, megható bucsu-beszédet. Az ifjusági körből Lovas Rezső VII. o. t. választott frappáns beszédében. Fráter Gyula VIII. o. t. a tanári kartól vett bucsut. Ezután Lovas Rezső, a VIII. osztály főnöke intézett a távozó diákokhoz hatalmas beszédet.

Selyemhernyótenyésztéssel foglalkozók értesítették, hogy a hernyókiosztás május 16-án kezdődik **Miklósi-utca 23. sz. alatt**. Azon családok, kik rövid 4 hét alatt 30—40 peagót akarnak keresni — a hernyóárvétele végett 16-án okvetlen jelenjenek meg az említett helyen. Selyemtenyésztési felügyelőség.

Ollók, borotvák, hajvágógépek, szakszervek
FRICK TESTVÉREK
Ferenc József-u. 27.

Kézimunkához legnagyobb választék, legolcsóbb árak Szilágyinál. Aszurozás, endlízés, előrajzolás, öszszeállítások jutányosan.

Dr. Gergely Jenő ügyvédi irodáját Péterfia-utca 16. számú háza (emelet) helyezte át.

A ROKON

A főnök megkérdi a gyakornoktól: — Ki volt az a széke hölgy, akivel tegnap a moziban láttam?

— Az unokahugom — feleli a gyakornok fülig vörösdvő.

— Na, nem baj, — mondja a főnök — volt az már az én unokahugom is.

Autós és motorkerékpáros front-harcosok figyelmébe. 1933 május hó 28-án rendezi meg Országos Front-harcos Szövetségünk autó- és motorsport osztálya az 1933. évi motorsportévad legkimagaslóbb sporteseményének ígérkező I. front-harcos túra-utját autók és motorkerékpárok részére. Nevezési határidő május 20. Elvárjuk minden autó- és motorkerékpártulajdonos front-harcos bajtársunktól, hogy ezen a túránkon résztvevő. Útvonal: Budapest—Cegléd—Szolnok—Debrecen—Nyíregyháza—Nokaj—Lillafüred és Gyöngyös. Budapest előtt a „Palkó” nevű emelkedésen egy hegyi kilométer verseny íktatódik be, az idő itt villanyórával lesz mérve. A hegyi versenyen elért eredményt csakis a holtversenyek elsőbbségét dönlítik el. Bővebb felvilágosítással az érdeklődőknek front-harcos irodánkban fősportunk titkára szolgál. Elnökség.

Felháborító kerítési ügyben nyomoz a debreceni rendőrség

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A rendőrség már hosszú idő óta folytat nyomozást egy debreceni zsidó orvos ellen, akit felháborító büncselekménnyel vádolnak. A rendőrségnek ugyanis tudomására jutott, hogy egy debreceni házimesternő rendszeresen foglalkozik kerítéssel és jó pénzért fiatal, tapasztalatlan lányokat szállít a gazdag férfiak részére. Legutóbb azonban a rendőrségre került egy fiatal, 16 éves falusi kislány, aki sirva mondta el, hogy mi történt vele.

A leány ugyanis találkozott a házimesternővel, aki többször beszélt neki, hogy hallgasson rá, mert ha úgy cselekszik, amint ő mondja, akkor lesz szép ruhája, pénze és minden, amit csak kíván. A kislány eleinte hallani sem akart a dologról, később azonban pénzre lett volna szüksége és szerencsétlenségére épp

akkor alálkozott össze a házimesternővel.

Az asszony kihasználva a leány rossz helyzetét, újra biztatni kezdte, majd elvitte egy kocsiába, leitatatta és a magával tehetetlen fiatal leányt fevitte egy debreceni zsidó orvos lakására, ahonnan szánalmas állapotban került ki néhány óra múlva.

Az orvos durván bánt vele és végül még a megígért száz pengőt sem adta neki oda, hanem egyszerűen kidobta.

Az orvos és a kerítéssel vádolt házimesternő természetesen mindent tagadtak a rendőrség előtt, a fiatal leány azonban szilárdan kitart vallomása mellett. Miután teljesen váolszínűnek látszik, hogy a megrontott leány igazat beszél az ügyben szereplő zsidó orvos ellen a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

Közszemlére tették a kiigazított országgyűlési képviselőválasztói névjegyzéket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen város központi választmánya az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke kiigazításának egyszerűsítéséről szóló törvény értelmében értesíti a város közönségét, hogy Debrecen város választó kerületéhez tartozó országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének a folyó évben végzendő kiigazításával kapcsolatban az elkészült ideiglenes pótnévjegyzék és a kihagyottak jegyzéke a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth-utca 20. sz., III. em. 92. számú szoba) 1933. május 16. napjától június 14. napjáig bezárólag napenként (vasárnap is) reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére lesz kitéve. Ezen idő alatt az említett névjegyzéket a város polgármestere megbízottjának jelenlétében napenként (ünneppnapoként is) reggel 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és a megbízott jelenlétében, a jelzett határidőn belül köznapokon délután 2—6 óráig lemosolhatja.

A belügyminiszter körrendelete értelmében az ideiglenes pótnévjegyzékbe történt jogosulatlan felvétel ellen, valamint amiatt, hogy a kihagyottak jegyzékébe nem vettek fel olyat, akit alba fel kellett volna venni, bármelyik választó az ideiglenes pótnévjegyzékbe való fel nem vétel, illetőleg a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólalhat fel. A felszólalások a központi választmányhoz 1933. május 16-tól május 20-ig bezárólag a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth-utca 20., III. emelet, 92. sz. szoba) írásban nyújthatók be.

A felszólaló köteles a felszólalást indokolni és mellékelni, illetőleg bemutatni azokat az okirati bizonyítékokat, amelyeknek beszerzése az egyes egyéneknek módjában állhat, azokra a bizonyításokra pedig, amelyeknek megszerzése az egyeseknek nem állhat módjában akként köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók, vagy beszerezhetők legyenek.

Annak, aki fel akar szólni, a választójogi törvény 40. paragrafusa értelmében minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület, alapítvány

és nyilvános számadásra köteles vállalat köteles haladéktalanul rendelkezésre bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozottak bizonyítására szükségesek.

A felszólalás oly változásra is alapítható, amely az összeírás óta állott elő. A felszólalásban új bizonyíték is felhozható.

A felszólalónak, amennyiben kívánja, a felszólalásról elismervény adatik. A beérkező felszólalások benyújtásuktól kezdve a fent jelzett időben és helyen szintén közszemlére lesznek kitéve, azokat a város polgármestere megbízottjának jelenlétében mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2—6 óráig lemosolhatja.

A felszólalásokra mindazok, akiket a 188100—1932. B. M. számú körrendelet 8. paragrafus 1. és 2. bekezdése szerint a felszólalás joga megillet, az 1933. évi május hó 16-tól június 14-ig bezárólag a központi választmányhoz írásban észrevételeket nyújthatnak be. Az észrevételeket ugyanolyan módon kell megsemmisíteni és benyújtani, mint a felszólalásokat.

ANYAKÖNYVI HÍREK:

Házasságok: Darvas Mihály számliszt—Nagy Aranka; Kovács Sándor cipészegéd—Horváth Mária; Tóth József MÁV. hegesztősegéd—Horváth Ilona; Lázár Gyula cipészegéd—Bujdosó Margit; Jenes János gazdálkodó—Juhász Margit.

Születések: Danika Bertalan építész, fiú Bertalan; Deák István postatiszt, leány Julia; Olyvós Sándor kocsis, leány Julia; Bódi József soffőr, leány Angela; Vörös Ádám postatiszt, leány Judit; Rosenfeld Miesza gimnáziumi tanár, fiú Péter; Klein Lipót ügynök, leány Vera és 1 halvaszületés.

Halálozások: Tóth János ref. 71 éves, Csokonai-u. 10.; Kulcsár Imre ref. 75 éves, Magoss György-tér 1.; Gyalai János ref. 63 éves, Határ-u. 21.; Lázár Sándor ref. 54 éves, Kolonics-u. 12.; Zöld Teréz ref. 68 éves, Köztér 193; Iván József ref. 10 hónapos, Borz-u. 13.; Horváth Kálmáné Csendi Irén, Abony; Gőnczi Görög Sándor ref. 2 éves, Bököny; Györfi Sándor ref. 62 éves, Bellegető 300.

Színház Mozi

A Bűvös rózsza meseoperett a Csokonai-színházban

Eleánthy Mária, a Zeneiskola kiváló gyermekpedagógus tanárnője nagy fáradtsággal megszerezte a Magyar Színházban és a Studióban már előadott bájos meseoperettet a „Bűvös rózsza”-t, melynek kedves zenéjét Turry-Peregrin fővárosi zenetanár írta és hangszerelte. A darabot Eleánthy Mária tanította be és esüpa 8—12 éves apró növendékei fogják jelmezben a Csokonai-színházban június 1-én, délután 5 órakor a Zeneiskola zenekarának kíséretével bemutatni, melyre a szerző is le fog érkezni. A helyárok zónahelyárakban vannak megállapítva, tehát a legdrágább földszinti ülőhely 80 fillér lesz. Jegyek már kaphatók a Zenekiskola I. számú tantermében Eleánthy Mária tanárnőnél.

A „bűbajos” Uferini-együttes vendéjátéka a Csokonai-színházban

Már évek óta fogalomá vált az Uferini név. Az előtt a világhírű varázsló művészesalád legidősebb feje Guglielmo, majd Alfredo, most pedig a fiatal generáció Fredy Arno-Alesandro fognak május 18., 19., 20. és 21-én vendégszerelőpeln a Csokonai-színházban. Ezek a művészek már szintén közkedveltek és világhírttek. A társulat vezetője most Fredy Uferini. Ez a kitünő művész Magyarországon mindég kitünően érezte magát, amit az is bizonyít, hogy élet-társul magyar nőt választott és pedig a legkedveltebb színművésznök egyikét Kiss Manyit. Uferini Fredy tényleg rendkívül ügyes embernek bizonyult ezzel a produkciójával, de ezenkívül a színpadon is befogja mutatni, hogy mindég kitünő ideái vannak. Ez főképpen ki fog tűnni az ő különleges tudonságban a Singing Dacings Misteries revüjében. Ezen angol cím alatt egybe van foglalva bűvészet, illúzió, technika, ének, tánc, humor és előadó művészet. Az Uferinek meg fogják bűvölni a közönséget az ő frappáns, megfélemtelen művészetükkel. Kiss Manyi tehetségével, szépségével és egyéniségével. Az Uferinek vendéjátéka, amint már jentebb is említettük, május 18., 19., 20. és 21-ikén lesz a Csokonai-színházban.

Mozik műsora

VIGSZÍNHÁZ. Vasárnap és hétfőn. Dolores del Río egyetlen ideai filmje „PARADICSOMMADÁR”.

URÁNIA. Vasárnap és hétfőn „SZÓKEVÉNY VAGYOK”. Egy szökött fegyvere története 10 feje.

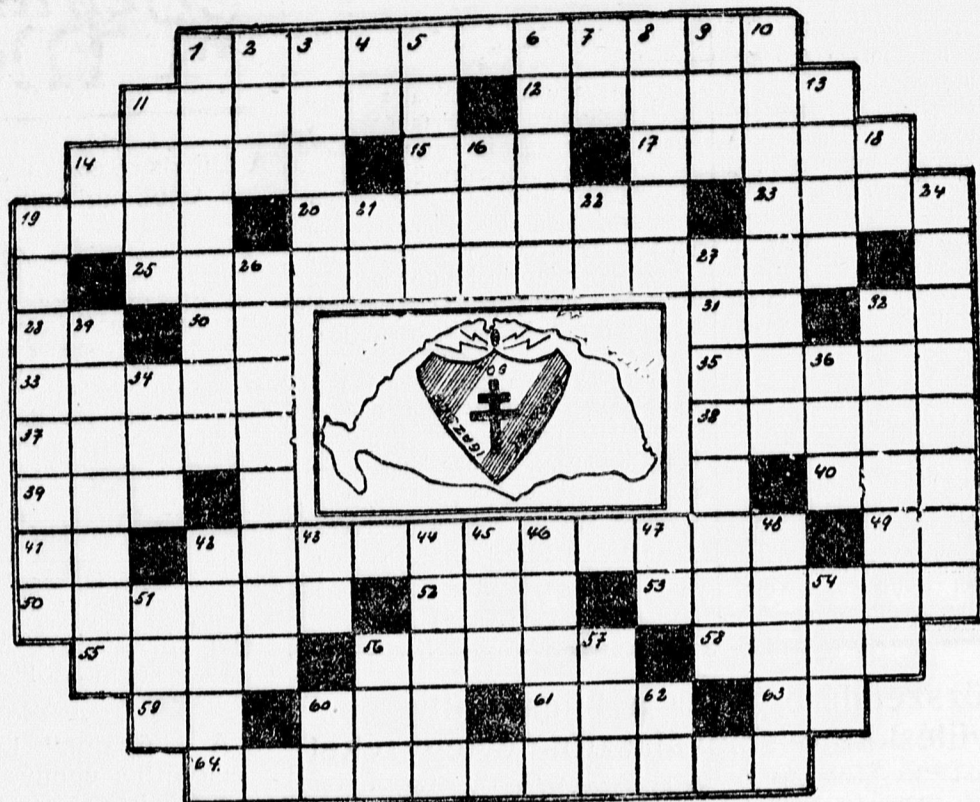
APOLLO. Vasárnap két világhíratrakció egy műsorban. Előadások kezdete: Vig. Urániában és Apollóban: 3. 5. 7. 9 órakor, a 3 óras előadás félhelyárakkal. Vigszínházban és Urániában vasárnap d. e. 11 órakor ifjusági előadás.

Ü Z L E T E

forgalmát csak lapunkban közölt hirdetés útján közzéteheti.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld 89. számú keresztrejtvénye

Készítette: Cs. Bogáts József.

Meghatározások

Vízszintes sorok.

1. Ezt műveli a keresztrejtvény. 11. A léri hirtelen betoppánásokor mondja a meglepett feleség. 12. Fővárosi futballnagyság. 14. Takarmány. 15. Névtű. 17. Családi játék. 19. Idegen térfinév. 20. Kergessenek. 23. Boldogító szó. 25. Sokat törí a fejét festéskor. 28. N. F. 30. Izesítő. 31. 2 magánhangzó. 32. Forróság — ford. 33. Mágnesrangs tájszó. 35. Ehun ni, székelvényesen. 37. honfiak! 38. Német bukás. 39. Kéz is, láb is ez 40 vitéz. 41. Edömér őse. 42. A mai rejtvényfejtők, de a készítőik e művészetben valósággal. 49. Köttyvák is lehet. 50. Gábor — más nyelven. — R betű kimaradt. 52. Varjuhang. 53. Testrészt Bugyi J. szerint — fordítva. 55. Hadi páncélos. 56. Fuccs. 58. Fürdői kellemetlenség. 59. Megyünk rajta. 60. Birkózó kellék. 61. Ige — folyó. 63. vés. 64. Gnosztikus ige — 16 rejtvényből nem hiányozhat.

Függőleges sorok.

1. Orosz eljegyzettség 2 szó, utolsó betű kétféle. 2. Iszunk-ban van. 3. Egy finomművi szerkezet és annak cselekedete. 4. Rag. 5. Nem emezé. 6. Bihari nagyközönség. 7. Francia író nevének mássalhangzója. 8. Akinek ez van és pénze is — építhet. 9. Finn város. 10. Szegény embert ma nem vár ilyen asztal. 11. Szín. 13. Órában van — ékezet: felesleggel. 14. Francia bírt. névmás. 16. Textil növény. 18. Enyém — Ciceró nyelvén. 19. Egy óriási rejtvényben ennyi szó van. 21. Az ABC utolsó szomszéd betű. 22. Betű kiejtés. 24. A fikciós rejtvény megfejtésekor adódik elő. 26. Az ilyenek könnyen fejtenek. 27. Aki nehezen fejt, ezt emlegeti. 29. Ez elé áll minden fejtő a nehéz rejtvényénél. 32. Nemcsak magamról mondom az előbbi hanem... 2 szó. 34. Göröngy. 36. A német fordított kalapja. 42. Megfejtésnél alkalmatlan írószér. 43. Kiváló királyunk névbetű. 44. Marhá! ti nem tudtok fejteni! 45. H betűvel ismert debreceni kereskedő. 46. Kártyád. 47. Néci mássalhangzó. 48. Valamilyen háznak ismeretlen gazdájára vonatkozólag kérdezzük 2 szó. 51. Német épület. 54. Sor — betűi keverve. 56. Trombita hang. 57. Tirdi határvároska volt. 60. Német személynév. 62. Cím jelleg rövidítése.

Tudnivalók.

A keresztrejtvény megfejtéseket csak úgy fogadjuk el, ha a megfejtés az újságban közölt és kivágott rejtvénykockán történik. Külön papíron megfejtett rejtvényeket nem fogadjunk el. Egyben kérjük a keresztrejtvény megfejtőinket, hogy a megfejtéseket

mindenkor úgy küldjék be, hogy a rejtvény felett nevüket és előző pontszámukat is megjelöljék. Minden helyesen megfejtett rejtvény után husz pontot adunk s aki eléri a kétszáz pontot, az jutalmakönyvben részesül. A keresztrejtvény megfejtéseket esütörtökön délig kérjük beadni vagy a szerkesztőségbe (József kir. herceg u.

Ma nyílik meg a Déri-muzeumban a MAOSz debreceni csoportjának fénykép-kiállítása

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Magyar Amatőr fényképészek Országos Szövetsége ma, vasárnap nyitja meg a Déri-muzeum kiállítási termében nagyszabású fényképkiállítását, amely rendkívül magas művészi színvonalú tekintve kulturális eseményt jelent Debrecenben. Az országos szövetség debreceni csoportja a mostani kiállításon vándordíj-nyertes kollekcióját mutatja be, amely szépségében és értékben túlhaladja az edigi kiállítások színvonalát is. Huszonkét kiváló amatőr fényképező vesz részt a kiállításon, nyolcvannégy képpel, amelynek minden egyes darabja remekmű.

A kiállításon dr. Vásáry István polgármester három igen szép felvétellel szerepel, amelyek közül kiválik a Virradat című kép. Zöld József tb. helyettes polgármester biztos technikai képei között legelső az „Egyháztéri részlet”. Angyal Józsefet a változatos téma és kitűnő technika jellemzi. Aszmann Ferenc nagy külföldi sikereihez méltó képeket állított ki. Buza Gábor a nehéz témák mestere, Perczelné Barna Margit figurális fotográfiában excellál. Czabán Márton „Kacérkodás” című képe

kelt nagy feltűnést. Hajós Pál győri aranyérmes képe, a „Kulcsok” igen eredeti ötlet. Hankó Gyula téli képei igen értékesek, míg Perczel Miklós a modern képek terén alkot kifogástalant. Rostás Elemér szintén téli képeivel tűnik ki.

A kiállítás nagy sikeréhez hozzájárulnak művészi felvételeikkel Bacsi Ferenc, Baskó József, Giszter Gyula, Folgens Arisztid, Kassai Ernő, Kovács György, Miklós Andor dr., Nemes György, Szeremley Ila, Székely Andor és Tóth József.

Ma, vasárnap délelőtt kilenc órakor nyílik meg a kiállítás, amely délelőtt egy óráig, délután pedig négy óráig, hét óráig lesz nyitva. Hétfőn este zárul az értékes és művészi tárlat, amelyre a belépő díjat a husz filléres katalógus megváltás jelenti. A debreceni művészetkedvelő közönség bizonyára a legnagyobb érdeklődéssel fogja kísérni ezt a szép és művészi állítást annál is inkább, mert a debreceni foto-művészet ma már nemcsak a vidéki viszonylatban áll a legelső helyen, hanem felveszi a versenyt a budapestivel is, sőt a külföldön is a debreceniek sorozatos sikereket aratnak.

Operaest a Zeneiskolában

Galánfyiné Hoór-Tempis Erzsébet, a közszeretetten álló kiváló zeneiskolai tanárnő minden évben magas színvonalú operaestet szokott növendékeivel tartani. Az elmúlt évben a Csokonai-színházban növendékeivel bemutatott Hunay; Cremonai hegedős operaelőadásával olyan sikert aratott, hogy meg kellett ismételnie. Az idén május 23-án, kedden este 8 órakor a Zeneiskola hangversenytermében lesz a nagy érdeklődéssel várt operaest. A műsoron Gluck: Május királynője című egyfelvonásos operája, Adam: Nürnbergi baba színtén egyfelvonásos operája és Leoncavallo: Bajazzók operájának egy nagyobb egységes része szerepel, melyeknek sikerét a tanárnő kiváló kvalitásán kívül már maga az is biztosítja, hogy korhű jelmezekben s díszletekkel a legkiválóbb növendékei fogják előadni. Jegyek a Zeneiskolában kaphatók 1.20, 80 és 50 filléres árban.

Pálffy József kiállítása

A művészeteknek az utóbbi évek gazdasági válsága nem kedvezett, nem volna csoda, hogy szárnyzegetten félbehagynák munkáikat. De akiben a művészi hivatás él, nem tud munka nélkül megenni. Pálffy József is a legrosszabb időkben is fiatalokat megszégyenítő munkaképpel festett, gyűjtötte a természetből az illéteket s szorgalmasan dolgozza ki a lelkébe bevetődött témáit. Munkáinak legjavát állította most ki, mind a 80 képe az utolsó pár év munkája. Kiállítását kedden este zárja. Akik még nem tudtak dönteni, hogy a sok nekik tetsző kép közül melyiket válasszák, az utolsó napokban határozzák el magukat. A művész kérdéseinkre kifejtette, hogy a különben is a mai gazdasági helyzetnek megfelelően olcsó árából az utolsó két nap vásárlóinak 20 százalékos kedvezményt ad. Felhívjuk a városunkba érkező filléres gyóritasait is, hogy a Déri-muzeum főlétszintű kiállítási termeiben nézzék meg a Pálffy képeit is.

HIRDETMEŒY

Közölni teszem, hogy Debrecen sz. kir. város összesített gyámpénztárának 1932. évi zárószámadását és mérlegét az 55.200—1903. B. M. sz. rendelet 116. §-a alapján a város kiadóhivatalában 15 napig közszemlére tettem. A vonatkozó iratokat az érdeklődők a számvetés 13. sz. szobájában tekinthetik meg.

Debrecen, 1933 május hó 11.

Polgármester.

Vasárnap:

„SZÁGALDÓ ELET”

Izgalmas kalandordráma ifj. Douglas Fairbanks főszereplésével.

Megelőzi:

„CIGÁNYKARAVÁN”

„RIPORTER ALMA”

„CSAVARGÁSOK A FÖLDKÉNY TENGERTEN”

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

Egyetemi élet

Vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre előadása a Bethlen Gábor-körben

Rendkívül érdekesnek ígérkező és nem csak az egyetemi ifjuságot, de Debrecen magyar társadalmának minden rétegét érdeklő előadást rendez május 21-én délután 4 órakor a Bethlen Gábor Kör a Kollégium dísztermében.

Sikerült ugyanis ez alkalomra a Bethlen Gábor Körnek egy nagyszabású előadás megtartására megnyernie vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre országgyűlési képviselőt, aki a háború utáni magyar közéletnek példát állásra tekintet nélkül egyik leghivatottabb vezérégyénisége.

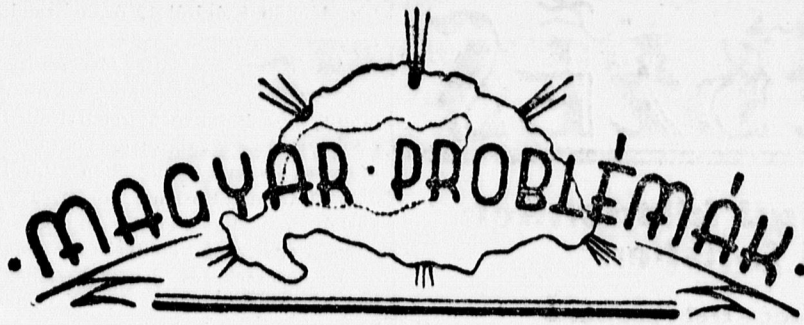
Mint a Debreceni Ujság—Haidúföld értesül vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre május 21-ki előadása a jelenlegi magyar társadalmat érintő problémákat öleli fel s nagy kiválasztott témakör, mint az előadó kiváló személyisége igen széleskörű érdeklődésre és nagy sikerre számíthat.

„Festetich“ kertmulatság

A május 14-iki pallagi kertmulatságra minden előkészület már megtörtént. Debreceni úri társadalmát szeretettel várják, melynek kényelméről és szórakozásáról minden tekintetben gondoskodtak. Felhívják a közönség figyelmét, hogy vonat és villamos közlekedik Pallagra.

ÁRVERÉS. 8140—913. tkzs. Miskolci és Trsa Asbest Cement Palagár betéti társaság végrehajtható Bulyovszky Dánielné Pataki Borbála végrehajtást szenvedő ellen mdított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság az újabb árverést 10.000 P tőkekövetése és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbírósg területén levő, Debrecen városban fekvő s a debreceni 11.880. sz. tkvi betétben A 1. 4 sor, 9506—2. hrsz. a. foglalt az István-uton levő, hatósági adó- és becselési bizonyítvány szerint István-ut 10. sz. a. levő házzal ellátott 300 öl területű szántóra 2616 ar. P kikiáltási áron, Bulyovszky Dániel javára C 11. a. bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával. Ha azonban a vételár a Miskolci és Társa cég és ezt megelőző jelzatos hitelzők kielégítésére körülbelül szükséges 18.210 ar. P-öt el nem érné, úgy az árverés hatálytalanul válik és az ingatlan nyomban a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül elárvereztetik. A vételárnak azonban ez esetben legalább 2710 ar. P-öt kell elérnie, illetőleg ha a vételár haszonélvezeti jog nélkül ezen összeget el nem érné, az árverés sikertelennek tekintendő. Az árverést az 1933. évi június hó 1. napjának délelőtti 11 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc-utca 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani. Az árverés alá eső ingatlant a hirdetményben megállapított árnál alacsonyabb áron eladni nem lehet. Az árverési szándékozók kötelesek bántalpenzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni. Debrecen, 1933. évi március hó 30. n. Debreceni kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában. Felelős kiadó: Dr. PAJOR GYÖZŐ igazgató. FRISS SÁNDOR művezető.

Helyet a fiataloknak!

Irta: Szórtsey József

Az a pereskedés, amely az ősi júsért, az életlehetőségért folyik, nemcsak itt bent a mi csonka országunkban, hanem a világ duzzadt, lázas horizontján belül minden aktív és élnívágó nemzet társadalmában a fiatalok és öregek között, ez a pereskedés a jövő feladatainak feszítőerejével táplálkozik és a miut vagy a jelen rendszerré vált, egy kissé féltékeny, vagy talán csak óvatos konzervatizmusával védekezik.

A társadalomtudomány bölcsei, természetesen a jelen bölcsei azt állítják, hogy ez mindig így volt, a történelen egymást tovább gördítő hullámokból áll, nem szabad olyan drámai és a nemzet életére kiható jelentőséget tulajdonítani a fiatalok sürgető és életet követelő mozgalmának, mint amilyenek ezt feltűntetik. A költségvetési vita során viszont az egyik nagy párt vezérszónoka aggodva jegyzi meg mégis, hogy a fiatalság veszedelmesen radikális uton keres magának teret és cselekvésre váró feladatokat.

És ebben a perben sehogysem tud megnyugtató kifejlésre jutni a magyar társadalom. A királyi kormány, a fiatal erők kormánya, a rendelkezése álló törvényes eszközökkel megfeszített tempóban dolgozza ki a magyar élet hiányzó második vonalát, ahová bevezetheti ezeket a fiatalokat, a magyar jövőt, a nemzet holnapját, azonban ezzel a törekvéssel, be kell vallani, meg lehetőségen magára hagyatott és nem találkozik a mi részünkről, a tegnap és ma generációjától részéről, azzal a nemzeti megértéssel, amit ebben a kérdésben pártokon felül emelkedő értékelése a magunk fajtájának adhatna.

A fiatalok és öregek közötti verseny, ez igaz mindörökké él és lendítette az emberiség fejlődését. Azonban ezen a tudományos jelentőségű és kényelmes megállapításon ellustulva pihenni és az ezres és ezres meddő generációkat szép szilakonokkal a cselekvéstelenségben marasztalni, 1933 nemzeti problémáival telített Magyarországnak lelkiismeretlenség. A fenti tétel a mai helyzetre nem áll, na csak az elmentéket találjuk meg a generációk között, az egészséges verseny lehetőségét nincsen meg. És ebben rejlik az a nagy különbség, amely jelentheti a nemzet második bukásának veszedelmét, a lelkekben élő, a szolidaritásban és a kollektívizmusban bizó integer nemzeti pszichének megcsontítását. Míg a verseny lehetősége nem engedi a fiatal és öreg közötti ellentétet kialakulását, mert azzal az erő és munkabírás megbecsülése kölcsönös tisztelet, szeretet és haitársi viszony kialakulása jár, míg a verseny nagában nem foglalja

az egyenlő start megnyugtató tudatát abban az esetben is, ha valaki a versenyben alul marad, ddig. — ha a verseny lehetősége nem fejlődhetik ki a két generáció között — a mélyen elítélendő féltékenység és irigység okoz a nemzet generációjában felmérhetetlen kárral járó erkölcsi sebeket. Ez a fiatalok részéről na izgalommá és a kenyértelenséggel együttjáró gyűlölködéssé fejlődik, amely indokolatlanul radikális utakra ragadja a fiataliságot, ezzel szemben az öregeknél egyenes arányban nő a féltékenység, a pozícióféltés, idegenkedés és a megeméltetés elítélő rosszindulata. A rosszindulat viszont a fiatalok sürgető követeléseiben legjobban kifejezésre jutó szociális követelésekkel szemben is elfogultt teszi az előjáró generációt és így a nemzet máris meghasonlítottan áll olyan kérdések előtt, amelyek 1933-ban a magyarságra nézve vitálisak.

Ha ezeket a szociális problémákat figyeljük, az előttünk levő olasz és német újjászületések után, mindenütt azt látjuk, hogy a szakadatlanul érkező fiatal generáció aktív duzzadása feszítette olyan erőssé a nemzet sodrását a társadalmi, gazdasági és politikai hármasságban a problémák kielégítése előtt, hogy az lerombolt minden zsillipet és kötetést és megszabta a szabad érvényesülést, a szociális kivánságok beváltásának szabad tengerbe ömlő utját. Ennek a felhozatalával semmiesetre sem akarok a világtörténelmi példák számszázalékos átvételére célozni, csupán egy általános érvényű tételt kívánok abból levonni: azt, hogy a fiataliság sorsdöntő szerepe, már a háború utáni világba idegződött élettereje ezekben a példákban kétségen kívül igazolta önmagát.

A mi csonka országunkban összeréprelt magyar világban annyi derék és érdemes testvérünk küzd a levegőért, hogy a fiatal generációk teljes kikapcsolásával is feszült és könyörtelenül kieleződött a kenyérharc. Nálunk a fiatalok szerephez juttatása a tegnap és a ma, a mi generációjunk előtt, ha a nemzet jövőjének problémáját megnyugtató módon akarjuk elintézni, igen nehéz tíz esztendő áll.

Azonban az elmúlt tíz esztendő viszont a fiatalok igen sanyaru és nehéz gazdasági gondokkal teleltüzdelt korszaka volt. Ha végigtekintünk ezen az időn, mégis azt látjuk, hogy az egyéni nyomorúság legsötétebb napjában a magyar fiatalok, a nemzet, a magyar életközösség iránti ideálmusukban a leg-erősebb nacionalista szervezeteket építették ki a maguk erejéből. Élt

bennük minden egyéni szenvedésen felülemelkedő, heroikus, ragyogó hazaszeretet, amelyhez nem érhetett a gyomortalitásra alapított semmiféle izgatás. Igazolták, hogy történelmi hivatottságuk legszentebb tudatában, felkészünten hullának a magyar életközösség küszöbén. Most mi, előttük járók, az így abszolált tíz év után megtehetjük-e azt, hogy tovább is csak magunknak tartjuk az embernyi emberré vevült fiataliság ősi jussát, az életet és elszáritjuk azt az ideálmust, anélkül dolgoztak és dolgoznak, hittel és hisznek a nemzetért és a nemzetben?

Felszóltom a magam generációt: álljunk félre! Engedjünk teret a fiataloknak még akkor is, ha ez a mi életünk kisebbitésével, megcsontításával járna. Nemcsak társadalmi téren, hanem politikai és gazdasági téren is adjunk helyet a magyar jövőnek. A fiatalok tíz esztendeig a száraz kenyér puritánizmusával építették a nemzeti gondolat jövődjének bástyáit, mi most, az elkövetkezendő tíz esztendőben áldozzunk ha kell önmegtagadással a fiatalok munkáival igazolt nemzeti jövőért!

Látunk kell, hogy a fiataliság hullámszásában rengeteg energia feszül, amely, ha tovább is elrekesztjük, a dolgok természeténél fogva árvizet okoz. De ha ennek a hullámszásnak kielégítő lefoiyását biztosítani tudjuk, amin keresztül az a nemzet társadalmi, gazdasági és politikai életének hármasságuzasztójába ömlik, úgy a felér szűz olyan energiatalepeit állíthatjuk fel, amilyenekkel a körülöttünk levő állanok egyike sem rendelkezik.

Álljunk félre! A magyar ifjuság eddig a nemzeti sorsközösségben szenvedőleges szerepével is felismerte hivatását. Az, hogy ilyen duzzadó, hatalmas fiataliságunk van, véleményem szerint nem véletlen, a magyarok Istene bennük adta a nemzeti sorscsapás felfogásához és kivédéséhez szükséges erőt, tegyük érte mi is, hogy ez az öntudatos ifjuság a nemzetben, ha kell, a mi pozíciójunk árán, passzív szerep után végül találja meg a cselekvő magyar életközösséget.

5517—1933. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY

A debreceni m. kir. állami gyermekmenhely igazgatósága a gyermekmenhelynek 1933 évi július hó 1-től — 1934 évi június hó 30-ig terjedő időben szükséges hentes és mászáróanyagok továbbá tej, fűszer- és gyarmatarúk, leszeműek, kenyér és sütemény szállítására 1933 évi június hó 6-án.

Tűzifa és szén valamint iskolai tankönyvek és tanszerek, nyomtatványok, végül tisztítási és mosószerek szállítására 1933 június hó 7-én délelőtti a gyermekmenhely gondnoki hivatalában (Debrecen, Pesti u. 4.) nyilvános írásbeli versenytárgyalást tart.

Bővebb felvilágosítások, illetőleg versenytárgyalási hirdetmény, szállítási feltételek, ajánlati űrlap és egyéb nyomtatványok a gondnoki hivatalban szerezhetők be naponta délelőtti 9—14 óra között.

Debrecen, 1933 évi május hó 10-én.

Gyermekmenhely Igazgatósága.

TESTÉDZÉS

Döntő jelentőségű küzdelmek a bajnoki finisben

Bocskai-Nemzeti meccs Debrecenben

A Boesky vasárnap kezdi meg a bajnoki szezon finisét, amelynek ebben az esztendőben még fokozottabb jelentősége van a debreceni proficsapat számára, mint máskor. Évek óta hagyományosan birtokolja immár a Boesky a bajnoki tabella negyedik helyét, amely ebben a szezonban csak nehéz küzdelem után érhető el, hiszen az őszi fordulón a Boesky sok drága pontot adott le. Ebből következik, hogy a kék-sárgáknak most következő négy mérkőzésüket pontvesztés nélkül kell abszolválniuk.

A finis első állomása a most vasárnap Boesky-Nemzeti találkozás lesz, amely már csak a körülményeknél fogva is érdekesnek ígérkezik. Ha még hozzávesszük azt is, hogy a fekete-fehérek mindenkor igen veszedelmes ellenfelei voltak a kék-sárgáknak híres lelkesedésükkel, bizonyos, hogy jó sportot fog nyújtani a vasárnap meccs.

Papírforma szerint a Bocskai két-három gólos győzelme várható, de éppen a Nemzeti ellen nagyon kell vigyázni, mert a Boesky-Nemzeti találkozások nem egyszer rácafoltak már a papírformára. A Boesky védelmében előreláthatólag változás lesz, mert Vágónak szombaton este vágták fel egy fájdalmas furunkulását, s így az ő játéka nem lehet számítani. Ezek szerint a csapatok így állanak fel:

Boesky: Fehér — Kovács, Janzós — Palotás, Mór, Keviczky — Markos, Vincze, Teleki, Eöry, Hevesi.

Nemzeti: Vermes — Flóra, Szendrő — Hossó, Buza, Belcsik — Vadas, Odry, Szecsey, Bihámy, Szeder.

A mérkőzés 5 órakor kezdődik, Klein Árpád vezetésével. Megelőzőleg 1 órakor — az előmérkőzések felesejéért — a DVSC-DMTE, 3 órakor pedig a DKASE-Karcagi MOVE játszanak az amatőrbajnokságért.

A ligabajnokság döntő harcái

A bajnoki finis, a bajnokságért, helyezésekért menő nagy harc hétről hétre izgalmasabb mérkőzéseket hoz. Ma is nagyjelentőségű pontok hullanak a zöld gyepen.

Az Újpest-Ferencváros mérkőzés a bajnokság sorsát dönti el. A III. ker. FC-Somogy harcra a negyedik helyért, illetve a kiesés ellen megy. A Hungária-Budai „11” összecsapása a második és ötödik helyre bír jelentőséggel. Szegeden Soroksár igyekszik a kiesési zónából szabadulni. Heves összecsapásra van kilátás a Kispeszt-Attila mérkőzésen. Az Attilának győznie kell, ha az osztályozót el akarja kerülni.

Egyetemi tornász bajnoki verseny

A DEAC tornász szakosztálya vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel rendezte meg az egyetem 1932-33. évi egyéni és korok közötti tornász bajnoki

versenyét korlátlan, nyújtón, Jovon, gyűrűn műszabadyakorlatba és függeszkedésben. Az egyéni versenyben Tóth Lajos joghallgató, Rácz Miklós joghallgató, Görömbey Zoltán és Balogh Endre hittanhallgató és Werner Dénes orvostanhallgatók a legjobbak, míg a csapatversenyben a jogtudományi és hittudományi kar csapata között dől el a bajnokság. Beléptődíj nincs. Nevezni a helyszínen lehet, nevezési díj nincs.

Egyetemi lövészbajnoki verseny

A DEAC lövész szakosztálya vasár-

nap délelőtt 8 órától 12 óráig rendezte meg az egyetem 1932-33. tanévi egyéni és korok közötti lövészbajnoki versenyét a katonai lőtérre fekvő, valamint álló és fekvő összetett testhelyzetekben. Az egyéni versenyben a győzelemre Csomor Benő, Pap Károly, Sharfel Géza, Köszter József, a jogi karból pedig Pöhl Alfréd, — teljesen egyforma eséllyel pályáznak, de a bölcsészek és jogászok is nagyban készülnek a versenyre. A csapatbajnokságban a jogi és az orvosi kar csapata látszik a legjobbnak.

A jogász-szakosztály vivőversenye

A debreceni egyetem „Jogász-szakosztály”-a május 17-én tartja az évi hagyományos vivőversenyét, a Békessy Béla Vivő Clubban (Simonyi u. 1c., I. em.) A versenyt nagy érdeklődés előzi meg, tekintve, hogy az egyetem legjobb vivőinek részvételével bonyolítják le.

A mérkőzés után igen szép tiszteltettség és érme kerülnek kiszárra. A verseny kezdetének időpontja d. u. 5 óra, érdeklődőket szívesen lát a rendezőség. Beléptődíj nincs.

HAJDUFÖLD

KÖZGAZDASÁGA

Mely k gazda kaphat kamathozzájárulást

A kormány 4390-1933. M. E. sz. rendelete a gazdálkodók részére kamaterhelésnek csökkentése céljából kamathozzájárulás engedélyezését biztosította.

Kamathozzájárulást azok a gazdák kaphatnak, akiknek az adóssága a kataszteri tiszta jövedelem 15-szörösénél nagyobb. Azok, akiknek csupán házuk van, szintén kaphatnak kamathozzájárulást, de csak akkor, ha mezőgazdasági munkából élnek. — Ezeknél akkor jár a kamathozzájárulás, ha a házádoalap 4 és fél szeresénél nagyobb az adósságuk.

A kataszteri tiszta jövedelem 15-szörös, illetve a házádoalap 4 és fél szeres összegének megállapításánál általában csak a teleknyvbe bekebelezett adósságokat lehet számításba venni, de a néazintézet tartozásokat akkor is számításba kell venni, ha nincsenek bekebelezve. A kamathozzájárulás csak a pénzügyterekkel szemben fennálló kölcsöntartozások utján jár és csak akkor, ha a tartozás 1932 évi április 1-e előtt keletkezett.

A kamathozzájárulás a folyó évi június hó 1-étől október végéig terjedő időben fizetett kamatok után jár. Mindenki annyi időre kapja a kamathozzájárulást, amennyi időre a kamatot tényleg kifizeti, de legfeljebb egy féltre. A kamathozzájárulás a kölcsönösszeg évi 2 és fél százalékáig, ha az adós gazdának a kölcsön után évi 7 és fél százalékot, a vagy annál nagyobb kamatot kell fizetnie. Ha évi 7 és fél százalékotnál kisebb kamatot van kikötve, akkor a hozzájárulás is megfelelően eszik. A kasszuliáratu fölesztéses kölcsönök után nem jár kamathozzájárulás, mert az ilyen kölcsönök kamatát a kormány már előbb rendelettel leszállította évi 5 százalékra.

A kamathozzájárulást annál a pénzügyteretnél kell igényelni, amelynél a gazda kamatot fizeti. A pénzügyteret a szükséges adatok megszerzésénél

díjtalanul segítségére lesz a gazdának. A szükséges bizonyítványokat és egyéb iratokat a községi előiróságok és a pénzügyteret díjtalanul kötelesek kiállítani. Ezekre a bizonyítványokra és egyéb iratokra, amíg más célra fel nem használják, nem kell bélyeg.

Debreceni termény- és takarmány- piaci árak

Buza 14.50—13.00 és a boletta, rozs 8.50—8.00 és a boletta, árpa 8.50—8.00, zab 7.00—6.50, tengeri 6.00—5.80, lucerna 3.80—3.50—3.20, széna 3.50—2.40, lóhere 3.00, búkköny 2.80 alomszalma 1.80—1.60, rozs-szalma 2.00.

Nyílttér A Libakert tagosítása

Folyó hó 11-én, csütörtökön az összes helyi lapokban a közvélemény félrevezetésére alkalmas — azon megállapítás lett közzéve, hogy a folyó hó 11-én a városháza közgyűlési termében, — ahol az érdekeltek bevonásával megbeszélés volt, a Libakert érdekeltségének nagy többsége a tagosítás mellett foglalt állást. Ezen megállapítás a valóságot nem fedi, mert a megjelent érdekeltségnek n ondhatni 95 százalék a tagosítás ellen nyilatkozott s azoknak nevében Ivanicsk törvénytörvénybíró ur, mint meghatalmazott, félreérthetetlen módon kifejezést is adott s egyben az érdekeltek aláírásával előtört írásbeli tiltakozást is átnyújtott a jegyzőkönyvhöz csatolás végett, a helyszíni tárgyalást vezető kiküldött dr. Kovalszky Kálmán főtanácsos urnak.

A libakerti érdekeltség.

Május 21-én lesz az Arany Bikaszaloda Boesky- és üvegtermében a Vöröskereszt dívatrevüje

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Korábbi számainkban megemlékeztünk arról, hogy május 14-én dívatrevüt rendeznek Debrecen iparosai és kereskedői a Vöröskereszt jótékony akciója keretén belül. A kijelölt időpontot át kellett tenni május 21-re. Az attrakció elvi jelentősége az, hogy Debrecen jótékonykodó közönsége akár juttatni néhány pengőt a város szegényeinek. Azoktól, akik a város szépségeit vagy itt lakó rokonaikat akarják látni, ezt az áldozatot nem várhatjuk. Reméljük, hogy ez a dátumváltoztatás az akció, valamint a revü sikerét befolyásolni nem fogja. Biztosak vagyunk abban, hogy a közönség ezen terminusváltoztatás jelentőségét minden tekintetben magáévá teszi és támogatni fogja ezen nemes célt.

Gerevich is indul a mai vivőversenyen

A mai kardvivőverseny mindenben méltó lesz az eddigi versenyekhez. Végleges nevezést adtak le Gerevich, Maszlay, Herendy-Hohs, Timár, Idrányi, az Európa-keret tagjai, valamint Köszeghy, Fiala, Szemlár fővárosi vivők. Megígérték részvételüket Gerevich és Kabos olimpiai vivők, az egész szombathelyi vivőgárda és a Szegedi Vivő Egyesület. Ezenkívül elindul természetesen minden debreceni vivő, Bogáthy-Bogen alezredes csapatkapitánnyal az élén.

A budapesti rádió vasárnapi műsora:

8.45: Hírek. — 9.10—9.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd az egyetemi templomból. — 11.15: Evangélikus istentisztelet a Dák-téri templomból. Utána, kb. 12.15: A pécsi rádióközvetítő állomás ünnepi megnyitása. — 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. — 1.30—3.00-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. — 3.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. — 3.45—4.50-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. — 4.50: Pontos időjelzés, időjárásjelzés. — 5.00: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor. — 6.20: Lieber Endre, Budapest székesfőváros közgyűlési termében, — ahol az érdekeltek bevonásával megbeszélés volt, a Libakert érdekeltségének nagy többsége a tagosítás mellett foglalt állást. Ezen megállapítás a valóságot nem fedi, mert a megjelent érdekeltségnek n ondhatni 95 százalék a tagosítás ellen nyilatkozott s azoknak nevében Ivanicsk törvénytörvénybíró ur, mint meghatalmazott, félreérthetetlen módon kifejezést is adott s egyben az érdekeltek aláírásával előtört írásbeli tiltakozást is átnyújtott a jegyzőkönyvhöz csatolás végett, a helyszíni tárgyalást vezető kiküldött dr. Kovalszky Kálmán főtanácsos urnak.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Levelezés

ANNY

árai beszélnek: A kirakatban legdrágább kalap 6 pengő. Alakítás 2 pengő. (Csapó u. 1.) 3965k

Levelepapírok

papírszalvéták mindenféle papíraruk, írószeresek olcsón beszerezhetők Vámosi papírkereskedésben. Színházi átjáró. 4113

Betöltendő állás

Keresek

perfektül főző szakácsnőt május 15-re. Jelenkezés naponta türelaktanyában, tisztai étkezdében. 384

Jó munkás

cipész- és csizmadiaségéd felvétetik. Komok u. 63. 1216

Jól főző

fiatal gazdaszönyt keresek tanyára, ki háztartást önállóan vezet. Cím kiadóban. 1219

Jól főző

mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Vörösmarty u. 1. Békés. 4143

Mindenes

bejárónó jó bizonyítvánnyal felvétetik. Jelenkezés hétfőn reggel iPac ucca 77. emelet, Szilágyi. 4142

Ügyes

kifutóleány felvétetik Goldstein Karolin cegnél, Miklós ucca 5. 4093

Fodrászsegéd

szerény fizetésért állást keres helyben vagy vidéken. Széchenyi ucca 28. sz. Házfelügyelőnél. 4130

Szalonom

vezetésére elsőrendűen képzett önálló szabónót keresek. Székely Sándorné Nyirbátor. 4131

Házmesterpárt

lehetőleg gyermektelen megbízható keresek. Honvédtemető u. 6. sz. 1239

Házmesternek

gyermektelen házaspár felvétetik. Szent Anna 60. 1245

Magasnévű

férfi betegségeit felvétetik. Magoss György tér 29. Jelenkezni 3-4-ig délután. 1236

Hónapos

fiu kocsinak felvétetik Belle-gő 55. számú tanyán. Acsádi ut hatodik kilométer, gyümölcsösönél. 4151

Tanulóleány

fizetéssel felvétetik Debreczen Lajosné paplanvarrodájában. — Kossuth 11. 1266

Bejárónó,

fiatal, jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Gaál Istvánné, Zöldfa 12. 1260

Házmesterpár,

feleség takarításban segítkezik, azonnalra felvétetik. Hunyadi u. 9. 4154

Mindenes

jól főző hosszú bizonyítvánnyal 15-re felvétetik. Dr. Hajnalné, Arany János u. 46. 4155

Mindenes

leányt, szorgalmast, megbízható keresek. Bethlen ucca 44. 1274

Tanulónak fiut koszt, lakással felvesz Lengyel kelmefestő, Csapó 24. 4161

Villanyszerelő

tanulónak négy középiskolát végzet fiu felvétetik. Schütz villanyszerelő mesternél, Piac ucca 59. 1264

Állást keresők

Keresek

bármilyen szolgai állást. Család- és bizonyítvánnyal, esetleg biztosítékkal. Cím a kiadóban. 1211

Sírgondozást,

mosást, vasalást olcsón vállalkozok. Románé, Rakovszky u. 11. 1225

Házvezető,

ki kitűnően főz, süt állást keres, helyben, tanyára, vendéglőbe, vagy fürdőhelyre esetleg bérházban. Ajtó ucca 10. 4121

1000 pengő

óvadékkal kereskedő üzletvezető, raktárnoki, vagy hasonló állást keres. „Biztos redőzet” jellegre kiadóba. 4152

Üzletek

Üzlethelyiség

(volt férfiruhaüzlet) azonnal kiadó. Csapó ucca 10. sz. a. Értekezni az udvari lakásban. 3820

Forgalmas

helyen vendéglő jogfolytonossággal kiadó. Szepességi 8. 4102

Korcsma

Rákóczi közlemben kiadó. Értekezni az udvarban. Maróthy 3. 1248

Vámospércsen

fűszerüzlet, teljesen felszerelve, korcsma jogfolytonossággal, — szép lakással, nagy udvarral, kuglizóval kiadó. Értekezni: Hangya főzet. 1222

Ingtatlan

Eltanyag

kölcsönrel terhelt förtéri kertés családi házat, mely orvosnak, ügyvédnek kiválóan alkalmas, elcserelném kisebb értékű házra vagy villára. Telefon hétköznap délelőtt: 34-50. 1172

A város

legszebb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek sürgősen eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takaré. 1157

Ebesen

13 hold szántó, állomáshoz közel, eladó. Értekezés Csáthynál, Deák Ferenc ucca 9. 1217

Vágóhidnál

gyönyörű sarokház hely olcsón eladó. Drogéria, Batthyány ucca 19. 1223

Eladó

Arany János ucca 13. sz. ház kedvező feltételekkel. 4115

Nyil u. 107.

számú ház eladó korcsmahelyiséggel együtt. Értekezni Rothermere u. 57. sz. alatt P94

Házhelyek

Kerekes telepen Szávay ucca 2. szám alatt törlesztésre eladók. 1232

Széchenyi uton és Sipos uccán telkek jutányos árban kedvező fizetési felételek mellett eladók. Bartha, Ispóty ucca 3. Telefon 27-85. 4139

Eladó

adómentes kert ház fűszer, korcsma és dohányárussal. Címet a kiadóba kérek. 1229

SAMU JÁNOS

OFB. engedélyes hirdetései: Eladó házak! Zöldfa ucca 3., Varga ucca 10., Károlyi Ferenc József ut 9., Aczél ucca 9., Márton Kálmán ucca 42., Gyepűsor ucca 43. két szobával, 1200 öl területtel, kertészetre is igen alkalmas, Eötvös ucca 88. szám hihetetlen olcsón, Budai Eszaiás ucca mellett Sebes ucca 31. szám szép 3 szobás uriház, Kut ucca 136. szám nagyon olcsón, Szegegy ucca 10. számú ház nagy telkekkel, Sárosi ucca 4., Hadházi ucca 21., Honti ucca 23., Pozsonyi ut 20. Ez is egy csoda olcsó vétel! Aczél ucca 35., jó két lakással, 700 öl gyümölcsös-sel, nagyon olcsón. Földek: Ondódon 10, 12, 6, homokon közel 28, 12, 30. Birtokbérlet: 5 km. 30 hold prima fekete, homokban 80 holdas. Házhelyek: Széchenyi kertben, Domokos Lajos ucca 6. alatt, Dózsa uccában, Szoboszlói uton, Zrínyi ucca 47. alatt több ház hely olcsón. Kondor ucca 3. alatt szintén olcsó ház helyek. Iroda: Hunyadi ucca 24. 1276

Nádudvaron

főúccán sarokház 1226 négyszögöl telkekkel eladó. Vendéglőnek, gazdálkodónak alkalmas. Értekezni Nádudvaron, Kossuth ucca 397. 1259

Eladó

Péterfián prima, modern, emeletes bérház és egyszerű sarokház üzletekkel. Dr. Ungár, Piac ucca 34. 1268

Eladó

jókarban levő családi ház minden áron. Kut u. 18. 4148

Villatelek

központi egyetemmel jutányosan eladó. Piac ucca 59., földszint 2. lépcső. 1277

Emeletes

bérház eladó. Cím a kiadóban. 716

Andrássy ut

11. sz. alatti villa és ugyanott villatelek Mikszáth uccai fronttal eladók. Dr. Halász, Piac ucca 41. 4163

Tanyaföldet

10-20 holdat megvetésre keresek. Hatvan u. 4., házmester. 716

Kiadó lakás

Hatvan ucca

4. szám alatt csinosan butorozott szoba kiadó keresztépület. 4140

Uccai szobák

butorozva kiadók. Parkett — fürdőhasználat. Hunyadi ucca 3. 4123

Egy

szoba, konyha, fűskamara kiadó. Teleki u. 49. 4125

Kiadó

városi kislakás. A türelaktanyával szemben levő Kassa uti kislakás telepen egy szoba, konyha lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél. 1237

Csinosan

butorozott szoba kiadó. Kóser ebédkoszt kapható. Miklós ucca 43. 4092

Egy

szoba, konyha mellékhelyiségekkel június 1-re kiadó. Cegléd ucca 14. Ugyanott két ebédülő szekrény eladó. 1140

Csinos

butorozott kis szoba azonnal is kiadó. Libakert, Székfü ucca 14. 1210

KIADÓ

Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni: Ispóty u. 13. szám alatt. 851

II. emeleti

5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Teljesen

különbejárta szoba parkirozott udvarban, nyaralóknak kitűnő üdülőhely, kiadó. Cím a kiadóban. 3887

Háromszobás

fürdőszobás modern urilakás központban olcsón kiadó. Fűvészert ucca 14. 4046

Kiadó

egy tiszta nagy szoba, különbejárta magánosnak üresen vagy butorozva csendes udvarban. Lorántffy 42. 1208

Szépen

butorozott 1, esetleg 2 szoba kiadó. Piac u. 49., II. em. főlépcső 1. ajtó. 4057

Kiadó

Csapó u. 24. sz. házban egy szoba, konyha, éléskamrából álló lakás. Értekezni: Horváth, neiyvasuti főntézőnél. Telefon: 20-55. 1221

Kiadó

Arany János u. 35. sz. házban háromszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel augusztus 1-re. 1184

Butorozott

szoba május 15-re kiadó. — Ugyanott toxi eladó. Monti ezredes ucca 17. 1265

Irodának,

rendelőnek 3 szobás, fürdőszobás, valamint 2 szobás udvari lakás sürgősen kiadó. Piac ucca 56. alatt. 1253

Parkos udvarban

3 szobás, komfortos lakás aug. 1-től kiadó. Rákóczi u. 35. Értekezni: uccai lakásban. 4156

Három-

és négyszobás komfortos lakás kiadó augusztus és novemberre Szent Anna u. 22. szám alatt. Érdeklődni lehet ugyanott az emeleten. 1098

4 szobás

parkettes, komfortos uccai földszinti lakás azonnal kiadó. Széchenyi ucca 40. 1272

Forgalmas

helyen parkettes butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Cím a kiadóban. 4158

4 szobás

modern lakás, 2 előszobával augusztusra kiadó. Csapó ucca 22. 1233

Háromszobás,

elő-, fürdőszobás komfortos lakás külön udvarral kiadó. Hortobágyi ucca 34. 1262

Kiadó

kettő szoba, konyha, speiz. — Kékes ucca 50. 1258

Különbejárta

csinosan butorozott szoba kiadó. Simonyi ut 13. 4112

Butorozott

uccai szoba külön bejárattal olcsón kiadó. Miklós u. 25. 4114

Kiadó

urilakás 2 szoba, nagy előszoba, konyha, speiz, ujonnan festve. Kandia 5. 4116

Kiadó

augusztusra esetleg azonnalra 4 szoba, előszoba és hallos minden komforttal ellátott telennyáron 1 akaható villalakis parkirozva, gyümölcsös. Értekezni Vörösmarty u. 1. tulajdonosnál. Telefon 22-11. 4119

Kiadó

betonos helyiségek műhelynek, raktárnak. Olcsó boxok bérelhetők. Miklós u. 49. 4122

Földszinti

uccai négyszobás urilakás aug. 1-re kiadó. Arany János ucca 20. Értekezni az emeleten. 4128

Négyszobás

alkovos és ötszobás első emeleti modern uccai uri lakás teljes komforttal kiadó. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1121

Szoba,

előszoba, konyha kiadó június 1-re. Lorántffy 24. 1227

Különbejárta

nagy butorozott szoba csendes udvarban kiadó. Kigyó 53. sz. 1244

5 szobás

lakás Magoss György tér 21. sz. alatt azonnal kiadó. 1238

Butorozott

szoba kiadó. Vilmos császár körútról benyíló Bessenyei u. 10. 1235

Kiadó

egy uccai és udvari szoba, konyha, speiz. Jókai ucca 17. 1254

Teljesen

különbejárta butorozott szoba kiadó. Bethlen 44. 1275

Uccai

kétszobás lakás júliusra kiadó. Teleki ucca 18. 1271

Elegáns

butorozott szoba kiadó. Piac ucca 59., földszint 2. lépcső. 1278

Egy

szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Külsővásártér 9. Értekezni Papp Lászlónál Ferenc József ut 16. 1120

Kiadó

szép uccai szoba irodának, rendelőnek vagy lakásnak. Batthyányi 7. 1228

Kiadó

két szoba, konyha, speiz udvari lakás. Értekezni lehet reggel 8-10-ig Jókai u. 7. szám. 1241

Modern

5 szobás uccai lakás minden mellékhelyiséggel új festéssel azonnal kiadó. Forró-vízűtés. Lift. Szent Anna és Varga ucca sarok. 1243

Egy

szoba, konyha, speiz, parkirozott udvarban kiadó. Csokonai ucca 17. P84

Kiadó

augusztus 1-re 4 szobás emeleti uri lakás fürdőszobával, gázzal. Értekezni a házfelügyelőnél Hunyadi ucca 24. 4124

Erkélyes
elegánsan butorozott szoba kiadó. Dr. Brüllné, Piac ucca 26.

Butorozott
tisza, kényelmes szoba különbejárattal, ellátással is kiadó. Csapó ucca 19., udvarban, jobbra. 1209

Kiadó
augusztusra 7 és 3 szobás gyönyörű lakás. Péterfia 48. 1267

Egy
nagy szoba, konyha, előszobás és két szoba, konyhas lakás melletti helyiségekkel kiadó. Péterfia u. 54. 1252

Háromszobás
uccai lakás augusztus 1-re kiadó. Mester u. 31. 1269

Orvosi
rendelőnek alkalmas elsőemeleti kétszobás uccai lakás teljes komforttal kiadó. Piac ucca 59. 1263

Kiadó
modern 4 szobás tiszta lakások azonnalra és augusztusra. Csapó 59. 1257

Olcsó
butorozott szoba kiadó. Kigyó ucca 45. szám, 3. ajtó. 1248

Kiadó
két szoba, konyha, villanyvilágítás, egy szoba, konyha, egy szoba. Késes u. 86. 1249

Uccai
elsőemeleti 4 szobás komfortos lakás kerthelyiséggel Botthyány ucca 10. sz. alatt augusztus elsejére kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1067

Lakást keresők

Háromszobás,
fürdőszobás lakást keresek lehetőleg belvárosban július 1-re. Ajánlatot „Egy évre előre fizetek” címen a kiadóba kérek. 1226

Modern
3 vagy 4 szobás lakást keres három tagú család. Ajánlatokat „Pontos tisztelet” jellegre kiadói-vatalba kérek. 4137

Lakást keresek
központon 3-4 szobás, földszintes július 1-re. Ajánlatot „Július 1-re” jellegre a kiadóba. 1250

Rádió

Készlet,
csillart, kerékpárt, gumit, akaratrészeket legolcsóbban vásárolj. Katznál, Piac 60. 3753k

Rádiók,
villanycíkek, csillatok legolcsóbban Baranyai Szent Anna 1. Villanygók cserélese. 3857k

Eladás

Könyvek,
q-ként elszigetelő lemezek már 6 pengőtől, kutrámák, mérlegek, benzínmotor, fűvágó körfűrész váltával eladók. Bartha fatelep Ispoty u. 3. Telefon 27-85. 4138

Eladó
sürgősen szép kivitelű, keveset használt keményfa háó, Kincseshegy ucca 15. 4120

Egy
Bösendorfer zongora jutányos árban eladó. Cim a kiadóban. 4126

Hushordó
jó stráfkocsi kibádogozva, — olcsón eladó. Árpádtér 47. üzlethelyiség. 4133

Virágok,
cserepesen és levágva, csokrok, koszorúk, virágkosarak izléses kivitelben legolcsóbban Farkas Margit virágüzletében, Bikával szemben 1093k

Küszivattyúk,
építkezéshez vassínék, sparheltek legolcsóbban. Fischer, Csapó 89. Telefon 28-59. 3752

Indian motorkerékpár
oldalkocsival és Ford-autó kifogástalan állapotban eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 1204

TISZTELETTEL
értesítem az igen tisztelt vevőimet és ismerőseimet, hogy az eddig „Alföldi Faértékesítő Vállalat” tűzifaosztálya, cégtulajdonos Ihsz Henrik név alatt Pesti ucca 2. szám alatt folytatott tűzifatelepet Bözörményi ut 3. szám alá, közvetlen a „Hortobágy”-malom mellé helyeztem át. Villamos megálló. Főzésre alkalmas tűzifa, míg a készlet tart, 3 P 20 filléért kapható. „Erdélyi Tűzifa- és Szénkereskedés, cégtulajdonos: Ihsz Henrik. Telefon 32-31. 1081

Fehér cipők
sandalettek nagy választékban, olcsó árban. Bellánál, Városházával szemben. 4035k

Gyermekkosci
uri, keveset használt azonnal eladó. Nagy, Bözörményi ut 81. cs. v 4048

Gyermeksportkosci,
keveset használt, olcsón eladó. Rothermere ucca 14. 1195

Egy
fél hálószoba butor jutányosan eladó. Péterfia ucca 21. 1196

Kitűnő
jó és olcsó borok édes tokaji szamorodni 1 pengő, okvetlen izelje meg. Goldstein, Kigyó u. 4068

Két ajtó
eladó. Hatvan ucca 58. asztalos. 4072

Sajáttermésű
kitűnő zamatos tiszta fajborok legolcsóbban. Blaszc Ede, Széchenyi 29. 4097

Turisták,
kiránduók, strandolók eldorádója az Esterházy husierakat Piac 30. Szenzációs nagyválaszték huskonzervekben, számitélekekben, pasztimokban, sajtokban. Turisták csoportos vásárlásnál 5 százalékos engedményt élveznek. 4036k

3 darab
ablak, 1 vaskapnya és 2 virágárvány eladó. Banity u. 12. 1270

Eladó
alig használt utóra való löszerszam és tengerimorzsoló. — Csapó ucca 28. 4147

Tejfeldolgozó
berendezés (hútok, kopülő, főző kannak) eladó. Cim a kiadóban. 4149

Eladó
egy tábori tüzirőgép, amerikai és apró szerzsainok. Tudakozódni: Kishegyési ut 5. PP

Eladó
világos komplett teleháló, világos ebédőasztal, világos tonettszékek, tőgyfa íróasztal és egy Yost-írógép. Cim a kiadóban. P97

Fűszerberendezés
mázsával, mérleggel olcsón eladó. Andrassy ut 91. 10083

Eladó
egy fehér jávor halószobaberendezés. Domb u. 22-b. 4117

Akácsfa
kettő pengő 80 mázsánként száraz. Schwartz, Agárdi u. 6. Telefon 32-04. 4127

Eladó
fehér gyermekkosci és egy spanyolfal. Faragó 7. 1261

Eladó
építkezésből kimaradt ajtók, ablakok és egy kapu. Lorántffy u. 32. 1230

Redőnyös
boltajtók, ablakok, ajtók, napellenzők, asztalkonyhák olcsón eladók. József kir. h. u. 7. 1256

Motorkerékpár,
jókárban lévő 200 pengőért eladó. Nyugati u. 46. szám. 4103

Kádároknak
való szép hasáb tőgyfa Prohászka és Társánál, Bethlen 44. Telefon 11-61. 1273

Cséplőgéphez
dob, kalászfőző, gyűrűscsapágyak és több armaturák olcsón eladók. Boockay-tér 7. Ugyanott kaparogépeket, ekekapákat veszünk. 98

Könnyű
hajtókocsi és egy bőrfedeles olcsón eladó. Erzsébet u. 28. 4162

Jégzekrény
hentesnek, mészárosnak, jókárban lévő olcsón eladó. Virág ucca 40. 1231

Vétel

Zálogcédulát
használt férifruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlaponvásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó 14. 3772

Ikerablakot,
hármast, 120-130 magaszt megvételre keresek. Ispoty u. 13. sz. 1369

Recamiert,
garantáltan tisztát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3736

Buzaaljat,
repcéaljat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apafy ucca 20. 656

Kerékpárt
használtat megvételre keresek — Mester ucca 46. fűszerüzlet. 10084

Tejet
40-50 liter napi szállításra keresek. Ajánlatokat Klór, Gázgyár u. 4. 4134

Fogászati
és universális orvosi felszerelést megvételre keresek. Cim a kiadóban. 1242

Keresek
megvételre nagy vaskaput Csapó ucca 61. 1234

Eladók:
garantált tiszta teher sodronyos vaságy, szelón, egyszerűbb csillatok, virágtartók. Cim a kiadóban. 3736

Ebédlők,
börgarnitúrák, szőnyegek, asztalok, íróasztalok, uriszoba, szalontükkör olcsón eladók. Csapó ucca 16. udvarban. 4099

Öbor
literje 40, 5 liter vételnél 36 fillér. Boldogfalva ucca 13. 1214

Egy
alig használt barna öltöny vékony alakra eladó. Apafy ucca 25. 10082

Aprított fa
pengő 2.40 mázsánként, nyári tüzelésre kiválóan alkalmas. — Bródy fatelep, Pesti u. 2. Telefon 13-95. 4132

Leghorn,
izlandi kakas, tojás eladó. Vénkert, Domokos u. 8. sz. 99

Hitelesített
puld- és tizedesmérlegek eladó. Teleki ucca 96. 4160

Nagyobb
menniségű száraz akácát veszek. Cim a kiadóban. 1251

Pénz

Ezer pengő
biztosítékot keresek százszoros fedezetre, ingatlan, értékpapírost. Ertesítést „Biztosíték” jellegre” kiadóhivatalhoz. 4144

1500
pengő építkezési kölcsönt keresek hatszoros tehermentes ingatlan fedezetre. Cim a kiadóban. 4129

Fényképezés

Fényképezőgép
9x12-ös márkás, olcsón eladó. Cim: Debreceni címfestőnél, — Piac 38. 4150

Oktatás

Naményi
gyorsíró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Alkamérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Ellátás

Uri háznál
központban izletes, változatos, elsőrendű ebédkoszt házhoz száll utva vagy bent étkezésre kapható. Pauchly Béláné, Batthyány u. 9. sz. 1124

Kitűnő
házikoszt uri családnál kihordásra is kapható. Rákóczi u. 35. uccai lakás. 4157

Különféle

Borka
Degenfeldtérrei Kossuth ucca 8. alá költözött. Borka, Bíró rádió, villany szerelés. 3856k

Eltörött
dísztárgyak, nippes porcellánok ragasztással olcsón vállalja Barany Szent Anna 1. 3948k

Szekeres
Testvérek testvállalata. Ha izléses és olcsó restomunkát kíván, forduljon bizalommal csügnkhöz. Debrecen, Homok u. 12. sz. Telefon 13-19. 10079

Kicsérlem
viselt kopott férfi- és fiuruháját legpr.mább minőségű gyapju szövetekre, vagy elsőrendű szabóságomban saját szöveteimből kétszeri próbával elegáns ruhákat készítek érte. Veg uriszabó, Burgundia 2. szám. Ipariskolával szemben. P48

Libákat
prima legelőre felesbe elvállalok. Cim a kiadóban. 1255

Van szerencsém
a n. é. közönség tudomására hozni, hogy lakatosműhelyemet a Piac ucca 63. szám alatt megnyitottam. Méltányos árakon, pontosan készítek minden szakmába vágó műépület-, díszmű- és speciális lakatos munkákat. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel: Fin Lajos épület- és műlakatos. P96

Kulcsok
egy bőrtáskában elvesztek. Kérem kiadóba leadni. 4169

Wéber S. könyvkötő
Batthyány u. 2. szám elvállal bórdíszmú, gobfein, paszpartout, doboz, arany, ezüst, dombor és koszoru szalagok nyomását olcsón és izlésesen. 1246

Tavaszi
fotóújdonságok, amatőr felvételek kidolgozása, nagyítása megolcsó olcsó áron Berzékinnél, — Piac u. 38., udvarban. 3924k

Műbutorokat
jótállással készít és raktáron tart Csapó u. 67., Bálint József. 3926k

Ha kerékpárján
szakszerű munkát óhajt, — Nagynál eszközlik, Hatvan ucca 18. 3947k

Vendéglőmet
megnyitottam Csapó ucca 10. Zóna egész nap, olcsó étkezés. Kitűnő italok. Szives pártfogást kér: Géder András. 1094k

Kertberendezéseket,
sírok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Kerékpár,
varrógép, írógép, gramofon, rádió szakszerű javítása Molnar Ernő műszerészénél, Csapó u. 30. 3445

Pauló
vésnök és belyegzőkészítő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Autó,
motorkerékpargumik új futó felületezése, javítások garanciával 48 óra alatt. Toth gumüzem. Rákosi Jenő ucca 5. Telefon: 17-05 3862k

Autotechnikai szaküzletemet
Piac ucca 60. szám alatt, a központi garage területen lévő udvari helyiségben megnyitottam Németh Dániel. 3925k

A gyorsvonaton
május 6-an, szombat délután Debrecenről Puspokiadányig vasúti a leszállással nedvesből elvitt boröndömet. Nyomravezetőt vagy megtalálót jutalmazok. Kőrös Vilmos, Degenfeldtér. P87

Monogramot,
nimzést jutányosan készítek, — Hájó u. 14. 4094

Figyelem!
Női hajvagas 30
Ondolálás 40
Manikűr 30
Fodrasznót fölveszek azonnal. Fripanszky todrasz, Wesselenyi ucca 1. 4089

Elveszett kutya
zsemlyeszínű szalkás szőrű tacsókó (daqi) f. hó 5-én. Megtaláló belklinikai portásánál kap 10 P jutalmat. 4145

Poloskairást
cyángázzal és lakások vizsgálatát teletősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánassy. v, k, cs 4041

Tenniszűtő
hurozómaster csak elsőrendű munka. Tanczer, Batthyányi u. 6. 4135

Figyelem!
Hozott szövetből már P 24-től készítek öltönyöket legújabb szabással. Blau Dávid uriszabó. Arany János 3. 4136

Mai viszonyok
mellett olcsó árakon készítek minden szakszerű cipő és csizmákat és javításokat elkészítek. Orosz Ferenc, Mester ucca 4. 10080

KEGYES FERENC
sirkőraktár, Burgundia u. 21. P95k

Pianino,
elsőrendű gyártmány, jutányosan bérbeadó. Cim a kiadóban. 4146

Használt
villanykörtét cserélnék használttal, 220-ast 110-esre. Csapó u. 19. Dr. Széll. 4159